

परिच्छेद १

१. जिल्लाको सामान्य परिचय

१. जिल्लाको परिचय

नेपालको गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने स्याङ्जा जिल्ला एक सुगम पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लाको सदरमुकाम समुन्द्र सतहबाट ८५० मीटर उचाइमा रहेको पुतली बजार हो । यो जिल्ला समुन्द्र सतहबाट न्युनतम ३६६ मीटर (केलादी) देखि अधिकतम २,५१२ मीटर (पंचासेको लेक) सम्म उचाइमा रहेको छ । यस जिल्लाको पूर्वमा तनहुँले, पश्चिममा गुल्मीले, उत्तरमा पर्वत र कास्कीले र दक्षिणमा कालीगण्डकी नदीसँग पाल्पा जिल्लाले सिमाना छुट्याएको छ । स्याङ्जा जिल्लालाई सुनौली - पोखरा जोड्ने सिद्धार्थ राजमार्गले करिब बीचबाट पूर्व र पश्चिम गरी विभाजन गरेको छ । मुग्लिङ - नारायणगढ सडक निर्माण नहुँदै सुनौली-पाल्पा-स्याङ्जा-पोखरा-काठमाडौंसम्म पुग्ने नेपालको मुख्य लोकमार्गको रूपमा रहेको स्याङ्जा जिल्लामा हाल ७९ कि.मी. पक्की सिद्धार्थ लोकमार्गभित्र यातायात संचालन हुँदै आएको छ । त्यसैले यातायातको दृष्टिकोणले स्याङ्जा सुगम पहाडी जिल्ला भित्र पर्दछ । हाल स्याङ्जाले नेपालको सबैभन्दा ठूलो जल विद्युत परियोजना-कालीगण्डकी ए (१४४ मेगावाट), सबैभन्दा ठूलो पहाडी सिंचाई योजना-चापाकोट टार सिंचाई योजना (१,००० हेक्टर), नेपालको पहिलो नमुना ग्रामीण पर्यटन गाउँ पञ्चमूलको सिरुबारी, नेपाल कै नमुना मानिने पाल्पा र स्याङ्जाको सिमानासँग जोड्ने कालीगण्डकी नदी माथि रहेको राम्दीको पुल र दूध, सुन्तला, अदुवा र कफी उत्पादन गर्ने जिल्लाको रूपमा आफ्नो पहिचान स्थापित गरि सकेको छ । राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार स्याङ्जामा २,५३,०२४ जना मानिसहरु अक्सर बसोबास गरेका छन् । यो जिल्लाले नेपालको क्षेत्रफलको ०.७९ प्रतिशत र जनसंख्याको १.०९ प्रतिशत अंश ओगटेको छ । साविकका ७५ जिल्ला मध्ये स्याङ्जा क्षेत्रफलमा ६४ औं र जनसंख्यामा ३३ औं स्थानमा रहेको छ । हाल यस जिल्लालाई ५ वटा नगरपालिका र ६ वटा गाउँपालिका सहित ११ स्थानिय तहमा विभाजन गरिएको छ ।

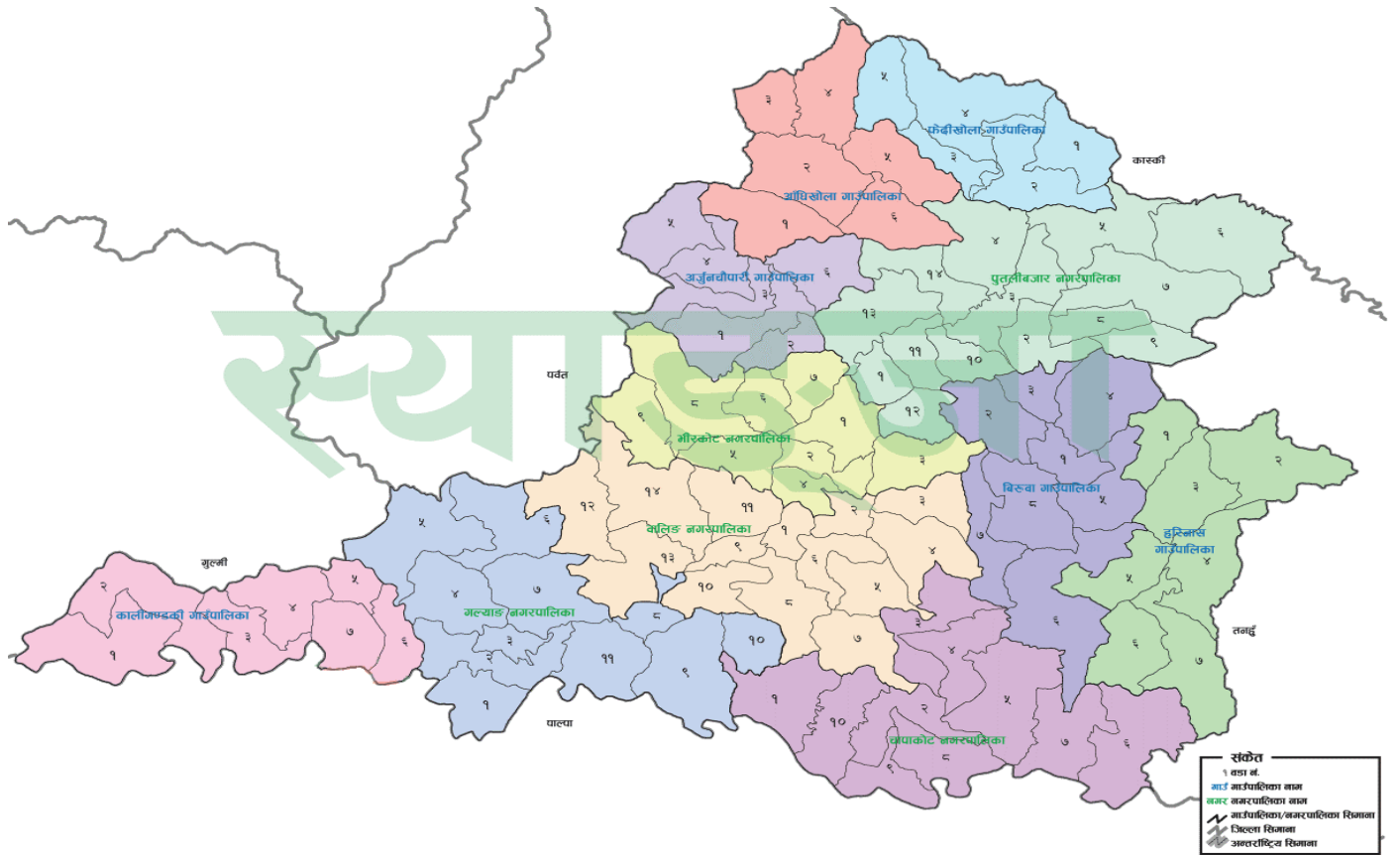
१.१ राजनैतिक विभाजन

नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत रहेको यस जिल्लाको पुर्वमा तनहुँ, पश्चिममा पर्वत र गुल्मी जिल्ला, उत्तरमा कास्की, पर्वत जिल्ला र दक्षिणमा पाल्पा रहेको छ । यस जिल्लामा हाल संघिय संसदको २ निर्वाचन क्षेत्र, प्रदेश सभाका ४ क्षेत्र, ५ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका रहेका छन् ।

यस जिल्लामा पुतलीबजार (१४ वडा सहित), भीरकोट (९ वडा सहित), वालिङ (१४ वडा सहित), गल्याङ (११ वडा सहित) र चापाकोट (१० वडा सहित) गरी ५ वटा नगरपालिका रहेका छन् भने फेदीखोला (५ वडा सहित), आँधिखोला (६ वडा सहित), हरिनास (७ वडा सहित), विरूवा (८ वडा सहित), कालिगण्डकी (७ वडा सहित) र अर्जुनचौपारी (६ वडा सहित) गरी जम्मा ६ वटा गाउँपालिका रहेका छन् । यस्तै गरी २ वटा संघिय संसदका निर्वाचन क्षेत्र र ४ वटा प्रदेश सभाका निर्वाचन क्षेत्र रहेका छन् । यस जिल्लाको सदरमुकाम समुद्री सतहबाट ८५० मीटर उचाइमा रहेको स्याङ्जा बजार हो । यो जिल्ला समुद्र सतहबाट न्युनतम ३६६ मीटर (केलादी) देखि अधिकतम २,५१२ मीटर (पञ्चासेको लेक) सम्म उचाइमा रहेको छ । यस जिल्लाको पूर्वमा तनहुँले, पश्चिममा गुल्मी,पर्वत, उत्तरमा पर्वत र कास्कीले र दक्षिणमा कालीगण्डकी नदीसँग पाल्पा जिल्लाले सिमाना छुट्याएको छ ।

प्रदेश : गण्डकी
 प्रतिनिधी निर्वाचन सभा : २
 प्रदेश सभा : ४
 नगरपालिका संख्या : ५ वटा (पुतलीबजार, वालिङ्ग, चापाकोट, भिरकोट र गल्याङ्ग)
 गाउ पालिका : ६ वटा (हरिनाश, फेदीखोला, अर्जुनचौपारी, आँधीखोला,कालिगण्डकी र बिरुवा)

चित्र: स्याङ्जा जिल्लाको वडा तहसम्मको नक्सा

१.२ पुरातात्विक र पर्यटकिय महत्वपूर्ण क्षेत्रहरूको परिचय

क) प्राकृतिक स्थलहरू :

कालीगण्डकी र कालीगण्डकीमा पर्ने जल विहार र कालीगण्डकीले बनाएका चापाकोट, रत्नपुर जस्ता उर्वर भूमिहरू, आँधीखोलाको प्राकृतिक छटा तथा किनारका फाँटहरू, पन्चासे लेक, कोल्मा बराहचौर, चन्द्रकोट, चित्रे भन्ज्याङ्गको गृहकोट र पंचमूलको सिरुवारीवाट देखिने पहाडी तथा हिम श्रृंखलाहरूको दृश्य, निबुवाखर्कको ताम्केकोटवाट देखिने पाल्पा, पर्वत, गुल्मी, तराईको केहि भाग र हिमाली भागको दृश्यहरू र अन्य कैयौँ स्थानहरू जहाँवाट सूर्योदय र सूर्यास्त भएको दृश्य देख्न सकिन्छ। यी स्वरूपहरू नै यहाँका प्राकृतिक पर्यटकीय स्थलहरू हुन्।

(ख) ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक स्थलहरू :

नेपाल एकिकरण पूर्व हालको स्याङ्जा जिल्ला विगतमा चौविसे राज्य अन्तर्गत रहेका भुरे टाकुरे राज्य रजौटाहरू-गह्रौँ, भिरकोट,सतौ, नुवाकोट,ढोर र पैयुँ राज्यमा विभाजित थियो। पछि ढोर र पैयुँका धेरै जसो भाग तनहुँ र पर्वतमा गाभिन गई बाँकी ४ राज्यहरू-गह्रौँ, सतौँ नुवाकोट र भीरकोट मिलेर स्याङ्जा जिल्लाको निर्माण भएको छ। एकिकरण हुनु भन्दा पहिले नेपाल बाइसे चौविसे विभिन्न राज्यहरूमा विभाजित थियो। हरेक भुरे टाकुरे राज्यहरू आ-आफ्ना अस्तित्वका लागि एक आपसमा संघर्षरत थिए। त्यसै समयमा भारत वर्षमा आफ्नो राज्य विस्तार गर्ने क्रममा मुगल सम्राटको विगविगी बढे पछि त्याहाँवाट विस्थापित जैन खाँड स्याङ्जा जिल्लाको दक्षिणमा अवस्थित लसर्घा भन्ने ठाउँमा आई बसोबास गरेका र यिनैका सन्तान खिच्चा खाँड र मिच्चा खाँड उत्तर तिर लागि खिलुङ्ग भन्ने पहाडी टाकुरामा आई सन् १५०१ मा भीरकोट नामको ठकुरी राज्य स्थापना गरी राज्य गर्न थाले। पछि यिनैका सन्तान क्रमैसँग कास्की, तनहुँ,लमजुङ्ग हुँदै गोरखा लिगलिग कोटको दौड जिती द्रव्य शाह राजा भए। पछि जैन खाँड का १५ औँ पुस्ताका सन्तान पृथ्वीनारायण शाहवाट नेपाल एकिकरण भएको र एकिकरण भएको र एकिकृत नेपालमा स्याङ्जा जिल्लाका भीरकोट, गह्रौँ, नुवाकोट र सतौँ राज्य सन १७८५ मा गाभिएको इतिहास छ। सातौँ राज्य कब्जा गर्न केहरसिंह बस्नेतको नेतृत्वमा आएका पृथ्वी नारायण शाहको फौजलाई सतौँका सेनाले हराएको इतिहास छ भने त्यस वखतको वाइसे चौविसे राज्य मध्यको नुवाकोट व्यवस्थित राज्यको रूपमा रहेको थियो भन्ने भनाइ पनि छ। नेपालको एकिकरण पछि तत्कालमा नुवाकोट स्याङ्जा जिल्लाको सदरमुकाम कायम भएकोमा पछि सुविधाका दृष्टिकोणले स्याङ्जा बजारमा सदरमुकाम सारिएको थियो।

बहाकोटको कैलाश गुफा, नुवाकोट डाँडा, पेखु बाघखोर भीरकोट, भृगु ऋषिले तपस्या गरेको चण्डीभन्ज्याङ्गको भृगुतुमेश्वर, आरुखर्कको दरवार, सतौँकोट आदि जिल्लामा रहेका १०० औँ कोट तथा कोटघरहरू यस जिल्लामा अध्ययन, अवलोकन गर्न लाएक स्थलहरू हुन्।

(ग) धार्मिक महत्वका स्थलहरू :

पौराणिक समयमा ऋषि-महर्षीहरूको पवित्र तपोभूमिको रूपमा रहेको हिमाली देश नेपाल अर्न्तगत वर्तमान स्याङ्जा जिल्ला विगतमा भृगु ऋषिको तपोभूमिको रूपमा रहेको मानिन्छ। अयोध्याका राजा दशरथ र श्रवणकुमार सँग जोडिएका किंवदन्तीमा आधारित अन्धा-अन्धी दह तथा श्रवणकुमार समाधिस्थल जस्ता धार्मिक भूमिको रूपमा पनि स्याङ्जालाई लिने गरिन्छ। त्यस्तै स्वस्थानी ब्रतकथामा सतीदेवीलाई शिव भगवानले बोकेर हिउँदै गर्दा उक्त शवको शेष अंग पतन भएको 'छाँयाक्षेत्र' पनि यसै जिल्लामा पर्दछ। स्याङ्जा जिल्लाको पश्चिमी र दक्षिणी सिमानामा दामोदर कुण्डवाट उत्पत्ती भै पवित्र धार्मिक स्थल मुक्तिनाथ हुँदै प्रवाहित हुने पवित्र नदी श्री कृष्ण गण्डकी (काली गण्डकी) र सोही किनारमा विभिन्न चक्र कुँदिएको सेतीबेनिमा विशाल शालीग्राम, राम्दीघाट, केलादीघाट,उत्तर गंगा आदि धार्मिक स्थल आदि द्वारा स्याङ्जा जिल्लाले नेपालमा मात्र नभई विश्वमा नै पहिचान बनाएको छ।

छाँया क्षेत्र छाडछाड्दी, पंचासे धाम, चण्डीकालिका मन्दिर, मनकामना मन्दिर, पुतलीबजारको गुडीखोलाको मन्दिर, लामागेको शिव मन्दिर, केलादीघाटको राधा दामोदार आश्रम, हुँगीघाट, राम्दीघाट, गह्रौँ कालिका मन्दिर, जगत्रदेवी मन्दिर, मिर्मिको शिव मन्दिर, आलमदेवी थान, शितलादेवी मन्दिर आदिको साथै जिल्लामा रहेका अन्य मन्दिर, बौद्ध गुम्बा र मस्जिदहरू रहेका स्थलहरू पनि पर्यटकीय गहनाहरू हुन् ।

(घ) साँस्कृतिक क्षेत्रहरू :

स्याङ्जा जिल्लामा रहेका विभिन्न जातजातिहरूको रहनसहन, चाडपर्व, खानपान तथा भेषभुषाको अध्ययन गर्न जोसुकै स्वदेशी तथा विदेशीलाई सरल र सहज रहेको छ । खासगरी यस जिल्लाका आदिवासी तथा जनजातिहरू जस्तै : गुरुङ्ग, मगर र कुमालहरूको मातृभाषा, चाडपर्व, भेषभुषा र रहनसहनको अध्ययन अनुसन्धान तथा अवलोकन भ्रमण गर्न अनुकूल रहेको छ । लोक संस्कृतिको धनि नेपाल कै उत्कृष्ट साँस्कृतिक सम्पदा भएको यस जिल्लामा नेपालको एकमात्र शालीग्राम पाइने कालीगण्डकी नदी क्षेत्र र यसमा गरिने जलयात्रा विश्व प्रख्यात जलयात्राको रूपमा मानिन्छ ।

(ङ.) पर्या पर्यटकीय गतिविधि तथा स्थलहरू सम्बन्धी बिबरण:

नेपाल कै पर्यटकीय राजधानी पोखरासँग जोडिएका कारण स्याङ्जा जिल्लाको उत्तरी भाग खास गरी मट्टिखान, नुवाकोट, भाटखोला, बाँगे फड्के, पंचासे आदि ठाउँमा डे ट्रिपका लागि (एक दिन घुम्न आई फर्कने) र यी ठाउँहरू भएर पंचासे जाने पदयात्री पर्यटकहरू आउने गर्दछन् । पर्यटक प्रवेशको तथ्याङ्क राख्ने व्यवस्था नभएको हुँदा र उक्त ठाउँमा पर्यटकहरूका लागि बास बस्ने तथा खानपिन गर्न समेतको व्यवस्था नहुँदा कतिको सख्यामा पर्यटकहरू आउँछन् यसको आँकडा भने पाईदैन ।

स्याङ्जा जिल्लाको अर्को प्रमुख गन्तव्य सिरुवारी गाउँ हो । उक्त गाउँमा विक्रम सम्बत २०५४ देखि पर्यटक जान थालेका हुन् । उक्त वर्ष विदेशी १५२ र स्वदेशी ४३६ पर्यटकले भ्रमण गरेकोमा ५ वर्ष पछि अर्थात वि.सं.२०५८ मा विदेशी २८८ र स्वदेशी १४३५ पर्यटकले भ्रमण गरेका थिए । यसै गरि २०६४ मा विदेशी र स्वदेशी २२२ रहेकोमा वि.सं.२०६८ मा विदेशी ११३ र स्वदेशी ७८७ पर्यटकले उक्त गाउँको भ्रमण गरेका थिए भने वि.सं. २०७१ मा विदेशी १८२ र स्वदेशी १०४३ ले भ्रमण गरेका थिए । यो क्रम बढ्दै गएको छ । सिरुवारी स्याङ्जा जिल्लाको प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य हुनुका साथै पर्यटन उक्त गाउँको प्रमुख पेशाका रूपमा स्थापित हुँदै गएको पनि छ ।

तिन दोवाटे गा.वि.स.को बोभाकोट र दाडसिङ, जगत भन्ज्याङको पित्तलेकका साथै मिलिनियम ट्रेक र चित्रे भन्ज्याङको गृहकोट हुँदै हरिनास क्षेत्रको पदयात्रा पनि केहि पर्यटकहरूले गर्ने गर्दछन् । पदयात्रा र घरबास पर्यटनका अतिरिक्त स्याङ्जा जिल्लाको राम्दीघाट देखि ज्याग्दीघाट हुँदै चितवनको टाईगर टप्ससम्म जलयात्रा अर्थात न्याफटिडमा पनि कहिले काही पर्यटकहरू जाने गर्दछन् । तर यो पनि तेती व्यवस्थित र नियमित हुन सकेको छैन । यसै गरि स्याङ्जा जिल्लामा ठूलो सम्भावना रहेको प्यारा ग्लाइडिङका लागि वर्षेनि सयौंको संख्यामा पर्यटकहरू आउने गरेको भए पनि तिनीहरूको व्यवस्थित रेकर्ड राख्ने र उनिहरूको लागि खाना बस्नको उचित प्रवन्ध नहुँदा पर्यटकहरू आफुखुशी जाने र आफुले ल्याएको खानेकुरा खाई फर्कने गर्दछन् । यस्ता ठाउँहरूमा प्रमुख रूपमा खिलुङ, स्वरेक मैदान, पेल्काचौर, हुनीकोट र चामथुमका रहेका छन् । वि.सं. २०७४ सालमा मात्रै स्याङ्जाको स्वरेकमा अन्तराष्ट्रिय प्याराग्लाइडिङ्ग प्रतियोगीता समेत सम्पन्न भएकोले अबका दिनमा प्यारा पर्यटकहरूको गन्तव्य बन्ने सम्भावना रहेको छ ।

स्याङ्जा जिल्लामा रहेका प्रसिद्ध धार्मीक स्थलहरू मध्ये सेतीवेणी, छायाँ क्षेत्र, श्रवणकुमार समाधीस्थल र पंचासे पन्चधाम आउने आन्तरिक एवं बाहिरी धार्मीक पर्यटकहरूको संख्या पनि ठूलै रहेको छ । तर यस्ता पर्यटकहरूको पनि व्यवस्थित तथ्याङ्क राख्ने कार्य नभएको हुँदा के कति धार्मीक पर्यटकहरूको आगमन हुन्छ संख्यात्मक रूपमा भन्न

सकिदैन । स्याङ्जा जिल्ला भएर पोखराबाट लुम्बिनी/भैरहवा जाने र लुम्बिनी/भैरहवाबाट स्याङ्जा जिल्ला हुँदै पोखरा अथवा मुक्तिनाथ आउने पर्यटकहरूका लागि स्याङ्जा जिल्ला प्रवेश द्वारका रूपमा रहे पनि खाना र बस्नको राम्रो प्रवन्ध नहुँदा जिल्लाले यस्ता पर्यटकहरूबाट लिन सक्ने फाईदा लिन सकेको छैन ।

स्याङ्जा जिल्ला पर्यटन विकासका लागि आफैमा पुर्ण भए पनि व्यवस्थित पर्यटन विकासको अभावमा पर्यटकीय आकर्षणका प्राकृतिक एवं साँस्कृतिक सम्पदाहरू ओभरेलमा परेको हुँदा व्यवस्थित पर्यटन विकासको थालनी हुनु अपरिहार्य भएको छ । पर्यटन विकासका क्रममा जिल्लामा संस्थागत विकासको क्रम हेर्दा २०५४ सालमा पञ्चमुलको सिरुवारीमा “पर्यटन विकास तथा व्यवस्थापन समिति सिरुवारी” संस्था स्थापना भई दर्ता भयो । जसको उद्देश्य सिरुवारी गाउँलाई होमस्टे गाउँको रूपमा विकास गर्नु थियो । यस समितिको सक्रियताले सिरुवारी नेपालकै पहिलो नमूना पर्यटन गाउँ बन्न सफल भयो र २०५८ सालमा (पाटा गोल्ड अवार्ड २००९) बाट सम्मानित पनि भयो । पछि समग्र जिल्लाकै पर्यटन विकास गर्ने उद्देश्यले २०६९ सालमा “स्याङ्जा पर्यटन” नामक संस्था दर्ता भई जिल्लाको पर्यटन विकासमा सक्रिय रहँदै आएको छ । यसै क्रममा पर्यटन विकासको लागि विभिन्न संघ-संस्था र समितिहरू स्थापना हुन थाले । पछिल्लो समयमा निश्चित जाती र समुदाय भएको स्थानमा होमस्टेको प्रचलन बढ्दै गएको छ जसले गर्दा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटनको सम्भावना अझै फराकिलो भएको छ । स्याङ्जा र तनहुँलाई समेट्ने गरी मिलेनियम ट्रेकिङ्ग रुटको विकासका लागि मिलेनियम ट्रेक व्यवस्थापन समिति गठन भई सञ्चालनमा आयो । यसै गरि शुभ यात्रा संस्थाले पनि पर्यटन विकासमा सक्रियताका साथ कार्य गर्दै आएको छ भने २०६४ सालमा स्थानिय विकास अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला पर्यटन विकास समिति गठन भई पर्यटनका क्षेत्रमा कार्य गर्दै आएको छ । स्याङ्जा जिल्लामा रहेका पर्यटकीय, ऐतिहासिक र धार्मिक दृष्टिले महत्वपूर्ण स्थलहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

तालिका १ : जिल्लामा रहेका पर्यटकीय, ऐतिहासिक र धार्मिक दृष्टिले महत्वपूर्ण स्थलहरू

सि.नं.	ठाउँको नाम	महत्त्व	रहेको स्थान साविक र हाल
१	छायाक्षेत्र	धार्मिक	छाडछाडदी, वालिङ.
२	राम्दीघाट (कालीगण्डकी)	धार्मिक, जलयात्रा	स्याङ्जा र पाल्पा जिल्लाको सिमाना
३	अन्धाअन्धी दह	धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय	चिलाउनेवास, आँधिखोला
४	सिरुवारी	ग्रामीण पर्यटन तथा संस्कृति	पञ्चमुल, आँधिखोला, अर्जुनचौपारी
५	गढौँ कालिका	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	वालिङ्ग न.पा.
६	चण्डीकालिका मन्दिर, गुणीखोला	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	पुतलीवजार
७	डहरे देउराली	धार्मिक तथा ऐतिहासिक	आरुचौर, अर्जुनचौपारी
८	कैलाश गुफा	धार्मिक तथा पर्यटन	वहाकोट, पुतलीवजार
९	पञ्चासे धाम	धार्मिक तथा पर्यटन	वाङ्गसिङ्ग, आँधिखोला
१०	मनकामना	धार्मिक तथा पर्यटन	पेल्काचौर, पुतलीवजार
११	आलमदेवी	धार्मिक ऐतिहासिक तथा पर्यटन	आलमदेवी, श्रीकृष्णगण्डकी
१२	केलादीघाट	धार्मिक तथा पर्यटन	साँखर, चापाकोट
१३	सेतीवेणी	धार्मिक	पिँडिखोला, श्रीकृष्णगण्डकी
१४	सुन्दरचौर	पर्यटकीय तथा वनस्पति सूचना	खिलुङ्ग, भिरकोट
१५	मट्टिखान, नुवाकोट	धार्मिक पर्यटन, ऐतिहासिक	फेदीखोला, पुतलीवजार
१६	भिरकोट	पर्यटन तथा प्याराग्लाइडिङ	खिलुङ्ग, भिरकोट
१७	गृहेकोट	पर्यटन	चित्रेभञ्ज्याङ्ग, हरिनास
१८	सिसैकोट मैदान	पर्यटन तथा प्याराग्लाइडिङ	सिसैकोट, गल्याङ.

१९	तम्कीकोट	ऐतिहासिक तथा पर्यटन	निवुवाखर्क, गल्याङ.
२०	हरिनाश	पर्यटन	हरिनास
२१	राधा दामोदर, केलादीघाट	धार्मिक	साँखर, चापाकोट
२२	खर्सु लेक	पर्यटन	पुतलीवजार
२३	स्वरेक मैदान	पर्यटन तथा प्याराग्लाइडिङ	स्वरेक, भिरकोट
२४	वाहनथान	पर्यटन	वालिङ., पेखु
२५	राम्चेदेवी मन्दिर	धार्मिक पर्यटन	आरुखर्क, फेदीखोला

१.३ भौगोलिक अवस्था

१.३.१ अवस्थिती

नेपालको भण्डै मध्यभागमा अवस्थित पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र हाल संघिय गणतन्त्र नेपालको गण्डकी प्रदेशको केन्द्र पोखरा देखि दक्षिण करिब २० कि.मी दुरीमा रहेको स्याङ्जा जिल्लाको क्षेत्रफल १०१३४९ हेक्टर छ। समुन्द्र सतहबाट ३३६ मीटर (केलादीघाट) देखि २५१७ मीटर (पञ्चासे लेक) सम्मको उचाइमा फैलिएको यस जिल्ला नेपालको मध्य पहाडी भागको एक घना आवादी भएको जिल्ला हो। संघिय संसदको दुई निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजित यस जिल्लामा ५ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका छन्। धरातलीय दृष्टिकोणले यो जिल्ला ठूलो उपत्यका, सानातिना खोंच, बेसी तथा पहाडी पाखाहरुले बनेको हुँदा निकै रमणिय छ। जिल्लाको बिच भागमा उत्तर दक्षिण भई करिब ७९ कि.मी. लामो सिद्धार्थ राजमार्ग गएको छ भने सबै नगरपालिका र गाउँपालिकाका वडाहरुमा कम्तिमा कच्चि सडक संजाल पुगेको हुँदा वर्षा बाहेक अन्य समयमा यातायातको सुविधा पुगेको छ। तसर्थ यो जिल्ला अन्य पहाडी जिल्ला भन्दा यातायातको दृष्टिकोणले सुगम मानिन्छ।

अक्षांश र देशान्तर :

अक्षांश : २७ डिग्री ५२ मिनेट देखि २८ डिग्री १३ मिनेट उत्तरसम्म
देशान्तर : ८३ डिग्री २७ मिनेट देखि ८४ डिग्री ४६ मिनेट पूर्वसम्म

सिमाना (Boundary) :

पूर्व : तनहुँ जिल्ला

पश्चिम : गुल्मी र पाल्पा जिल्ला

उत्तर : पर्वत र कास्की जिल्ला

दक्षिण : पाल्पा जिल्ला

क्षेत्रफल र उचाई :

१,०१६४९ हेक्टर (जिल्ला नापी कार्यालय, २०६४)

न्यूनतम उचाई : ३६६ मीटर (केलादीघाट)

अधिकतम उचाई : २५१२ मीटर (पञ्चासे लेक)

लम्बाई : पूर्व-पश्चिम औषत ३२ कि.मी.

चौडाई : उत्तर- दक्षिण औषत २० कि.मी.

१.४ जियोलोजी (खनिज, चट्टान र माटो) तथा भू-वनौट

यो जिल्ला पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित भएकाले ठाउँ अनुसार विभिन्न किसिमको भू-वनावट, चट्टान, खनिज र माटो पाइन्छ । मुख्यतः महाभारत पहाडले ढाकेको यस जिल्लाका उत्तर र मध्यभागमा पञ्चासे, स्वरेक, डहरेदेउराली, नुवाकोट भालुपहाड, पेल्काचौर मनकामना, चित्रेभञ्ज्याङ्ग, गढौकोट जस्ता उच्च पहाड Metamorphic चट्टानबाट निर्माण भएको पाइन्छ भने जिल्लाका केही पहाडी भागमा स्लेट, चुनढुंगा, मार्बल, सुन, फलाम खानी जस्ता खनिज पाइने भनिए तापनि अनुसन्धान भने भएको छैन ।

१.४.१ माटो

यस जिल्लाको माटोको किसिम, रङ्ग र अनुमानित ओगटेको क्षेत्रफल देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २ : जिल्लाको माटोको किसिम

सि.नं.	माटोको किसिम		माटोको रङ्ग	
	किसिम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	रङ्ग	क्षेत्रफल (हेक्टर)
१	चिम्ट्याइलो माटो	९८४७.५	खैरो	१०४१०
२	माटो	६७७०.०	रातो	९७०८.३
३	चिम्ट्याइलो दोमट माटो	५५१६.८	कालो	५६५१.४
४	माटो	५३७९.९	पहेलो	२४९९.४
५	पाङ्गो माटो	१२१८.७	अन्य	४६३.६

१.४.२ भू-वनौट

जिल्लाको भू-वनौटको स्थितिलाई तथ्यांकगत रूपमा तपसिलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३ : जिल्लाको भू-वनौटको किसिम

विवरण	क्षेत्रफल (कि.मी.)	प्रतिशत
लगभग सम्म परेको भूमी	३०.३५	२.९६
अलिकति उतार चढाव भएको भूमी	४.७३	०.४५
वढि उतार चढाव भएको भूमी	२५.५१	२.४४
मध्यम भिरालो भएको	४०.४५	३.८३
भिरालो पहाडी क्षेत्र	४८०.७५	४५.९६
अति भिरालो क्षेत्र	४६३.८३	४४.३४

१.४.३ हावापानी

यस जिल्लाका दक्षिण भागहरू र नदीहरूले बनाएका समथर भू-भागहरूमा उष्ण (Tropical) तथा होचा पहाडी क्षेत्रमा उपोष्ण (Sub tropical) र उच्च पहाडी भागमा शितोष्ण (Temperate) किसिमको हावापानी पाईन्छ । यस ग्रीष्मकालीन वर्षा र पश्चिमी जलवायुको प्रभावबाट हिउँदे समयमा हल्का वर्षा र केहि उच्च भागहरूमा कहिले कांही

हिमपात हुने गर्दछ । साविकका खास गरी वाडसिङ देउराली, वाङ्गे फङ्के, आरुखर्क, दरौं, पञ्चमूल, क्याक्मी गा.वि.स.हरूका केही अग्ला डाँडाहरूमा हिउँदमा कहिले कांही हिउँ समेत पर्ने गर्दछ । यस क्षेत्रको धरातलिय स्वरूप सहित उचाईको आधारमा हावापानीलाई ३ किसिममा बाँडिएको छ ।

तालिका ४ : जिल्लाको हावापानीको किसिम

क्र.सं	हावापानी	उचाई (मीटर)	स्थान
१	उष्ण हावापानी (Tropical climate)	३६६-१०००	यस जिल्लाको दक्षिण, पश्चिम, कालीगण्डकी, ज्याग्दीखोला र आँधीखोलाको दक्षिण भेग आसपासका करिब १५ प्रतिशत भू-भागमा यस किसिमको हावापानी पाइन्छ ।
२	समशितोष्ण हावापानी (Sub-tropical climate)	१०००-२०००	यस जिल्लाका अधिकांश भाग तथा होचा भू-भागहरू खास गरी १००० मी. देखि २००० मी. सम्मको उचाईमा जिल्लाको ७० प्रतिशत पहाडी भू-भागमा उपोष्ण हावापानी पाइन्छ ।
३	शितोष्ण हावापानी (Temperate climate)	१८०० - २५००	जिल्लाका २००० मी. देखि २५१२ मी. सम्म उचाई भएका उच्च पहाडी भेगहरू जिल्लाको कूल भू-भागको १५ प्रतिशत भागमा शितोष्ण हावापानी पाइन्छ ।

१.५ जल सम्पदा

यस जिल्लाका प्रमुख नदीहरूमा कालीगण्डकी, आँधीखोला, ज्याग्दीखोला, सेतीखोला र दरौंखोला रहेका छन् । यस जिल्लामा खोल्साहरू ७२४ र कुवाहरू ४२३ रहेका छन् । प्रमुख नदी कालीगण्डकी, आँधीखोला र सेती नदीको प्रवाहलाई प्रभाव पार्ने गरी यस जिल्लामा उदगम भइ तथा जिल्लाभित्रबाट प्रवाह भएका केहि सहायक नदी तथा खोलाहरूको विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५ : जिल्लाका प्रमुख नदी, ठुला तथा साना खोलाहरू

सि.नं.	प्रमुख नदी	ठुला तथा साना सहायक खोलाहरू
१.	कालीगण्डकी नदी	क) ठुला खोलाहरू : १. आँधीखोला २. ज्याग्दीखोला ख) साना खोलाहरू : १. पिडीखोला २. अघेरीखोला ३. डहरेखोला ४. खहरेखोला ५. छेस्केखोला ६. बटुवाखोला ७. छर्तिखोला ८. निउवाखोला ९. जिमुहाखोला १०. आरेखोला ११. साँउदीखोला १२. रोग्दीखोला १३. पौदीखोला १४. भुङ्दीखोला १५. बैदीखोला १६. भुकुन्देखोला १७. छितेखोला १८. रिठेखोला १९. मोदीखोला २०. केलादीखोला २१. दोलैचेखोला २२. लुङ्दीखोला २३. भुम्दीखोला सामुखोला २४. मेङ्खोला २५. चिसापानीखोला २६. फेदिखोला २७. खहरेखोला २८. दम्दीखोला २९. स्याघरेखोला ३०. बराहाखोला ३१. बोडीखोला ३२. मालमुलखोला ३३. बुढीखोला ३४. बराईखोला ३५. वास्ताराखोला ३६. मूलका बराहाखोला ३७. भुसाहाखोला ३८. सामादीखोला ३९. किसिमखोला ४०. गैरखोला ४१. लुग्दीखोला ४२. फौदीखोला(ओरष्टे) ४३. म्याङ्खोला

२.	आँधीखोला	क) ठूला खोलाहरु : १. सेतीखोला २. बाङखोला ३. अरौदीखोला ४. राङखोला ५. दरौखोला ६. लुब्धीखोला ७. अर्मादीखोला ८. मिर्दीखोला ९. बायाँखोला १०. फौदीखोला ११. मान्केखोला ख) साना खोलाहरु : १. सरादीखोला २. रंगनखोला ३. नाम्दीखोला ४. लेतेखोला ५. ध्यारुङखोला ६. भाटखोला ७. फेदिखोला ८. कालीखोला ९. जरेखोला १०. रगुवाखोला ११. निस्तीखोला १२. वास्कोटखोला १३. आइतेखोला १४. बरागेखोला १५. पातीखोला १६. सम्धीखोला १७. साङखोला १८. गुडीखोला १९. आरुखोला २०. हुदीखोला २१. पौवैखोला २२. विदैरीखोला २३. लितिखोला २४. नेवारेखोला २५. आर्वाखोला २६. भुवानेखोला २७. सुम्पेखोला २८. घट्टेखोला २९. सहरेखोला ३०. काहुरेखोला ३१. भाक्रीखोला ३२. मरेसाखोला ३३. केवरेखोला ३४. कौडीखोला ३५. भिकुवाखोला ३६. गोदीखोला ३७. घ्वाङखोला ३८. मदीखोला ३९. हलदेखोला ४०. रामदीखोला ४१. तारुखोला ४२. करादीखोला ४३. पातिखोला
३.	सेती खोला	क) ठूला खोला: १. प्युरीखोला, २. सुरौदीखोला ख) साना खोला : १. रयालेखोला २. साँखेखोला

स्रोत : सूचना तथा अभिलेख शाखा, जि.स.स., स्याङ्जा

१.६ भू- उपयोग

यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफल र भू-वर्गिकरणको तथ्यांक विभिन्न श्रोत अनुसार फरक फरक पाईएता पनि नापी कार्यालयबाट प्राप्त तथ्यांकलाई आधार मानी कार्य गरिएको छ । यस जिल्लाको समग्र भू-उपयोगको स्थिती विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७ : भू-उपयोग स्थिति

सि.नं.	भू-उपयोगीता	क्षेत्रफल (हे.)	प्रतिशत
१	कृषिजन्य भूमि	६७६६५.१९	६६.७६
२.	वन जंगल	२०७३३.४९	२०.४६
३.	वुट्ट्यान घांसे मैदान	४४५८.९४	४.४०
४.	अन्य (चट्टान, खोला, वगर आदी)	८४९१.३८	८.३८
जम्मा		१०१३४९	१००.००

स्रोत : जिल्ला नापी कार्यालय, स्याङ्जा

१.७ जनसांख्यिक विवरण

१.७.१ विभिन्न जनगणना वर्ष अनुसार जिल्लाको जम्मा जनसंख्या (श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०८७)

जनगणना वर्ष, वि.सं.	जनसंख्या			जनघनत्व प्रति वर्ग कि.मी., जना	औषत परिवार संख्या	नेपालको जनसंख्याको दौँजोमा स्याङ्जाको अंश प्रतिशत
	पुरुष	महिला	जम्मा			
२०२८			२,६८,६०६	२०८	५.१८	२.३२

२०३८	१,२९,६६६	१,४२,१५८	२,७१,८२४	२३४	५.६१	१.८१
२०४८	१,३६,३६९	१,५७,३५७	२,९३,५२६	२५२	५.२९	१.५९
२०५८	१,४३,६१९	१,७३,७०१	३,१७,३२०	२७३	४.९०	१.३७
२०६८	१,२५,८३३	१,६३,३१५	२,८९,१४८	२४८	४.२०	१.०९
२०७८	११६६७८	१३६३४६	२५३०२४	२१७	३.६७	०.९

१.७.२ स्थानीय तहअनुसार स्याङ्जा जिल्लाको २०७८ बमोजिम जनसांख्यिक विवरण

स्थानीय तहको नाम	जम्मा	महिला	पुरुष	परिवार	क्षेत्रफल	जनघनत्व	जम्मा	जनसंख्या
पुतलीबजार न.पा.	४१७४३	२२४७७	१९२६६	११८८१	१४७.२१	२८४	४४८७६	-०.६९
फेदिखोला गा.पा.	१०८९९	५८८७	५०१२	३१६५	५६.७३	१९२	१२३४१	-१.१९
आँधिखोला गा.पा.	१३०९४	७१३९	५९५५	३९९२	६९.६१	१८८	१६५८९	-२.२७
अर्जुनचौपारी गा.पा.	१४०४५	७५७३	६४७३	३८०८	५७.२२	२४५	१६१७९	-१.३६
भीरकोट न.पा.	२२६४५	१२३७८	१०२६७	६१७१	७८.२३	२८९	२५५८३	-१.१७
विरुवा गा.पा.	१४००१	७४१०	६५९१	३९५४	९५.७९	१४६	१८४१३	-२.६३
हरिनाश गा.पा.	१३१९१	७१७३	६०१८	३५८२	८७.४८	१५१	१७३४३	-२.६३
चापाकोट न.पा.	२२९६९	१२५५३	१०४१६	६२५१	१२०.५९	१९०	२६००६	-१.१९
वालिङ न.पा.	५०४८८	२७००६	२३४८२	१३४२४	१२८.४	३९३	५१२४३	-०.१४
गल्याङ न.पा.	३१०३४	१६८८०	१४१५४	७९३३	१२२.७१	२५३	३७८०९	-१.९०
कालीगण्डकी गा.पा.	१७९५५	९८११	८१४४	४७६२	७३.५१	२४४	२१७१८	-१.८३
संस्थागत	९६०	५९	९०१	३६			१०४८	
स्याङ्जा जिल्ला	२५३०२४	१३६३४६	११६६७८	६८९५९	११६४	२१७	२८९१४८	-१.२८

१.७.३ शहरमा बसोबास गर्ने जनसंख्या (श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०८७)

विवरण	प्रतिशत	कैफियत
शहरी जनसंख्या (प्रतिशत) २०६८	१९.२०	
शहरी जनसंख्या (प्रतिशत) (२०७८) (नगरपालिकाको जनसंख्याको अंश)	६६.७४	संघीयता पछिको नयाँ प्रशासनिक संरचना

१.८ शिक्षा तथा साक्षरता सम्बन्धी विवरण

८१.६७ प्रतिशत साक्षरता रहेको यस जिल्लामा उच्च मा वि २५ मा वि १०३ तथा नि मा वि र प्रा वि गरी झण्डै ५२२ वटा विद्यालय छन ।

जनगणना वर्ष	उमेर समूह	साक्षरता प्रतिशत					
		जम्मा	बढेको	पुरुष	बढेको	महिला	बढेको
२०२८	६ वर्ष र सो भन्दा माथि	१८.३		३४.६		३.३	
२०३८	६ वर्ष र सो भन्दा माथि	२८.१	९.८	४६.३	११.७	१२.९	९.६
२०४८	६ वर्ष र सो भन्दा माथि	५१.६	२४.५	६६.९	२३.६	३८.४	२५.५
२०५८	६ वर्ष र सो भन्दा माथि	६६.७	१३.७	७७.९	७.७	५७.७	१८.९
२०६८	५ वर्ष र सो भन्दा माथि	७६.६	९.९६	८६.१	८.१५	६९.६	११.८५
२०७८	५ वर्ष र सो भन्दा माथि	८१.६७	५.०७	८९.८१	३.७१	७४.८४	५.२४

(श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८)

स्थानीय तह अनुसारका विद्यालय विवरण

क्र. स	स्थानीय तह	वाल विकास	सामुदायिक				जम्मा	संस्थागत					गुरु कुल	जम्मा विद्यालय	क्याम्पस
			आधारभूत तह		माध्यमिक तह			आधारभूत तह		माध्यमिक तह		जम्मा			
			१-५	१-८	१-१०	१-१२		१-५	१-८	१-१०	१-१२				
१	आँधिखोला गाँउपालिका	४४	१९	३	६	५	३३	१	२	१	०	४	१	३८	२
२	अर्जुनचौपारीगाँउपालिका	३२	२३	३	१	५	३२	२	०	२	०	४		३६	१
३	फेदीखोला गाँउपालिका	३०	१४	१	२	६	२३	०	२	२	०	४		२७	१
४	विरुवा गाँउपालिका	३६	१७	८	३	६	३४	२	०	१	०	३		३७	१
५	हरिनास गाँउपालिका	२९	२०	२	५	४	३१	५	०	०	०	५		३६	०
६	कालिगडण्की गाँउपालिका	३६	२२	२	४	७	३५	१	२	१	०	४		३९	३
७	पुतलिवजार नगरपालिका	७७	४५	७	६	१०	६८	१	३	८	४	१६	१	८५	४
८	भिरकोट नगरपालिका	४२	२५	२	८	४	३९	२	०	२	२	६		४५	१
९	वालिङ नगरपालिका	७३	५१	८	७	९	७५	४	१	५	३	१३		८८	५
१०	गल्याङ नगरपालिका	७४	३९	७	५	११	६२	३	१	२	२	८		७०	२
११	चापाकोट नगरपालिका	५४	२४	५	८	७	४४	२	१	३	०	६	१	५१	२
	जम्मा	५२७	२९९	४८	५५	७४	४७६	२३	१२	२७	११	७३	३	५५२	२२

श्रोत: जिल्ला शिक्षा समन्वय एकाई, स्याङ्जा

१.९ खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी सेवा सुविधामा पहुँच भएको घर परिवार संख्या

विवरण	प्रतिशतमा		
	२०७८	२०६८	२०५८
पिउने पानीको मुख्य श्रोत धारा/पाईप भएका परिवार	८९.५१	८२.६८	८१.४४
खाना पकाउन दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार	६५.७१	८२.०९	७१.४४
खाना पकाउन एल.पि. ग्यास प्रयोग गर्ने परिवार	३२.८५	१४.९९	८.०
बत्ति बाल्न अक्सर विजुली प्रयोग गर्ने परिवार	९९	८६.५२	५३.३३
बत्ति बाल्न अक्सर मट्टितेल प्रयोग गर्ने परिवार	०.१७	९.२१	४५.६४
शौचालय सुविधा नभएको परिवार	०.९६	१०.३९	३७.९१
महिलाको नाममा घर वा जग्गा हुने परिवार	१२.१	१८.७७	१४.४७
परिवारमुली महिला हुने घरपरिवार	४१.१	४२.९	३२.७

(श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०८७)

१.१० कृषि सम्बन्धी विवरण

१.१०.१ खेतीयोग्य जमिन (Agricultural Land)

कुल क्षेत्रफल	११६४०० हेक्टर	(१००%)	
खेती गरिएको जमीन		५०३५० हेक्टर	(६२.४८%)
खेत	७२७३१ हेक्टर		
पाखो		१७९०० हेक्टर	
खेती योग्य जमीन		३२४५० हेक्टर	
बाह्रै महिना सिंचाई हुने	१०८६० हेक्टर		
मौसमी सिंचाई हुने	७०४० हेक्टर		
वनजङ्गल क्षेत्र	३१६९१ हेक्टर	(२७.२२%)	
चरन, भाडी, बूट्यान आदि		१०२६५ हेक्टर	
अन्य	१७१३ हेक्टर	(१.४७%)	

१.१०.२ खाद्य उपलब्धता अवस्था (Food Availability Status)

धान	मकै	कोदो	फापर	गहु	जौ	खानयोग्य	आवश्यकता	सन्तुलन, मे टन
३१,६८४	९,५१०	१४,१११	१४०	६,८६८	२	११२,३१४	५५,४७८	५६,८३६

श्रोत : कृषि विकास मन्त्रालय, सिंहदरबार, २०७७/७८

स्याङ्गजा जिल्लामा ५६८३६ मे टन उत्पादन surplus रहेको अवस्था रहेको छ । खाद्य उपलब्धताको हिसाबले जिल्ला खाद्य सामान्यतया सुरक्षित रहेको छ । जोन क्षेत्रमा ४४ प्रतिशत घरधुरीलाई आफ्नो उत्पादनले बर्षेभरि खान पुग्ने र ९ प्रतिशत घरधुरीलाई मात्र ३ महिना भन्दा कम अवधिको लागि आफ्नो उत्पादनबाट खान पुग्दछ । खाद्य सुरक्षाको हिसाबले दलित समुदाय बढि प्रभावित रहेको छ ।

१.१०.३ बाली प्रणाली र बाली पात्रो (Cropping Pattern and crop Calendar)

मुख्य बाली प्रणाली

सिंचित क्षेत्र	असिंचित क्षेत्र
धान - गहुँ - खाली	मकै - आलु - खाली
धान - आलु - चैतेधान	मकै - तोरी - तरकारी
धान - तोरी - चैतेधान	मकै - कोदो - खाली
धान - तरकारी - तरकारी	तरकारी- तरकारी - खाली
धान - खाली - चैते धान	मकै - गहुँ - खाली
धान - मसुरो - चैते धान	मकै - भट्ट - खाली
धान - फापर - खाली	मकै - फापर - खाली
धान - खाली - मकै	मकै - तरकारी - खाली
धान - आलु - खाली	तरकारी - गहुँ - खाली
	मकै - मास - खाली

१.१०. ४ बाली बिबिधता, क्षेत्रफल र उत्पादन (Crop Diversity, Area coverage and Production System)

बाली	क्षेत्रफल, हे	उत्पादन, मे टन	उत्पादनकत्व, के जी प्रति हे
धान	१६,०९३	६६,८५५	४१५०
मकै	२६,२७५	९६,४५२	३६७०
गहुँ	५,०९८	१४,५०९	२८५०
कोदो	१५९२६	२०००४	१२६०
फापर	२२१	२२०	९९६
आलु	८७५	१२,५०२	१४,२८८
अदुवा	६५०	७,०२०	१०,८००
तेलबाली	३३०	२६८	८१०
तरकारी	२५४६	३३२१०	१३०००
फलफूल			
कफी	२९१	१५	ग्रीन बिन्स

श्रोत : कृषि विकास मन्त्रालय, आ व २०७७/७८

१.११. पशुपन्छी सम्बन्धी विवरण

१.११.१ पशुपन्छी संख्या विवरण

स्थानीय तहको नाम	गाई/गोरु	भैसी/राँगी	बाख्रा/खसी	भेडा	बंगुर	कुखुरा	हाँस	माछा
पुतलीबजार न.पा	१८४७	८८४७	२४८७२	९१२	२७३८	९८२९४	९३३	२८०००
भिरकोट न.पा	२०७९	१२१६९	२०१२८	३१६	१६३५	२९२६००	१६१	७०००
वालिङ न.पा	३४३२	१३४६६	३१९७४	२४७	४१४०	१९१७२९	१४७२	४३०००
गल्याङ न.पा	१३७५	९८६५	१७९१३	०	१७१२	३१४४८	०	५०००
चापकोट न.पा	१८४६	१४९५५	१३९८०	३६	१९८२	३८८१६	६९	१४०००
कालिगण्डकी गा.पा	३३३	८९५५	२४६७३	३२	२८६५	१३३६	७४७	०
अर्जुनचौपारी गा.पा	१६०९	६२२	१११३३	३९४	१५९	३९३३	०	३००००
विरुवा गा.पा	४७८	४८०९	१८१६६	०	६९९	१३५३७	०	५०००
हरिनास गा.पा	४९६४	१०८१२	२६५५१	१०६	६१३०	२९९००	७०	५०००
आँधिखोला गा.पा	१९३१	७६७४	५८१२	४८	२४८	३७५०७	१५०	१८०००
फेदीखोला गा.पा	६१४	४६५७	१७०१२	६८	१२३	४६६२८	४९	०
जम्मा	२०५०८	९६८३१	२१२२१४	२१५९	२२४३१	७८५७२८	३६५१	१५५०००

(श्रोत: भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशुसेवा विज्ञ केन्द्र स्याङ्जा)

१.११.२ दुध तथा मासु उत्पादन विवरण

सि.न.	उत्पादन बिबरण	इकाइ	यस बर्षको उत्पादन परिमाण
१	दुध उत्पादन	मे.टन	५३७४२
	गाइको दुध	मे.टन	१७९६.५
	भैसिको दुध	मे.टन	५१९४५.५
२	मासु उत्पादन	मे.टन	५९५८.४५
	भैसि रागा	मे.टन	१८२३.५
	खसि बाख्रा	मे.टन	१८४८.४
	भेडा	मे.टन	१०.४
	बगुर	मे.टन	४६०.९
	कुखुरा/हास	मे.टन	१८१५.२५
३	अन्डा उत्पादन	हजारमा	८६६३६
	कुखुरा	हजारमा	८६६३१
	हास	हजारमा	५
४	उन उत्पादन	मे.टन	१.५
	भेडा	मे.टन	१.५
५	छाला उत्पादन	गोटा	-
६	माछा उत्पादन		६५.५

१.११. ३ माछा उत्पादन विवरण

स्थानिय तह	पोखरी सख्या रो.	भुरा सख्या
पतलीबजार न.पा	१५	११०००
भिरकोट न.पा	१	१०००
वालिङ न.पा	८५	४३०००
गल्याङ न.पा	८	१००००
चापकोट न.पा	१२	२१०००
कालिगण्डकी गा.पा	-	-
अर्जुनचौपारी गा.पा	५	३००००
विरुवा गा.पा	६	१५०००
हरिनास गा.पा	१५	१२०००
आँधिखोला गा.पा	६	९०००
फेदीखोला गा.पा	-	-
जम्मा	१५३	१५२०००

१.१२ दुर सञ्चार सम्बन्धि विवरण

संचालित सेवा विवरण			
सि.नं.	विवरण	लाईन संख्या	कैफियत
१	साधारण (PSTN)	स्याङ्जा बजार - १,२५८ वालिङ - ७०० गल्याङ - ५१२ फेदिखोला - ५५ वयरघारी - १०६ मिर्मि - ८६ राङ्खोला - ५५ जम्मा - २,७६९	Ncell, UTL र SMART Cell समेतको सेवा उपलब्ध रहेको ।
	ADSL	४८४	PSTN भएका सबै बजार क्षेत्र
	Wimax	८८	Wimax Coverage भएका क्षेत्र
	NT SAT	१	रापाकोट
	टेलिफोन सेवा प्राप्त गरेका क्षेत्रहरु	जिल्ला भरिका सबै क्षेत्र	कुनै एउटा सेवा उपलब्ध भएको
भौतिक संरचना विवरण			
१	PSTN Exchange - ८ वटा (स्याङ्जा, वालिङ, गल्याङ, फेदिखोला, वयरघारी, मिर्मि, चापाकोट र राङ्खोला)		
२	Main Link Tower - ३ वटा (नूवाकोट, गह्रौंसूर र पञ्चासे)		

३	GSM (BTS) Tower - ३८ वटा (कृभिण्डे, फेदिखोला, नूवाकोट, बांगेफडके, विचारी चौतारा, नौडाँडा, वाँडखोला, स्याङ्जा बजार, सतौं, वाहाकोट, करेण्डाँडा, अर्जुन चौपारी, रापाकोट, सिरुवारी, वयरघारी, वानेथोक, कोल्मा, किचनास, वालिङ्ग, मिर्दी, पेखु, भकुण्डे (गहते), थुमपोखरा, जगत भञ्ज्याङ्ग, पकवादी, गल्याङ्ग, पिडीखोला, रविबारे, गुरुड्दी, मिर्मि, बिर्घाकोट, आलमदेवी, चापाकोट, गह्रौसुर, मग्याम चिसापानी, पञ्चासे, बेल्टारी र तुल्सिभञ्ज्याङ्ग)
४	CDMA (BTS) Tower - ९ वटा (नूवाकोट, गह्रौसुर, स्याङ्जा बजार, वालिङ्ग, किचनास, अर्जुन चौपारी, गल्याङ्ग, गुरुड्दी र गहते डाँडा)
५	Wimax (BTS) - ५ वटा नूवाकोट, स्याङ्जा बजार, वालिङ्ग, गह्रौसुर र गल्याङ्ग
६	3G (BTS) - ९ वटा नूवाकोट, नौडाँडा, पुतलिबजार, वहाकोट, करेण्डाँडा, वयरघारी, वालिङ्ग, भकुण्डे, गल्याङ्ग

प्रस्तावित सेवा विवरण

क्र.सं.	विवरण	स्थान
१	PSTN Landline	भकुण्डे, रामबाच्छा-त्रियासी, सातुपसल
२	GSM	पौवेगौडे, स्वरेक, थामडाँडा, माभकोट शिवालय, मल्याङ्कोट, चिलाउनेभाँटी, कारीकोट चण्डिभञ्ज्याङ्ग, साँखर र मालुङ्गा

स्याङ्जा जिल्ला भित्रका विभिन्न नेपाल टेलिकम कार्यालयबाट लगभग दुई लाख मोबाईल वितरण भएको छ । श्रोत: नेपाल टेलिकम स्याङ्जा, कार्यालय, २०७९

१.१३ खानेपानी तथा सरसफाई विवरण (श्रोत: खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन, स्याङ्जा)

खानेपानी तर्फ :

हाल सम्म यस कार्यालय र अन्य सरोकारवालाहरु बाट सम्पन्न भएका विभिन्न खानेपानी आयोजनाहरुबाट जिल्लाको कुल जनसंख्याको ९५.०९ प्रतिशत जनसंख्या (आधारभुत स्तर- ८६.९ % ,मध्यम तथा उच्च- ८.१२%) को खानेपानी सुविधाबाट लाभान्वित भएको देखियता पनि विगतमा सम्पन्न भएका धेरै आयोजनाहरु को संरचनाहरु मर्मत गर्नुपर्ने देखिएको छ भने केहि आयोजनाहरु पुनः निर्माण गर्नुपर्ने स्थिति देखिन्छ ।

सि.न.	विवरण	स्याङ्जा
१	जम्मा गा.पा. / न.पा. संख्या	६/५

२	जनसंख्या (जना)	२९५५४९
३	घर धुरी सङ्ख्या	६५७२७
४	खानेपानी कभरेज कूल (%)	९५.०९
५	आधारभूत सेवा स्तर (%)	८६.९
६	उच्च तथा मध्यम सेवा स्तर (%)	८.९२
७	खानेपानी सेवामा पहुँच नभएका जनसंख्या	९४५२०
८	पहुँच नभएका जनसंख्या प्रतिशत	४.९९
९	आधारभूत सरसफाई को कभरेज (%)	९००

सरसफाई तर्फ :

यस आ व २०७२ मा यस जिल्लालाई खुला दिसामुक्त जिल्ला घोषणा गरिएको छ । जिल्लाको Post Strategy तयार गरि पुर्ण सरसफाई उन्मुख कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
ब्यबस्थित शौचालय सुविधा : ८६.९६%

१.१४ बिद्युत उत्पादन तथा बितरण सम्बन्धी विवरण

जम्मा विद्युत उत्पादन केन्द्र : ३ वटा

काली गण्डकी ए जलबिद्युत आयोजना: १४४ मेगावाट

आधिखोला जल बिद्युत केन्द्र: ५.१ मेगावाट ९.४ मेगावाट अपग्रेड हुँदै

बिद्युत पुगेका पालिका संख्या: ११

विद्युत सेवा पुगेका घरधुरी संख्या: ७०२००

विद्युत सेवा नपुगेका घरधुरी संख्या: ५००

यस मध्ये विद्युत प्राधिकरण बुटवल पावर कम्पनी र सामुदायिक वितरण केन्द्रबाट विद्युत वितरण भएको छ ।

१.१५ यातायात तथा पूर्वाधार सम्बन्धी विवरण

स्थल यातायात : पहुच पुगेका वडाको संख्या : ९७, पक्क : १७० कि.मि., ग्राभेल: २० कि.मि.,

कच्चि : ७६५.३ कि.मि.,

जम्मा : ९५५.३ कि.मि.,

भोलुङ्गे पुल संख्या : १४९ वटा, पक्क पुल १५ वटा (निर्माणाधिन समेत)

जल यातायात : काली गण्डकी ए जलाशयमा स्टीमरबाट करिब ७ कि.मि.

जिल्लाका प्रमुख बजार स्थलहरू:

फेदिखोला, सेतीदोभान, जूले, नौडाडा, बाडखोला, स्याङ्जाबजार, राडखोला, बिरुवा, अर्जुनचौपारी, बयरघारी, रामबाच्छा, वालिङ, भकूण्डे, भोलुङ्गे, गल्याङ, मिर्मि, क्याक्मी, दामाचौर, र सून्तलीटार आदि ।

१.१५ सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी विवरण

स्थानीय एफ.एम.रेडियो

१ चापाकोट एफ.एम.रेडियो चापाकोट, आधिखोला एफ.एम.रेडियो वालीगं,

२ जनकल्याण एफ.एम.रेडियो, गल्यागं

३ सामुदायिक एफ.एम.रेडीयो स्याङ्जा,पुतलीबजार

४ गल्यागं एफ.एम.रेडीयो,गल्यागं

५ कम्युनिटी रेडीयो वालीग

केवल नेटवर्क

१	आधिखोला केवल टि.भि., स्यागंजा
२	मिलन केवल नेटवर्क ,
३	सागर एण्ड सुसन केवल नेटवर्क
४	सेतिदोभान केवल नेटवर्क स्यागंजा
५	उदय केवल नेटवर्क स्यागंजा
६	शिरिष केवल नेटवर्क , स्यागंजा
७	कालभैरव केवल नेटवर्क , स्यागंजा
८	विरुवा केवल नेटवर्क , स्यागंजा
९	त्रिकन्या केवल नेटवर्क , स्यागंजा
१०	इन्द्रगंगा केवल नेटवर्क , स्यागंजा
११	यस प्लस केवल नेटवर्क,स्यागंजा
१२	श्रीराम केवल नेटवर्क
१३	वालीगं केवल टि.भि.नेटवर्क
१४	जयभवानी कवल टि.भि.नेटवर्क

पत्रपत्रिका

१	स्यागंजा सन्देश साप्ताहिक
२	नारी आवाज साप्ताहिक
३	स्यागंजा बुलेटिन राष्ट्रिय साप्ताहिक
४	गल्यागं पोष्टसाप्ताहिक हुलाक दर्ता शुल्क
५	पब्लिक आवाज साप्ताहिक नवीकरण शुल्क
६	ज्याग्दी खोलाको तरंग

हुलाक

जिल्ला हुलाक संख्या: १, इलाका हुलाक संख्या: १२, अतिरिक्त हुलाक संख्या: ५३

परिच्छेद २

२. प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना: एक परिचय

देशको करिव दुई तिहाई जनसंख्या रोजगारी तथा जिविकोपार्जनको लागि कृषि क्षेत्रमा निर्भर रहेको भएतापनि यस क्षेत्रको कुल ग्राहस्थ उत्पादन करिव ३२.५ प्रतिशत (आर्थिक सर्वेक्षण, २०१५) मात्र रहेको छ । धेरैजसो साना कृषकहरूको बाहुल्यता रहेको र निर्वाहमुखी कृषि प्रणालिवाट गुञ्जिरहेको हाम्रो परम्परागत कृषि प्रणालिमा खासै सुधार हुन नसकी कृषिमा व्यावसायिकरण र विविधिकरण हुन सकेको छैन । आर्थिक रुपले सकृय जनसक्ति दैनिक रोजगारीको लागि विदेश जाँदै गर्दा कृषि क्षेत्रमा ठूलो जनसक्तिको अभाव सृजना भई कृषि उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिमा असर परिरहेको छ । यसको अतिरिक्त वढ्दो जग्गा खण्डिकरण, घडेरीकरण, उर्वर कृषि भूमिमा गैर कृषि, जलवायु परिवर्तन, वढ्दो उत्पादन लागत, उत्पादन सामाग्रीको आपूर्तिमा कमी, उपयुक्त कृषि ज्ञान प्रविधिको कमी, कृषि अनुसन्धान शिक्षा र प्रसार विच आवश्यक तारतम्य नमिल्नु जस्ता कारणहरूले कृषि क्षेत्रमा आसातित उपलब्धि हुन नसकेको देखिन्छ ।

यसै परिप्रेक्ष्यमा नेपाल सरकारले स्वदेशी सोच, स्वदेशी लगानी र आन्तरिक संस्थागत जनशक्तिवाट तयार गरिएको १० वर्षे प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अवधारणा ल्याई २०७३ साल श्रावण वाट लागु गरेको छ । यस परियोजनालाई कृषि विकास रणनीति (ADS) कार्यान्वयनको सहयोगी परियोजनाको रुपमा लिईएको छ । यस परियोजनाले समग्र कृषि क्षेत्रका सबै वाली वस्तुहरूलाई नसमेटेर जिल्लाको भौगोलिक सम्भाव्यता को आधारमा खास वाली वस्तुमा मात्र काम गर्ने भएकाले सम्बन्धित वाली वस्तुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व मा वृद्धि, क्षेत्र विस्तार र गुणस्तरमा सुधार ल्याउन सकिएला भन्ने आशा र उदेश्यका साथ यो परियोजना हाल संचालनमा रहेको छ । कृषि उत्पादनको विशिष्टकृत क्षेत्र तयार, निर्यातयोग्य कृषि उपजहरूको मूल्यमा अभिवृद्धि तथा बजारीकरण गरी रोजगारीको अवसर सृजना गरी कृषि औद्योगीकिकरण को दिशामा मापनयोग्य परिवर्तन सुनिश्चित गरि कृषि पेशालाई मर्यादित र सम्मानजनक व्यवसायको रुपमा स्थापित गराउने यस परियोजनाको सोच रहेको छ ।

कृषि विकास रणनीति कार्यान्वयनको सहयोगी परियोजनाको रुपमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने स्पष्ट मार्गचित्रका साथ कृषि उपजको उत्पादनका लागि आवश्यक प्रविधि तथा उत्पादन सामग्रीको व्यवस्था, बाली र वस्तु उत्पादनमा यान्त्रिकीकरण, प्रशोधन तथा बजारीकरणको लागि आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था लगायतका क्रियाकलाप मार्फत कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणको परिकल्पना सहित स्वदेशी सोच, स्वदेशी लगानी र आन्तरिक संस्थागत जनशक्तिवाट प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. २०८२/८३ सम्म १० वर्ष अवधिको लागि लागू भएको छ । परियोजनाको कूल लागत १ खर्ब ३० अर्ब प्रक्षेपण गरिएको छ ।

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रवाट कृषिजन्य उद्योगमा रुपान्तरित आधुनिक, व्यवसायिक, दिगो एवं आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने सोचका साथ सञ्चालन भएको यस परियोजनाको लक्ष्य समग्र मूल्य श्रृंखलाका

अवयवहरूको एकीकृत संयोजन र परिचालन मार्फत खाद्य पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै कृषि औद्योगिकीकरण र दिगो आर्थिक अवसरहरू सृजना गरी राष्ट्रको समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याउने रहेको छ।

परियोजनाको परिचय :

नाम : प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

परियोजनाको अवधि : २०७३ श्रावण-२०८२ असार (१० वर्ष)

परियोजनाका अवधि भरको कुल अनुमानित लागत : रु. १ खर्ब ३० अर्ब ७४ करोड २० लाख

२.२ परियोजनाको सोच, लक्ष्य एवं उद्देश्य:

२.२.१ सोच

कृषिमा आधारित अर्थतन्त्रबाट कृषिजन्य उद्योगमा रूपान्तरित आधुनिक व्यवसायिक दिगो एवं आत्मनिर्भर कृषि क्षेत्रको विकास गर्ने परियोजनाको सोच रहेको छ।

२.२.२ लक्ष्य

समग्र कृषि मूल्य शृङ्खलाका अवयवहरूको एकीकृत संयोजन र परिचालनमार्फत खाद्य पोषण सुरक्षा सुनिश्चित गर्दै कृषि औद्योगिकीकरण उन्मुख दिगो आर्थिक अवसरहरू शृजना गरी राष्ट्रको समग्र विकासमा टेवा पुऱ्याउने परियोजनाको लक्ष्य रहेको छ।

२.२.३ परियोजनाका उद्देश्यहरू

यस परियोजनाका देहाय बमोजिमका उद्देश्यहरू रहेका छन्:-

(क) प्रमुख कृषि उपजहरूको विशिष्टीकृत क्षेत्रहरू निर्माण गर्ने,

(ख) निर्यात योग्य कृषि वस्तुहरूको मूल्य अभिवृद्धि गर्दै प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

(ग) कृषिलाई सम्मानजनक नाफामुखी व्यवसायका रूपमा विकास गर्दै रोजगारीका अवसरहरू सृजना गर्ने र

(घ) बहुसरोकारवाला निकायहरूबीचको कार्यमूलक समन्वय मार्फत प्रभावकारी सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गर्ने।

२.३ परियोजनाका संभागहरू

यस परियोजना अन्तर्गत देहाय बमोजिमका संभागहरू रहेका छन्:-

(क) साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम।

(ख) व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम।

(ग) व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम।

(घ) वृहत व्यवसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपर जोन) विकास कार्यक्रम।

यी संभागहरूमा कृषि सामग्री आपूर्ती व्यवस्थापन, यान्त्रिकीकरण सहयोग, भौतिक पूर्वाधार सहयोग, अनुसन्धान-शिक्षा-प्रसार सुदृढीकरण सहयोग, कृषि आधुनिकीकरणका लागि विज्ञहरूको सेवा, कृषिजन्य उद्योगहरू स्थापना,

प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने परियोजना दस्तावेजमा उल्लेख भएको छ।

२.४ परियोजना मार्फत कृषिको आधुनिकीकरण

पछिल्लो समय नेपालको समग्र कृषि क्षेत्रमा केही आधुनिकीकरणका संकेत र परिदृश्यहरू देखिएका छन्। उन्नत कृषि सामग्री तथा प्रविधिको प्रयोग, यान्त्रिकीकरण, बजारमा आधारित कृषि उपज उत्पादन तथा वितरण, कृषि फर्मको नाफा नोक्सानको हिसाब राख्ने प्रचलन आदिलाई कृषि क्षेत्रको समग्र आधुनिकीकरणका प्रारम्भिक संकेतको रूपमा लिन सकिन्छ। कृषि क्षेत्रमा बढ्दो निजी लगानी यसको अर्को संकेत हो। हाल कृषि क्षेत्रको आधुनिकीकरणको प्रक्रिया थालनी भएतापनि समग्र ग्रामीण कृषि अर्थतन्त्रलाई रुपान्तरण गर्ने गरी यो प्रक्रिया तीव्र र बाह्य परिवेश सापेक्ष हुन सकेको छैन। कृषि क्षेत्रको समग्र आधुनिकीकरणको प्रक्रियालाई तीव्र पार्न र बाह्य परिवेशसँग सामन्जस्यता ल्याउन आधुनिक कृषिका आयामहरूलाई समावेश गरी आधुनिकीकरणको प्रक्रियाको थालनी गर्न प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना कार्यान्वयन गरिएको छ।

२.५ रणनीति

२.५.१ भूमिको वैज्ञानिक उपयोग

भूमिको वैज्ञानिक उपयोगका लागि माटोको उर्वराशक्ति र बालीको उपयुक्तता अनुसार मुख्यतः देहाय बमोजिम चक्लावन्दी कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछः-

(क) सहकारी खेती

(ख) करार खेती

(ग) कबुलियती (लिज) खेती

(घ) स्वेच्छिक रूपमा चक्लावन्दीमा आवद्धता

२.५.२ आधुनिक कृषि प्रविधिको अवलम्बन

आधुनिक कृषि उत्पादन सामग्री र प्रशोधन प्रविधिहरूमा कृषकहरूको पहुँच वृद्धि गरिनेछ।

२.५.३ कृषि यान्त्रिकीकरण

कृषिमा बढ्दो श्रम शक्तिको अभाव घटाउन र उत्पादन लागत घटाउँदै कार्य दक्षतामा अभिवृद्धि गरी कृषिलाई नाफामूखी व्यवसायको रूपमा स्थापित गर्न कृषि क्षेत्रमा यान्त्रिकीकरणको अत्यन्तै महत्व रहेको छ। यस परियोजना मार्फत परियोजनाका सबै सम्भागहरूमा बाली अनुसारका आवश्यक मेशिनरीहरूको सेट सहितको कष्टम हायरिड सेन्टर सञ्चालन गरी यान्त्रिकीकरण प्रवर्द्धन गरिनेछ। उत्पादन केन्द्रहरू स्थापना र सवलीकरण समेतमा सहयोग पुऱ्याईने छ।

२.५.४ पूर्वाधार विकास

कृषिको रुपान्तरणका लागि पूर्वाधार विकास तर्फ मूलतः सिँचाइ, बजार, प्रशोधन केन्द्र, खाद्य परीक्षण, माटो परीक्षण, प्लाण्ट क्वारेन्टिन प्रयोगशालाको विकासलाई यस परियोजनाले महत्व दिएको छ।

२.५.४.१ सिँचाइ पूर्वाधार विकास

साना सिँचाइ प्रणाली निर्माण र सञ्चालनका लागि कृषि सहकारीहरू, उपभोक्ता समूहहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। सिँचाइ नीतिको परिधि भित्र रही पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा सिँचाइको व्यवस्थापन र सञ्चालन गर्न निजी तथा सहकारी क्षेत्रलाई प्रोत्साहित गरिनेछ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा आधुनिक सिँचाइ प्रणालीहरू; थोपा (ड्रिप) सिँचाइ, स्प्रिङ्गलर सिँचाइ, सौर्य उर्जामा आधारित सिँचाइ आदिको स्थापना, मर्मत सम्भार तथा सञ्चालनको लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।

२.५.४.२ पोष्ट हार्भेष्ट केन्द्र

सार्वजनिक निजी साझेदारीमा पोष्ट हार्भेष्ट सेवा केन्द्रहरू स्थापनाका लागि पूँजीगत अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ। यस्ता सेवा केन्द्रहरूमा सङ्कलन केन्द्र, उपजहरूको प्राथमिक प्रशोधन, प्याकेजिङ्ग एवं भण्डारण सेवा लगायतका सेवाहरू एकीकृत रूपमा उपलब्ध हुनेछ।

२.५.४.३ कृषि बजार सेवा पूर्वाधारहरू

कृषि पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनहरूमा सम्भाव्यताको आधारमा कृषि उपज संकलन केन्द्रहरू, हाट बजारहरू, पशु वधस्थल, वधशाला, मिटमार्ट, फिसमार्ट, एग्रीमार्ट र ठूला कृषि बजारहरूको निर्माण गर्न पूँजीगत अनुदान दिईनेछ। कृषि उपजहरूको सहज बजारीकरणका लागि कृषि बजार सूचना प्रणालीको उपयोग गरिनेछ। कृषकहरूलाई कृषि वस्तुहरूको माग, आपूर्ति, मूल्य र सम्भाव्य बजारका सम्बन्धमा सूचना प्रदान गर्नका लागि आधुनिक सूचना प्रविधिहरूको प्रयोग गरिनेछ। Plant/Food Quarantine पूर्वाधारहरूको विकास गरिनेछ। साथै, देशका विभिन्न नाकाहरूमा रहेका Plant/Food Quarantine प्रयोगशालाहरूलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप विकास एवं सुदृढीकरण गरी कृषि व्यापारलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ।

२.५.५ कृषि उत्पादन सामग्री

बाली उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका लागि आवश्यक गुणस्तरीय बीउ/बेर्ना, नक्ष, आहारा, रसायनिक/प्राङ्गारिक मलको सहज उपलब्धता सुनिश्चित गरिनेछ। उत्पादन वृद्धिका लागि स्थान विशेष उपयुक्त उन्नत र हाईब्रिड बीउहरू प्रयोग वृद्धि गरिनेछ।

२.५.६ रासायनिक र प्राङ्गारिक मल व्यवस्थापन

परियोजना क्षेत्रमा सहकारीहरू मार्फत रासायनिक मल वितरण गर्ने व्यवस्था अवलम्बन गरिनेछ। प्राङ्गारिक मलको हकमा तोकिएको मापदण्ड अनुसार प्राङ्गारिक मल उत्पादन गर्दै आएका कम्पनी/सहकारीहरूको उत्पादनलाई पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा बढी भन्दा बढी प्रयोग गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ।

२.५.७ उत्पादन प्रविधि

उत्पादनका Package of Practices विकास र प्रसारका लागि प्रत्येक विशिष्टकृत उत्पादन क्षेत्रमा कम्तीमा १ हेक्टर क्षेत्रफलमा उन्नत प्रविधि प्रदर्शन तथा सिकाइ केन्द्र (Demonstration and Learning Center) विकास गरिनेछ। कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य उत्पादनका विभिन्न प्रविधिहरूको प्रभावकारी प्रसार तरिकाहरू जस्तै सहभागितात्मक प्रदर्शनको अवलम्बन तथा प्रविधि प्रसारका लागि सूचना प्रविधिको समेत उपयोग बृद्धि गरिनेछ। यस्ता प्रविधिहरूको प्रसार र अवलम्बनका लागि सहभागितात्मक व्यवसायिक उत्पादन प्रविधि प्रदर्शन र स्थलगत व्यवहारिक तालिमहरूको माध्यम अवलम्बन गरिनेछ।

२.५.८ कृषि अनुसन्धान, शिक्षा र प्रसार

कृषि अनुसन्धान केन्द्रहरू/फार्म केन्द्रहरू सुदृढीकरण र सवलीकरण गरिनेछ। यस्ता अनुसन्धान केन्द्रहरूलाई विशिष्टकृत क्षेत्रहरूको भूगोल र बाली उपयुक्त Basic and Adaptive Research मा केन्द्रित गर्नका लागि आवश्यक सुधारका लागि सहयोग उपलब्ध गराईनेछ र विद्यमान फार्म/केन्द्रहरूबाट उक्त विशिष्टकृत क्षेत्र लगायत कमाण्ड क्षेत्रमा सेवा विस्तारका लागि आवश्यक बीउ/बेर्ना/नस्ल, बिरुवाको स्रोत केन्द्रका रूपमा विकास गर्दै पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनका लागि उत्पादनका आधारमा प्रोत्साहन अनुदान वृद्धि हुने गरी सहयोग उपलब्ध गराईनेछ।

२.५.९ प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान प्रणालीको अवलम्बन

तोकिएको बालीको निश्चित क्षेत्रफल वा सो भन्दा बढी क्षेत्र वा तोकिएको परिमाण वा सो भन्दा बढी उत्पादन गर्ने वा बजारीकरण परिमाणको आधारमा कृषि उद्यमी, कृषि समूह/सहकारीहरूलाई प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान प्रदान गरिनेछ। यस प्रकारको अनुदान बढीमा दुई आर्थिक वर्षसम्मको लागि उपलब्ध गराईनेछ। यस्ता प्रोत्साहन अनुदानलाई विक्री परिमाणको आधारमा दिने गरी क्रमशः रूपान्तरित गरिनेछ।

२.५.१० गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाद्य स्वच्छता स्थापना

खाद्य स्वच्छताका मापदण्डहरू अवलम्बनका लागि घुम्ती प्रयोगशालाहरूको प्रयोग, अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त प्रयोगशालाहरूको स्थापना, मुख्य बजार केन्द्रहरूमा द्रुत विषादी परीक्षण प्रयोगशाला स्थापना लगायतका पूर्वाधारहरू विकास गरी स्वच्छता एवम् गुणस्तर प्रमाणीकरणको व्यवस्था मिलाई कृषि तथा खाद्य वस्तुहरूको उत्पादनलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रवेश गराउने क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिने छन्।

२.६ राष्ट्रिय प्राथमिकताका बाली वस्तु

आधारभूत खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर हुने, पोषण सुरक्षामा टेवा पुऱ्याउने, आयात प्रतिस्थापन गर्ने र तुलनात्मक लाभ भएका निर्यात गर्न सकिने आधारमा केही बाली वस्तुहरू राष्ट्रिय प्राथमिकताको बाली वस्तुका रूपमा पहिचान भएका छन्। परियोजनाका संभागहरू: पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन सञ्चालन गर्दा यी बाली वस्तुहरूमा मात्र सञ्चालन गरिनेछ। परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोनमा भौगोलिक सम्भाव्यता तथा राष्ट्रिय महत्वका देहायबमोजिमका बाली/वस्तुहरू छनौट गरिनेछ।

२.७ परियोजनाको कार्यान्वयन तहमा रहेका चारवटा संभागहरू :

संभाग	क्षेत्रफल	बाली	कार्यान्वयन निकाय
साना व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट)	कम्तिमा १० हे.	कार्यान्वयन निकायले छनौट गर्ने	स्थानीय तह र कृषि ज्ञान केन्द्र
व्यावसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक)	कम्तिमा १०० हे.	धान, मकै, आलु, जुनार, तरकारी, सुन्तला, स्याउ, किवी, केरा, माछा, अदुवा, वेसार	स्थानीय तह र कृषि ज्ञान केन्द्र
व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन)	कम्तिमा ५०० हे.	तरकारी, मकै/मकै विउ, धान, माछा, सुन्तला, स्याउ, अदुवा/वेसार, आँप, जैतुन, जुनार,	जोन कार्यान्वयन इकाई
बृहत व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक केन्द्र (सुपरजोन)	कम्तिमा १००० हे.	धान, माछा, आलु, तरकारी, मकै, गहुँ, स्याउ, सुन्तला, जुनार,कफी	सुपरजोन कार्यान्वयन इकाई

२.८ परियोजना कार्यान्वयनमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको भूमिका

परियोजना अन्तर्गतका संभागहरू; पकेट, ब्लक, जोन र सुपर जोन विकास कार्यक्रमहरू संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यमा सञ्चालन गरिनेछ। परियोजना अन्तर्गत सुपरजोन र जोन विकास कार्यक्रम प्रदेश सरकार एवं स्थानीय तहसँगको समन्वयमा परियोजना कार्यान्वयन इकाईबाट सञ्चालन गरिनेछ। त्यसैगरी, ब्लक विकास कार्यक्रम परियोजना कार्यान्वयन इकाई र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा प्रदेश सरकार अन्तर्गतको कृषि/पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने जिल्लास्थित कार्यालयबाट सञ्चालन गरिनेछ। साथै, पकेट विकास कार्यक्रम परियोजना कार्यान्वयन इकाई र प्रदेश सरकार अन्तर्गतको कृषि/पशु सेवा क्षेत्र हेर्ने जिल्लास्थित कार्यालयको समन्वयमा सम्बन्धित स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिनेछ। पकेट, ब्लक, जोन र सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा विभिन्न निकायहरूको जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ३

३. परियोजना कार्यान्वयन एकाई स्याङ्जाको परिचय

३.१ परियोजना कार्यान्वयन एकाईको संक्षिप्त परिचय

परियोजनाको संभागको रूपमा स्याङ्जा जिल्लामा आर्थिक वर्ष २०७३/७४ देखि जिल्लाको पुतलीबजार नगरपालिकाका वडाहरू १,२,३,७,१०,११,१३ र १४, भिरकोट नगरपालिकाका वडाहरू १,२,३,६,७ र ८, वालिङ नगरपालिकाको वडा नं. ४ र अर्जुनचौपारी गाउँपालिकाका वडाहरू १ र २ मा सुन्तला वालीमा व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा प्रशोधन केन्द्र (जोन) विकास कार्यक्रम संचालनमा आई कार्यन्वयन भएकोमा जिल्लाको भौगोलिक सम्भाव्यता तथा जिल्लाका कृषक, कृषक समूह, कृषि सहकारी एवं सुन्तला उद्यमीहरूको माग र चाहना अनुसार आ.व. २०७५/०७६ देखि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना व्यवस्थापन इकाई काठमाडौंको मिति २०७५।०१।२१ को निर्णयअनुसार सुन्तला जोन वाट स्तरोन्तती भई हाल वृहत व्यावसायिक कृषि उत्पादन तथा औद्योगिक क्षेत्र (सुपर जोन) विकास कार्यक्रम संचालन भई कार्यन्वयनमा आएको छ । यसका साथै आर्थिक वर्ष २०७६।७७ देखि गल्यांग नगरपालिकाभरी मसलाबाली (अदुवा।बेसार) जोन सञ्चालनमा छ भने आर्थिक वर्ष २०७६।७९ देखि चापाकोट र गल्यांगमा आँपलिची जोन तथा वालिंग गल्यांग र भीरकोटमा भैसी जोन सञ्चालनमा आएको छ । साथै कफी सुपरजोन अन्तरगतका कृषकलापहरू यसै परियोजना कार्यान्वयन एकाई माफत सञ्चालित छन् । साविकमा सम्बन्धित जोन तथा सुपरजोन नामाकरण हुने गरेकोमा २०७५।७६ देखि परियोजनाको पुनर्संरचना भई परियोजना कार्यान्वयन एकाई नामाकरण भई सो अन्तरगत जोन तथा सुरजोन रहने गरेको छ ।

समग्रमा यस परियोजनाले अवलम्बन गरेका रणनीतिहरू यस प्रकार छन्:

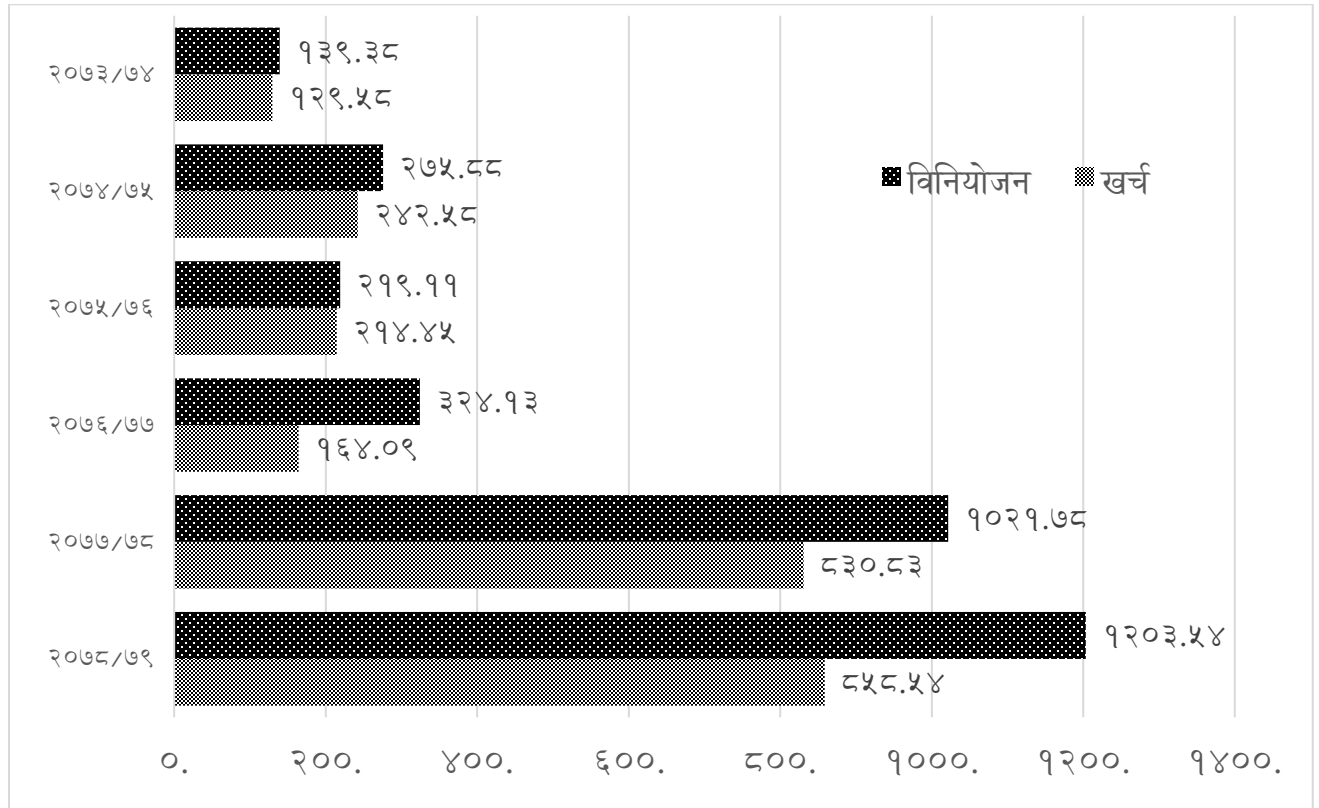
१. भूमिको वैज्ञानिक उपयोग ।
२. आधुनिक कृषि प्रविधिहरूको अवलम्बन ।
३. कृषिमा यान्त्रीकरण ।
४. कृषि उपजहरूको प्रशोधन तथा वजारिकरण पूर्वाधारहरूको विकास ।
५. कृषि अनुसन्धान र शिक्षा प्रसार पद्धतिको सुदृढ समन्वय एवं आधुनिकिकरण ।
६. प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन अनुदानको अवलम्बन ।
७. गुणस्तर नियन्त्रण तथा खाद्य स्वच्छता अभिवृद्धि ।
८. वातावरण परिवर्तन अनुकूलित कृषि प्रणाली अवलम्बन ।

३.२ परियोजना कार्यान्वयन एकाई अन्तरगतका सुपरजोन र जोनको संक्षिप्त विवरण

क्र. सं.	जोन सुपरजोन र स्थापना वर्ष	कार्य क्षेत्र	कृषक समूह	सहकारी	निजि फर्म/उद्यमी	समिति	कम्पनी	हालको क्षेत्रफल/संख्या हे/संख्या	परियोजना पूर्वको हे
१	सुन्तला सुपरजोन- २०७३।७४	स्याङ्जा जिल्लाभर	७२	१४	२१०	२	१	१९९०	८८७
२	मसलाबाली जोन- २०७६।७७	गल्याङ्ग कालीगण्डकी चापाकोट र वालिङ्ग	५	१३	३७	२	२	२७६	२४५
३	आँप/लिचि जोन- २०७८।७९	गल्याङ्ग १,२,३,९,११ र चापाकोटका १० वटै वडाहरु	१	४	३३	१		२३०	१५०
४	भैंसी जोन- २०७८।७९	वालिङ्गका सबै १४ वडा र भीरकोट र गल्याङ्गका सिद्धार्थ राजमार्गले छोएका वडा	३	१३	१३९	१		२७५० संख्या	२४६०
५	कफी- २०७५।७६	५० रोपना क्लष्टर भएका स्याङ्जाका सबै वडाहरु			१	१	१	१००	११०
	जम्मा		८१	४१	४२०	७	४		

आँप/लिचि र भैंसी जोन परियोजना निर्देशक समितिको मिति २०७८/०९/०५ को निर्णयानुसार आ.व. २०७८/०७९ देखि सञ्चालन हुन आउने हुने गरी स्विकृत भएको साथै परियोजना कार्यान्वयन एकाइबाट प्रस्ताव भए बमोजिमको सुन्तला सुपरजोन र मसलाबाली जोनको कार्यक्षेत्र परियोजना निर्देशक समितिको मिति २०७८/०९/१३ को निर्णयानुसार स्विकृत भएको ।

३.३ परियोजनाको शुरु वर्षदेखि हालसम्मका आर्थिक वर्षमा भएको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण
रु लाखमा

सुन्तला प्रशोधन घर प्रा लि बाट उत्पादित सुन्तलाको वाईन

३.४ परियोजनाको शुरु वर्षदेखि हालसम्मको प्रतिफल र उपलब्धिहरू

क्र सं.	कार्यक्रमको नाम	एकाइ	आर्थिक वर्ष अनुसारको परिमाणात्मक प्रगति						जम्मा	मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू
			२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९		
१	चक्लाबन्दी बालीको नाम र क्षेत्रफल सहित						सुन्तला:७ हे, कागती १० हे, अदुवा बेसार ३० हे, बिउ उत्पादन ३०	१ स्थानमा यन्त्र मैत्री गहा सुधारमा सहयोग गरी ३ हे जग्गा यन्त्रमैत्री बनाईएको, १ स्थानमा ७ हे जमिनमा मकै बीउ उत्पादन कार्यक्रम, २ स्थानमा १० हे मा कागती चक्लाबन्दी खेती र ३ स्थानमा २० हे मा सामुहिक चक्लाबन्दीमा सुन्तला खेती भएको ।	११७ हे	उन्नत प्रविधि सहित बालीमा आधारित र यन्त्रमैत्री गहा सुधार

क्र सं.	कार्यक्रमको नाम	एकाइ	आर्थिक वर्ष अनुसारको परिमाणात्मक प्रगति						जम्मा	मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू
			२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९		
१	प्रतिफलमा आधारित प्रोत्साहन रु हजारमा	रु	१५००	३०००	१५००				६०००	
२	कृषि प्राविधिक शिक्षालय सहयोग	सं	१				१	३	५	
३	कस्टम हायरिङ्ग सेन्टरको लागि गाडी खरिद	सं	१						१	
४	पोष्ट हाभेष्ट तथा सुन्तला संकलन केन्द्र	सं	१	१	१	१	९	३	१६	

५	नयाँ बगैँचा बिस्तार	हे		१००	१००	१००	१००	४०	४४०	
६	सेमी हाईटेक नर्सरी स्थापना	सं	१	१	३	४	४	२	१५	
७	साना सिँचाई संख्या	सं	२०	१०	२५	२५	५०	५४	१८४	
८	डिजिटल तराजु	सं	१००	१२७	७५		७०	७४	४४६	

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	एकाइ	आर्थिक वर्ष अनुसारको परिमाणात्मक प्रगति						जम्मा	मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु
			२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९		
९	सिकेचर	सं	१००	४००			३९७	१००	९९७	
१०	आरी	सं	१००	४००			४३३	१००	१०३३	
११	स्प्रेयर	सं		७०	१०		९०	५०	२२०	
१२	भर्याङ्ग	सं		१२५	११०			१०	२४५	
१३	क्रेट	सं		१०००	१७००			१७००	४४००	
१४	घाँस काट्ने मेशीन	सं		९					९	
१५	चेन स	सं			१५		३८	४५	९८	
१६	भकारो सुधार	सं			१००		१००	८०	२८०	
१७	मसला पिस्ने मिल	सं					२०	५	२५	
१८	खाडल खान्ने मेशीन	सं					१०	३	१२	
१९	मिनी टिलर	सं	४०	६३	६	११५	३००	१८५	७०९	
२०	प्रशोधन केन्द्र	सं					१	३	४	

३.५ जोन/सुपरजोन तथा अन्य कार्यक्रम अन्तरगतका बाली/वस्तुहरुको उत्पादन र उत्पादकत्व

क्र.स.	बाली/वस्तुको नाम	क्षेत्रफल हे./संख्या	उत्पादन मे.ट./संख्या/ली.	उत्पादकत्व मे.ट./हे./संख्या/ली.	राष्ट्रिय उत्पादकत्व मे.ट./हे./संख्या/ली.	कैफियत
१	सुन्तला सुपरजोन	१५९१ हे	१३००० मे ट	११ मे ट/हे	१०.३ मे ट/हे	गत वर्ष १७ मेट/हे रहेको
२	मसलाबाली जोन	२७६ हे	५२०० मे ट	१९ मे ट/हे	१०.१ मे ट/हे	
३	आँप लिची जोन	१५० हे	१५०० मे ट	७ मे ट/हे	१० मे ट/हे	
४	कफी	५० हे	३० मे ट	३ मे ट/हे	२ मे ट/हे	
५	भैंसी जोन	२४६० संख्या	१२००० लिटर	४.८ लिटर/ दिन/भैंसी	४.२ लि/दिन/ भैंसी	

३.६ जोन/सुपरजोन अन्तरगतका वाली वस्तुका मुख्य Gaps (कमी-कमजोरी)

जोन/सुपरजोन	सुचक	न्यूनतम मापदण्ड	मौजूदा अवस्था	प्रमुख GAP
सुन्तला सुपरजोन	क्षेत्रफल	१००० हे	क्षेत्रफल पुगेको, यन्त्रिकीकरण, व्यवसायिकरण	प्रशोधन र औद्योगिकरण शुरु हुँदै छ। बगैँचा व्यवस्थापनमा कम ध्यान दिने गरेको। गुणस्तरीय बिरुवा सिट्रस ग्रीनिङ्ग रोग र आँसा कीराको प्रकोप बढ्दै गरेको।
मसलाबाली जोन	क्षेत्रफल	५०० हे	२४५ हे मात्र समेटिएको	एक वर्षे बाली भएको र बीउमा धेरै लगानी पर्ने हुँदा क्षेत्र विस्तार गर्न समस्या परेको सानोतिनो स्केलमा मात्रै प्रशोधन भएको। बजारको सुनिश्चितता नभएको।
भैंसी जोन	संख्या	१०००	२४७७	घाँस दाना पराल तराईबाट आयात गरी ल्याउनुपर्ने भएकोले उत्पादन लागत बढी भएको, प्रतिफलमा आधारित अनुदानको माग भएको, उन्नत भैंसी अनुदानमा माग भएको
आँप लिची जोन	क्षेत्रफल	५००	१५०	नयाँ क्षेत्र भएकोले नयाँ प्रविधि, बिरुवा, तालिम, सिंचाई लगायतका प्राविधिक सेवा सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्ने
कफी सुपरजोन (क्रियाकलाप मात्र)	क्षेत्रफल			कृषकले उत्पादन लागत बढी, बगैँचा व्यवस्थापन र टिपाई झन्झटिलो मान्ने र सो अनुसार आम्दानी कम आउने साथै रोग र कीराको प्रकोप को कारण बगैँचा झनझन घट्दै गएको। गत वर्ष तुसारोको कारण समेत बोटहरु मरेका/ सुकेका

परिच्छेद ४

४.परियोजना कार्यान्वयन एकाईको आ.व. २०७८।७९ को वार्षिक प्रगति विवरण

४.१ वार्षिक अवधिको भारित तथा वित्तीय प्रगति विवरण

भारित प्रगति विवरण

कार्यक्रम/ क्रियाकलापहरु	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक
	परिमाण	भार	बजेट रु हजारमा	भारित प्रगति
पूँजीगत तर्फ	३३	१०.८८	१३१००	१००
चालू तर्फ	६३९७	८९.१२	१०७२५४	८६.३७
जम्मा	६४३०	१००	१२०३५४	८७.८६

वित्तीय प्रगति विवरण रु हजारमा

कार्यक्रम/क्रियाकलापहरु	वार्षिक विनियोजन	वार्षिक खर्च	खर्चको प्रतिशत
पूँजीगत तर्फ	१३१००	१२६०२	९६.२०
चालू तर्फ	१०७२५४	७३२५२	६८.३०
जम्मा	१२०३५४	८५८५४	७१.३३

४.२ आ.व.२०७८/७९ को वार्षिक अवधिका मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु

क्र.स	सम्पन्न मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरु	सम्पन्न भएका कार्यक्रमको मुख्य मुख्य उपलब्धिहरु
१	चक्लाबन्दीमा आधारीत खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग (Land Consolidation/Crop Consolidation) यन्त्र मैत्री गह्वा सुधार गर्ने	१ स्थानमा यन्त्र मैत्री गह्वा सुधारमा सहयोग गरी ३ हे जग्गा यन्त्रमैत्री बनाईएको, १ स्थानमा ७ हे जमिनमा मकै बीउ उत्पादन कार्यक्रम, २ स्थानमा १० हे मा कागती चक्लाबन्दी खेती र ३ स्थानमा २० हे मा सामुहिक चक्लाबन्दीमा सुन्तला खेती भएको ।
२	कस्टम हायरिङ्ग स्थापना सहयोग	
३	कृषि यान्त्रिकीकरण	५५९ थान विभिन्न मेशीनरी औजार उपकरण वितरण गरिएको: १८५ थान मिनिटिलर, ४० थान स्प्रेयर, १० थान फुट स्प्रेयर, ४५ थान चेन स, ७४ थान तराजु, १०० थान आरी, १०० थान सिकेचर, ५ थान मसला पिस्ने मिल अनुदानमा वितरण गरिएको ।
४	पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना सहयोग	१ वटा सुन्तला प्रशोधन घर उद्योग स्थापनामा सहयोग जसबाट वार्षिक ५००० लिटर जाम जुस र १लाख ५० हजार लिटर सुन्तलाको वाईन उत्पादन हुने, २ वटा कफी प्रशोधन केन्द्रको लागि रोष्टर तथा कफी मेकर मेशीनरी सहयोग, १ वटा सुन्तला संकलन केन्द्र र १ वटा अदुवा संकलन तथा भण्डारण केन्द्र निर्माण, १ वटा आँप लिची संकलन तथा वितरण केन्द्र
५	प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यावसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	४ वटा स्कुलमा व्यावसायिक कृषि उत्पादन कार्यक्रममा सहयोग भई १३३ जना विद्यार्थी प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका ।
६	पशु नक्ष सुधार	१७ वटा उन्नत नक्षका दुधालु भैंसी वितरण भएको ।
७	साना सिँचाई मर्मत सम्भार तथा निर्माण एवं सौर्य सिँचाई निर्माण	५६ वटा सिँचाई योजना मार्फत विभिन्न समुह सहकारी फर्मको १२० हे थप बगैँचा सिंचित हुने
८	बजारीकरण/ बजार प्रवर्द्धन सहयोग	
९	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना	६ वटा नर्सरी सुदृढीकरण भई एक लाख गुणस्तरीय विरुवा उत्पादनमा सहयोग
१०	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	३ स्थानमा बीउ विजन श्रोत केन्द्र स्थापना भई ७२ हे जग्गाको खाद्यान्न बीउ तथा बीउ आलुको ४६० मे ट उत्पादन प्रशोधन भण्डारण तथा बिक्री वितरण हुने
१५	कोल्ड स्टोर निर्माण सहयोग	गल्यांग न पा ११ जिमुहाँमा १५० मे ट को कोल्ड स्टोर पहिले नै भएको, बीउ आलु भण्डारणको क्षमता नपुगेकोले आ व २०७८।७९ मा १५० मे ट को थप कोल्ड स्टोर ठेक्का प्रक्याबाट निर्माणाधिन भैरहेकोमा आधा काम सम्पन्न भएको आगामी आ व मा बजेट व्यवस्था भएमा सम्पन्न हुने ।
१६	क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	३०० हे मा सुन्तलामा लाग्ने औँसा कीरा नियन्त्रणको लागि प्रोटिन बेट स्प्रे गर्ने अभियान चलाईएको ।
१७	कोल्ड स्टोर सञ्चालन सहयोग	१२०० मे ट क्षमताको एउटा कोल्ड स्टोर र १० मे ट क्षमताको अर्को कोल्डरुम गरी २ वटालाई सुन्तला भण्डारण परिक्षण गरे गर्नको लागि कृषकलाई सहूलियत प्रदान गर्न रसायन, क्लिपर, क्रेट, ढुवानी र बिद्युत महशुलमा अनुदान उपलब्ध गराईएको । यस भण्डारण परिक्षण सफल एवं प्रभावकारी भएकोले आगामी बर्ष १२०० मे ट क्षमताको कोल्ड स्टोरमा समयमा नै पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनमा आउने ।

१८	भकारो सुधार	३ वटा क्लस्टरमा ८० वटा भकारो सुधार कार्यक्रम सम्पन्न भएको
१९	गोठ सुधार	३६ वटा भैंसी गोठ सुधार
२०	गोठ निर्माण सहयोग	८ वटा नयाँ गोठ निर्माण
२१	बगैँचा सुदृढीकरण कार्यक्रम	५०० हे सुन्तला तथा ३० हे आँप लिची सुदृढीकरण
२२	दुग्ध संकलन केन्द्र निर्माण सहयोग	सहकारीबाट एउटा चिलीङ्ग भ्याट डिप फ्रिज र मिल्क एनालाईजर सहितको दुग्ध संकलन केन्द्र निर्माण
२३	दुग्ध संकलन तथा ढुवानी गाडी खरिद	सहकारी मार्फत एउटा डबल क्याब बोलेरो जिप खरिद
२४	घाँस उत्पादन कार्यक्रम	४ हे जग्गामा घाँस उत्पादन कार्यक्रम
२५	प्रांगारिक मल अनुदान सहयोग	५० मे ट प्रांगारिक मल वितरण
२६	नमूना बगैँचा प्रदर्शन	उन्नत प्रविधि सहित २ हे बगैँचा प्रदर्शन
२८	पोष्ट हार्भेट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	कफी सुकाउने ड्राईङ्ग फ्लोर तथा सुन्तला ढुवानी र संकलन भण्डारण केन्द्र लाई १५०० थान क्रेट सहयोग
२९	क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	सुन्तला ४० हे, अदुवा बेसार ५० हे, आँपलिची ३० हे, कफी १२ हे

४.३ प्रगति नपुगका कारणहरू (वार्षिक)

क्र.स	सम्पन्न हुन नसकेका कार्यक्रमहरू	ईकाइ	सम्पन्न हुन नसकेका कार्यक्रमको			सम्पन्न नहुनाका कारणहरू
			लक्ष्य	प्रगति	नपुग	
१	शित भण्डार गृह निर्माण सहयोग	संख्या	१	०.५०	०.५०	टेण्डर गरी आधा काम सम्पन्न भएको, मुख्य कुलिङ्ग कम्प्रेसर समयमा भन्सार पास हुन नसकेको भनी ठेकेदारले कार्यसम्पन्न नगरेकोले भुक्तानी नदिईएको
२	प्रत्येक वडामा बीमा सहजकर्ता श्रोत व्यक्ती विकास तालिम	पटक	२	०	२	गत साल तालिम लिएका सहजकर्ता परिचालन गर्न नसकिएको, जनशक्ति अभावका कारण प्रशिक्षार्थी छनौट तथा बीमा समितिसँग व्यवस्थापन गर्न नभ्याईएको ।
३	बाली वस्तु विशेष स्थलगत तालिम	पटक	१४	६	८	जनशक्ति अभावका कारण अनुदानमा वितरित कार्यक्रम तर्फ फिल्ड भेरिफिकेसन, छनौट, कार्यान्वयन र अनुगमनमा लाभ्युपर्ने भएकोले तालिम सञ्चालन गर्न नसकिएको ।
४	जिल्लास्तर कृषक तालिम	पटक	२	१	१	जनशक्ति अभावका कारण अनुदानमा वितरित कार्यक्रम तर्फ फिल्ड भेरिफिकेसन, छनौट, कार्यान्वयन र अनुगमनमा लाभ्युपर्ने भएकोले तालिम सञ्चालन गर्न नसकिएको ।
५	प्राङ्गारिक मल सहयोग अनुदान	मे ट	१५०	५०	१००	कृषक बाट पहिले बढी माग आएको तर पछि किन्ने बेला कम परिमाण किनेकोले कम प्रगति भएको ।
६	माटो परिक्षण सेवा	पटक	२	०	२	जनशक्ति अभाव, माटो परिक्षण प्रयोगशालाको कार्यव्यस्तता
७	कफिको क्षेत्र विस्तार	हे	२५	१२	१३	कृषक बाट माग नै कम आएको ।
८	अन्तर निकाय संयुक्त अनुगमन	पटक	१	०	१	कार्यालयका नियमित काममा बढी व्यस्त हुनुपरेकोले समय व्यवस्थापन गर्न नसकिएको
९	क्षेत्रफल विस्तार (अदुवा बेसार)	हे	८०	५०	३०	गत वर्ष उत्पादित अदुवा विक्री नभएकोले कृषकबाट माग नआएको

१०	न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारणको लागि तथ्याँक संकलन र विश्लेषण	पटक	३	०	३	आवश्यक नपरेको
११	कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम	पटक	१	०	१	जनशक्ति अभाव
१२	पशु रोग व्यवस्थापन, भ्यक्सिन तथा उपचार सहयोग	पटक	३	०	३	जनशक्ति अभाव

४.४ परियोजना शुरुवात आ.व. 2073/74 देखि आ.व. 2078/79 सम्म बाली अनुसार एकमुष्ट बाली अनुसार लाभान्वित जनसंख्या विवरण

क्र.सं	जोन/बालीको नाम	आ.व.2073/74			आ.व. 2074/75			आ.व.2075/76			आ.व.2076/77			आ.व. 2077/78			आ.व. 2078/79			कैफियत
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
१	सुन्तला सु	३५०	५७०	९२०	५२८	११९५	१७२३	1151	1897	3048	१०२०	१९५६	२९७६	१०८२	२२२१	३३०३	१५२४	८०७	२३३१	
२	मसलाबाली										२३५	७०२	९३७	३२२	१६०६	१९२८	२२४	२२०	४४४	
३	भैसी																५७०	५४७	१११७	
४	कफि													१३६	५८	१९४	२४	२२	४८	
५	आँप/लिचि																१२४	१२७	२५१	
जम्मा		३५०	५७०	९२०	५२८	११९५	१७२३	११५१	१८९७	३०४८	१२५५	२६५८	३९१३	१५४०	३८८५	५४२५	२४६६	१७२३	४१९१	१९२०

४.५ परियोजना शुरुवात आ.व. 2073/74 देखि आ.व. 2078/79 सम्म बाली अनुसार एकमुष्ट बाली अनुसार रोजगारी सृजनाको विवरण

क्र.सं	बालीको नाम	आ.व.2073/74			आ.व. 2074/75			आ.व.2075/76			आ.व.2076/77			आ.व. 2077/78			आ.व. 2078/79			कैफियत
		पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	
१	सुन्तला	१००	४५	१४५	४४५	६८	५१३	५५५	८५	६४०	६८६	२१०	८९६	८६४	३९२	१२५६	६४४	६५०	१२९४	
२	मसला										१९	९	२८	६८	२४	९२	११७	४८	१६५	
३	भैसी																२३	९	३२	
४	आँप/लिचि																४५	१७	६२	
५	कफि													१४	५	१९	२१	८	२९	
जम्मा		१००	४५	१४५	४४५	६८	५१३	५५५	८५	६४०	७०५	२१९	९२४	९४६	४२१	१३६७	८५०	७३२	१५८२	५१७१

४.६ परियोजनाको शुरु वर्षदेखि जोन सुपरजोन अनुसारको बजेट विनियोजन र खर्चको विवरण

क्र.सं.	वालीको नाम	आ.व.2073/74		आ.व. 2074/75		आ.व.2075/76		आ.व.2076/77		आ.व. 2077/78		आ.व. 2078/79		आ.व. 2079/80	
		विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	अनु खर्च
1	सुन्तला	१३९३८	१२९५८	२७५८८	२४२५८	२१९११	२१४४५	२७९०९	१५४३२	९२९२८	७१९२२	९३९२४	६३८०९	६०८७५	
2	आँप/लिचि											७२४७	५९५९	८११६	
3	अदुवा/बिसार							४५०४	९७५	८०००	४८२२	६६४०	५८८२	८०००	
4	कफी									१२५०	१२४५	२४९०	१३६२	१०००	
5	गाई/भैंसी											१००५३	८२६३	११४४२	

४.७ जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	स्वीकृत पद/श्रेणी	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति	रिक्त दरबन्दी	कैफियत
१	वरिष्ठ कृषि अधिकृत, रा प द्वि प्रा	१	१	०	
२	कृषि अधिकृत, राप प तृ प्रा	२	१	१	करारमा पशु विकास अधिकृत, कृषि अधिकृत बहुवा भएकोले रिक्त भएको
४	प्राविधिक सहायक	२	१	१	
५	लेखापाल	१	१		
६	नायव सुब्बा रा.प.अनंकित प्रथम	१	१		
७	ना प्रा स	६	४	२	४ जना करार बाट पुर्ति भएको
८	विएस्सी इन्टर्न	६	६		
९	सामाजिक परिचालक	०	०	०	
१०	ह स चा	१	१		करार
११	कार्यालय सहयोगी	३	३		करार
जम्मा		१६	८	४	आ व २०७८।७९ मा करारबाट पदपुर्ति नभएकोले जम्मा ८ जना (५० प्रतिशत मात्रै) पदपुर्ति भएको

४.८ भौतिक पुर्वाधारहरु तथा जिन्सी विवरण

क्र.सं.	पुर्वाधार	संख्या	हालको अवस्था	कैफियत
१	भवन			भाडाको घर
२	गाडी	२	१ वटा अतिनै जिर्ण र पुरानो भएकाले चालु अवस्थामा नभएको	
३	मोटरसाईकल/स्कुटर	५/१	चालु अवस्थामा रहेको	
४	कम्प्युटर/ल्यापटप	४/४	चालु अवस्थामा रहेको	
५	प्रिन्टर/प्रोजेक्टर	६/१	चालु अवस्थामा रहेको	

४.९ परियोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याहरू

समस्याको किसिम	कार्यान्वयनमा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	समाधानका प्रयासहरू
नीतिगत	कार्यक्रम संचालन कार्यविधि तथा नर्मसहरू संघ, प्रदेश र स्थानिय सरकार बिच भिन्नता भएकाले कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कठिनाई भएको ।	कार्यविधि र नर्मसमा एकरूपता बनाउन संघीय सरकारबाट आवश्यक पहल हुनुपर्ने ।
प्राविधिक	फिल्डहरू टाढा तथा कच्ची बाटोहरू भएको हुँदा समस्या रहेकोले प्राविधिक सेवा पुर्याउन कठिन भएको ।	दरवन्दी अनुसार तथा करारमा कर्मचारीहरूको पदपूर्ति छिटो हुनुपर्ने।
व्यवस्थापकीय	कर्मचारी दरवन्दी अनुरूप पूर्ति नभएको, कार्यक्षेत्र थपिएको तथा करारबाट प्राविधिक भर्ना गर्ने भनिएकोमा अझै सम्म हुन नसकेकोले कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कठिनाई एवं समस्या परेको ।	नयाँ थप जोन विकास कार्यक्रमहरूको लागि प्राविधिक एकाइहरूको व्यवस्थापनको लागि आवश्यक कर्मचारी भर्ना हुनुपर्ने ।

४.९ वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम २०७८।७९ र प्रगति विवरण (कच्चेवारी)

रकम रु हजारमा

क्र.सं	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	एकाइ	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति प्रगति	
				परिमाण	भार	लागत	परिमाण	भारित
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
11.3.10.273	माटो जाँच मिनि प्रयोगशाला स्थापनाको लागि उपकरण खरिद	31122	सेट	१	०.२५	३.०	१	०.२५
11.3.2.5	मोटरसाईकल	३११२१	संख्या	१	०.२५	३.०	१	०.२५
11.3.7.453	डेक्सटप कम्प्यूटर तथा प्रिन्टर सेट खरिद (कार्यालयसँग संचालन सँग सम्बन्धि यन्त्र, उपकरण तथा मेशिन औजार)	३११२२	सेट	२	०.१७	२.०	२	०.१७
11.3.7.993	जि पि एस सेट, फोटोकपी मेशिन तथा डि एस एल आर क्यामेरा खरिद	३११२२	पटक	१	०.१७	२.०	१	०.१७
11.4.15.75	सिंचाइ पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	३११५५	संख्या	२५	६.२३	७५.०	२५	६.२३
11.4.22.354	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा वीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	३११५९	संख्या	२	३.६५	४४.०	३	३.६५
11.6.13.112	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फर्निसिड खरिद	३११२३	पटक	१	०.१७	२.०	१	०.१७
अ) पूँजीगत खर्चको जम्मा					१०.८८	१३१.०	३४.०	१०.८८
आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू								
1.1.1.4	रा.प. द्वितीय	२११११	जना		०.५६	६.६८		०.५६
1.1.1.5	रा.प. तृतीय	२११११	जना		०.५	५.९७		०.५०
1.1.1.6	रा.प.अनं. प्रथम	२११११	जना		१.६१	१९.४३		१.६१
1.1.1.7	रा.प.अनं. द्वितीय	२११११	जना		०.७७	९.२३		०.७७
1.2.10.6	चाड पर्व तथा पालो पहरा भत्ता	२११३९	पटक/संख्या	३	०.०४	०.४८	३	०.०४
1.2.2.1	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११३२	जना	८	०.१६	१.९२	८	०.१६
1.2.4.226	न्यूनतम समर्थन मूल्य, मूल्याङ्कन समिति, छनौट समिति आदि सञ्चालन बैठक भत्ता	२११३४	पटक	१	०.०७	०.८६	१	०.०७
1.3.1.1	निजामती कर्मचारीहरूको पोशाक खर्च	२११२१	जना	८	०.०७	०.८०	८	०.०७
1.6.4.1	कर्मचारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च	२१२१३	जना	८	०.०३	०.३९	८	०.०३
11.3.10.247	जोन/सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग	२६४२३	पटक	२	३.३२	४०.००	२	३.३२
11.4.22.322	भण्डारण, प्रथामिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	२६४२३	संख्या	३	३.७४	४५.००	३	३.७४
11.6.9.123	Kisan Technical and Vocational School Laboratory Equipments खरिद तथा संचालन	२६४२२	पटक	१	८.३१	१००.००	१	८.३१

11.6.9.124	चकलाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन बृद्धिका लागि पूँजिगत सहयोग (Land consolidation/ Crop consolidation/यन्त्र मैत्री गह्रा सुधार)	२६४२३	संख्या	२	१.६६	२०.००	२	१.६६
11.6.9.200	शित भण्डार गृह निर्माण सहयोग	२६४२३	संख्या	१	१६.६२	२००.००	१	६.६२
2.1.1.8	धाराको महसुल	२२१११	महिना	१	०.०७	०.६४	१	०.०७
2.1.2.1	विद्युत महशुल	२२१११	पटक	६५०	०.०६	१.०२	६५०	०.०६
2.1.3.1	जारको पिउने पानी	२२१११	जार	४०	०.०२	०.२४	४०	०.०२
2.1.6.1	टेलिफोन महसुल	२२११२	महिना	१	०.०७	०.६४	१	०.०७
2.1.6.11	संचार महशुल (टेलिफोन/इमेल/इन्टरनेट/हुलाक/कुरियर)	२२११२	महिना	१	०.१४	१.६६	१	०.१४
2.2.2.68	सवारी साधनका लागि मोबिल तथा अन्य लुब्रिकेन्टस्	२२२१२	लीटर	२४०	०.०९	१.०६	२४०	०.०९
2.2.2.98	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने मोटरसाइकलका लागि पेट्रोल	२२२१२	लीटर	१०५	०.०९	१.०५	१०५६	०.०९
2.2.2.99	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने गाडीका लागि डिजेल	२२२१२	लीटर	३००	०.२२	२.७०	३०००	०.२२
2.2.3.15	अन्य प्रयोजनको लागि ईन्धन	२२३१४	पटक/संख्या	१६	०.०३	०.३६	१६	०.०३
2.3.1.11	चार पांग्रे सवारी साधन मर्मत	२२२१३	वटा	१	०.४२	५.००	१	०.४२
2.3.1.3	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	वटा	४	०.०६	१.००	४	०.०६
2.3.2.68	मेशिनरी उपकरण मर्मत	२२२२१	पटक	१२	०.०७	०.६६	१२	०.०७
2.4.1.15	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च	२२३११	पटक	४	०.१२	१.४४	४	०.१२
2.4.1.4	कार्यालयको लागि स्टेशनरी, टोनर तथा अन्य मालसामान	२२३११	पटक/संख्या	४	०.०९	१.०६	४	०.०९
2.4.12.18	कार्यालयलाई आवश्यक विभिन्न सामग्री छुपाई	२२३१५	पटक	४	०.०७	०.९०	४	०.०७
2.4.13.6	कार्यालयको लागि पत्रपत्रीका तथा पुस्तक खरिद	२२३१५	पटक	४	०.०४	०.५४	४	०.०४
2.4.14.2	पत्रपत्रिका, रेडियोमा विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन	२२३१५	पटक/संख्या	४	०.०७	०.९०	४	०.०७
2.5.10.21	सरसफाई सेवा करार	२२४१९	जना	१	०.१९	२.२६	१	०.१९
2.5.3.160	सेवा परामर्श (ओभरसियर)	२२४११	जना	१	०.३	३.६०	१	०.३०
2.5.7.114	कृषि प्राविधिक करारमा लिने	२२४१३	जना	४	१.०६	१२.७६		०.३०
2.5.7.13	कम्प्युटर अपरेटर करारमा लिने	२२४१३	संख्या	१	०.२९	३.४६		१.०६
2.5.7.15	सवारी चालक करारमा लिने	२२४१३	संख्या	१	०.२३	२.७६	१	०.२९
2.5.7.220	कृषि सेवाका अधिकृत सेवा करार	२२४१३	जना	१	०.३	३.६०		०.२३
2.5.7.3	कार्यालय सहयोगी सेवा करारमा लिने	२२४१३	संख्या	३	०.५६	७.०२	३	०.३०
2.5.7.4	सेवा करारका कर्मचारीलाई चाडपर्व खर्च	२२४१३	संख्या	१०	०.२	२.४०		०.५६
2.5.7.5	सेवा करारका कर्मचारीलाई पोशाक खर्च	२२४१३	संख्या	१०	०.०६	१.००		०.२०
2.6.4.614	प्रत्येक वडामा वीमा सहजकर्ता श्रोत व्यक्ती विकास	२२५१२	पटक	२	०.२४	२.६६		

	तालीम								
2.6.4.693	बाली बस्तु विशेष स्थलगत तालिम	२२५१२	संख्या	८	०.१६	१.९२	४	०.०८	
2.6.4.694	जिल्लास्तर उन्नतरत प्रविधि/ प्राथमिक प्रशोधन/ पोष्ट हाभेष्ट व्यवस्थापन/कृषि यान्त्रिकीकरण कृषक तालिम	२२५१२	संख्या	२	०.२४	२.८८	१	०.१३	
2.6.4.695	IPM कृषक पाठशाला	२२५१२	संख्या	४	०.४	४.८०	४	०.४०	
2.6.6.508	स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि/पशु सेवा प्राविधिकहरुको लागि पकेट/ब्लक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी अभिमुखीकरण	२२५१२	पटक	१	०.०५	०.६४	१	०.०५	
2.6.6.510	स्थानीय तहबाट सञ्चालित पकेट विकास कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा तथा रिपोर्टिङ	२२५१२	पटक	१	०.०५	०.६४	१	०.०५	
2.7.15.1152	प्राङ्गारिक मल सहयोग अनुदान	२२५२२	हेक्टर	३०	१.२४	१४.९४	१०	०.५४	
2.7.5.1222	सुन्तला भण्डारण अध्ययन परीक्षण तथा कोल्डस्टोर/कोल्डरुम संचालन सहयोग कार्यक्रम	२२५२२	महिना	४	१.३८	१६.६०	४	१.३८	
2.7.15.1240	स्थानीय तहको साझेदारीमा सुन्तलाजात फलफूलका जर्मप्लाज्म संकलन तथा संरक्षण बगैँचा स्थापना कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	०.३४	४.१५	१	०.३४	
2.7.15.317	भकारो सुधार कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	८०	०.८३	९.९६	८०	०.८३	
2.7.15.619	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना/सुदृढीकरण	२२५२२	संख्या	२	१.३८	१६.६०	२	१.३८	
2.7.15.687	बाली तथा बस्तुको उत्पादकत्व निर्धारण (कप कटिङ)	२२५२२	संख्या	९०	०.०४	०.४५	९०	०.०४	
2.7.15.702	क्षेत्र विस्तार हुने स्थानको माटो परिक्षण सेवा	२२५२२	पटक	२	०.१४	१.६६	२	०.१४	
2.7.15.703	स्थानीय तहमा संचालित कृषि कार्यक्रमहरुको रिपोर्टिङ	२२५२२	पटक	४	०.०३	०.३३	४	०.०३	
2.7.15.723	कफिको क्षेत्र विस्तार	२२५२२	हेक्टर	२५	१.७२	२०.७५	१२	०.९५	
2.7.15.775	नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन समन्वय बैठक (जिल्ला परियोजना समिति, प्रदेश परियोजना समिति, प्राविधिक समिति, प्राविधिक कार्यदल आदि)	२२५२२	पटक	६	०.२५	२.९९	६	०.२५	
2.7.15.776	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिलेखीकरण तथा प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.०७	०.८३	१	०.०७	
2.7.15.778	अन्तर निकाय संयुक्त अनुगमन	२२५२२	पटक	१	०.०७	०.८३			
2.7.15.779	बाली संरक्षण सेवा	२२५२२	पटक	४	०.१४	१.६६	४	०.१४	
2.7.15.781	जोन सञ्चालन समन्वय समितिको गठन/पुनर्गठन/परिचालन	२२५२२	पटक	४	०.१७	१.९९	४	०.१७	
2.7.15.889	स्थानीय तह सँगको समन्वयमा नमूना सुन्तलाजात फलफूलको बगैँचा स्थापना प्रदर्शन कार्यक्रम	२२५२२	संख्या	१	०.३४	४.१५	१	०.३४	
2.7.15.908	चक्रलाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग (Land consolidation/ Crop consolidation/यन्त्र मैत्री गहा सुधार)	२६४१३	संख्या	५	६.२३	७५.००	५	६.२३	

2.7.25.1006	नयाँ जोनको आधारभूत तथ्याङ्क संकलन, अद्यावधिक, प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन	२२५२२	पटक	१	०.१	१.२४	१	०.१०
2.7.5.136	कफि नर्सरी स्थापना	२२५२२	पटक	१	०.३४	४.१५	१	०.३४
2.7.5.288	बगैँचा सदुद्दीकरण अभियान तथा बाली संरक्षण सेवा (निलोतुथो, चुन, खनिज तेल, जैविक विषादि अनुदान) (अन्य)	२२५२२	हेक्टर	१२५	१.३८	१६.६०	१२५	१.३८
2.7.5.629	स्थानीय FM बाट विभिन्न सम्भागहरुको प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रसारण	२२५२२	पटक	१	०.०१	०.१२	१	०.०१
2.7.5.648	जोन/सुपरजोन प्रभाव क्षेत्रमा क्षेत्रफल विस्तार (सुन्तला)	२२५२२	हेक्टर	५०	३.४५	४१.५०	५०	३.४५
2.7.5.650	जोन/सुपरजोन प्रभाव क्षेत्रमा क्षेत्रफल विस्तार (अधुवा बेसार)	२२५२२	हेक्टर	८०	५.५२	६६.४०	५०	४.५२
2.7.7.128	न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारणको लागि तथ्याँक संकलन र विश्लेषण	२२५२२	पटक	३	०.०५	०.६२		
2.8.1.82	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको तर्फबाट संचालित कार्यक्रम अनुगमन तथा निरीक्षण	२२६११	पटक	४८	०.३४	४.०८	४८	०.३४
2.8.2.18	भ्रमण खर्च	२२६१२	पटक	३६	०.२१	२.५८	३६	०.२१
2.8.2.33	कार्यक्रम बजेट तर्जुमा तथा समिक्षा गोष्ठीमा भाग लिने	२२६१२	पटक	८	०.०६	०.६८	८	०.०६
2.9.1.3	बीमा सवारी साधन	२२२१४	संख्या	६	०.०७	०.८४	६	०.०७
2.9.4.4	सवारी साधन नविकरण शुल्क	२२२१४	संख्या	५	०.०५	०.६०	५	०.०५
2.9.6.4	कार्यालयमा दैनिक चियापान खर्च तथा अन्य भैपरि आउने विविध खर्च	२२७११	महिना	१२	०.०७	०.८६	१२	०.०७
2.9.6.7	नियमित स्टाफ बैठकमा हुने चियापान खर्च	२२७११	महिना	१२	०.०३	०.३२	१२	०.०३
2.9.9.2	अन्य अतिथी सत्कार खर्च	२२७११	पटक	१२	०.०५	०.६५	१२	०.०५
5.1.11.359	प्याकेजिड, लेबलिंग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	२६४१३	पटक	१	०.८३	१०.००	१	०.८३
5.1.11.368	प्रविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	२६४१३	पटक	२	१.६६	२०.००	२	१.६६
8.1.3.4	कार्यालयको घर भाडा	२८१४२	महिना	१	०.६	७.२०	१	०.६०
	जम्मा				७२.८१	८७६.३०	५८९५.००	६२.०१
७७	आँप/लिचि जोन							
11.3.10.24 7	जोन/सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग	२६४२३	पटक	१	१.२५	१५	१	१.२५
11.4.15.75	सिंचाइ पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	२६४२३	संख्या	८	१.३३	१६	८	१.३३
11.6.9.195	कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण केन्द्र निर्माण	२६४२३	संख्या	१	१.००	१२	१	१.००
2.6.4.693	बाली बस्तु विशेष स्थलगत तालिम	२२५१२	संख्या	३	०.०६	०.७२		
2.6.4.948	जिल्लास्तर उन्नत आँप/लिची खेती प्रविधि तालिम	२२५१२	संख्या	१	०.१२	१.४४	१	०.१२
2.7.15.147 2	बगैँचा सदुद्दीकरण अभियान तथा बाली संरक्षण सेवा	२२५२२	हेक्टर	४०	०.४१	४.९८	४०	०.४१

2.7.15.777	उन्नत प्रविधि सहित क्षेत्र विस्तार	२२५२२	हेक्टर	५०	१.७२	२०.७५	३०	१.२४
2.7.15.781	जोन सञ्चालन समन्वय समितिको गठन/पुनर्गठन/परिचालन	२२५२२	पटक	४	०.०८	१	४	०.०८
2.7.15.974	जोन सञ्चालन सम्बन्धि अभिमुखिकरण गोष्ठी	२२५२२	पटक	१	०.०५	०.५८	१	०.०५
	जम्मा				६.०२	७२.४७	८६.००	५.४७
३६	भैंसी जोन							
11.6.9.191	चिलिङ्ग भ्याट/मिल्क एनालाइजर/डिप फ्रिज/होमोनाइजर/चिलिङ्ग हिटर सहितको दुध संकलन केन्द्र स्थापना सहयोग	२६४२३	संख्या	१	२.४९	३०	१	२.४९
11.6.9.192	दुध संकलन तथा ढुवानीको लागि दुध ढुवानी गाडी खरिद सहयोग	२६४२३	संख्या	१	१.००	१२	१	१.००
11.6.9.193	आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	८	१.६६	२०	८	१.६६
11.6.9.194	गोठ सुधार सहयोग कार्यक्रम	२६४२३	संख्या	४०	०.८३	१०	४०	०.८३
2.6.4.693	बाली बस्तु विशेष स्थलगत तालिम	२२५१२	संख्या	३	०.०६	०.७२		
2.6.4.947	जिल्लास्तर व्यवसायिक भैंसी पालन तालिम	२२५१२	संख्या	१	०.१२	१.४४	१	०.१२
2.7.15.1467	घाँस उत्पादन कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	५	०.३४	४.१५	५	०.३४
2.7.15.1469	कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.१४	१.६६		
2.7.15.1470	पशु रोग व्यवस्थापन, भ्यक्सिन तथा उपचार सहयोग	२२५२२	पटक	३	०.४१	४.९८		
2.7.15.1471	पशु नस्ल सुधारका लागि भैंसी खरिद सहयोग कार्यक्रम	२६४१३	संख्या	२०	१.१६	१४	१७	०.९८
2.7.15.781	जोन सञ्चालन समन्वय समितिको गठन/पुनर्गठन/परिचालन	२२५२२	पटक	४	०.०८	१	४	०.०८
2.7.5.696	जोन सञ्चालन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२२५२२	पटक	१	०.०५	०.५८	१	०.०५
	जम्मा				८.३५	१००.५३	७८.००	७.५६
४४	सुन्तलाजात फलफूल विदेश निर्यात प्रवर्धन कार्यक्रम							
2.7.15.745	क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	२२५२२	हेक्टर	२००	१.३८	१६.६०	२००	१.३८
2.7.7.176	बगैचा दर्ता / अध्ययन गार्ने	२२५२२	पटक	१	०.१४	१.६६	१	०.१४
2.7.7.177	रोग कीराको सर्वेक्षण, अध्ययन परीक्षण	२२५२२	पटक	४	०.४१	४.९८	४	०.४१
	जम्मा				१.९३	२३.२४	२०५.००	१.९३
	चालु कार्यक्रम जम्मा				८९.११	१०७२.५४	६२६४.००	७६.९७
	कुल जम्मा				९९.९९	१२०३.५४	६२९८.००	८७.८५
	भारित	चालु	पुँजीगत	जम्मा				
	चौथो त्रैमासिक प्रगति प्रतिशत	९३.६३	१००	९४.१४				
	वार्षिक प्रगति प्रतिशत	८६.३७	१००	८७.८६				

४.११ आ.व. २०७८।७९ को वार्षिक प्रगति विवरण

रकम रु हजारमा

क्रियाकलापको नाम	एकाइ	लक्ष्य	प्रगति	विनियोजित बजेट रु	खर्च रु	लाभान्वित संख्या	महिला	पुरुष
चक्लाबन्दीमा आधारीत खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग)Land Consolidation/Crop Consolidation) यन्त्र मैत्री गह्वा सुधार गर्ने	संख्या	७	७	९५००	५१४७	३५०	१५०	२००
कस्टम हायरिङ्ग स्थापना सहयोग								
कृषि यान्त्रिकीकरण	पटक	३	३	५५००	५३२१	५५९	२२०	३३९
पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना सहयोग	संख्या	३	४	४५००	४३६३	७०	३०	४०
प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यावसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	संख्या	२	४	२०००	१९१३	१३३	६५	६८
पशु नक्ष सुधार	संख्या	२०	१७	१४००	११५८	६८	३०	३८
साना सिँचाइ मर्मत सम्भार तथा निर्माण एवं सौर्य सिँचाइ निर्माण	संख्या	३३	३८	९१००	८५३०	६६०	२६०	४००
स्थानीय तहको लागत सहभागितामा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना	संख्या	२	६	१६६०	१३८७	१८	६	१२
स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	संख्या	२	३	४४००	४३०५	२७५	१००	१७५
विउ उत्पादन कार्यक्रम(धान),मकै, गहुँ(हे	७	७	१०००	९५०	३०	१५	१५
अन्य क्रियाकलापहरु								
कोल्ड स्टोर निर्माण सहयोग	संख्या	१	०४.	२००००	५०००	२००	५०	१५०
क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	हे	२००	४००	१६६०	१६४०	७००	३००	४००
कोल्ड स्टोर सञ्चालन सहयोग	महिना	४	४	१६६०	१०८०	१२०	४०	८०
भकारो सुधार	संख्या	८०	८९	९९६	९८०	३२०	२००	१२०
गोठ सुधार	संख्या	४०	३५	१०००	८७५	१४०	६०	८०
गोठ निर्माण सहयोग	संख्या	८	८	२०००	१५००	४०	१५	२५
बगैँचा सुदृढीकरण कार्यक्रम	हे	१२५	५००	१६६०	१०००	१५००	७००	८००
दुग्ध संकलन केन्द्र निर्माण सहयोग	संख्या	१	१	३०००	२८५०	१०००	४००	६००
दुग्ध संकलन तथा ढुवानी गाडी खरिद	संख्या	१	१	१२००	१२००	५००	२००	३००
घाँस उत्पादन कार्यक्रम	हे	५	५	४१५	४१०	१५०	५०	१००
प्रांगारिक मल अनुदान सहयोग	हे	३०	१०	१६६०	४४४	२५	१०	१५
नमूना बगैँचा प्रदर्शन	हे	१	१	४१५	३९७	१०	४	६
नर्सरी निर्माण तथा सुदृढीकरण	संख्या	२	६	१६६०	१३८७	१८	६	१२
पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यनीकरण कार्यक्रम	पटक	१	२	१०००	९७६	२५०	१००	१५०

क्रसं.	क्रियाकलापको नाम	एकाइ	लक्ष्य	प्रगति	विनियोजित बजेटरु) (हजारमा	खर्च (रु हजारमा(लाभान्वित्त संख्या	महिला	पुरुष
१	फलफूल (सुन्तला (क्षेत्र विस्तार	हे	४०	४०	४१५०	४१००	१२०	४०	८०
२	फलफूल (केराक्षेत्र (विस्तार								
३	फलफूल (आँप (लिची/ क्षेत्र विस्तार	हे	५०	३३	२०७५	१८००	८०	५०	३०
४	मसलाबाली (अदुवा(वेसार/	हे	८०	४८	६६४०	४५००	२२०	१००	११०
५	कफी क्षेत्र विस्तार	हे	२५	१२	२०७५	१२००	१००	४०	६०

४.१२ आ व २०७८।७९ मा रु ५० हजार भन्दा बढी भुक्तानी लिने लाभग्राहीको सूची (रकम रु हजारमा)

कार्यक्रमको नाम	अनुदानग्राही समुह/उद्यमीको/सहकारी/नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	कुल लगानी	अनुदान रकम	स्वलगानी / साझेदारी	उपलब्धी) आम्दानीआदि ..उत्पादन/क्षेत्रविस्तार/ (सहित
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	विष्णुपंधेरा कृषक समुह	पु१-पा.न.ब.	शालिग्राम अर्याल	२६४	२३०	३४	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	फलफूल तथा तरकारी उत्पादन केन्द्र	पु३-पा.न.ब.	भवानी अधिकारी	१६४	१४५	१९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	सिम्ले समीडाँडा कृषक समुह	पु५-पा.न.ब.	कृष्ण बहादुर खत्री	१५८	१४०	१८	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	केकृषि तथा .सी. पशुपंछी फार्म	पु११-पा.न.ब.	याम बहादुर के सी	३३५	२९६	३९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	मुक्ति स्मृति कृषि तथा फलफूल फर्म	पु१३-पा.न.ब.	भिस्मराज अर्याल	३३९	३००	३९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	आरती कृषि तथा पशुपालन फर्म	पु१३-पा.न.ब.	दुर्गा प्रसाद काफ्ले	८२	६०	२२	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	पिपलडाँडा कृषि सहकारी संस्था लि.	पु१३-पा.न.ब.	खेम नारायण चापागाई	३३९	३००	३९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	एसरेग्मी कृषि .एस. फर्म	पु११-पा.न.ब.	सन्देश रेग्मी	२१८	१९०	२८	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	सतौंचण्डी कागती कृषक समुह	पु१४-पा.न.ब.	सुनिल भण्डारी	३३०	२९२	३८	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	सिद्धेश्वरी सुन्तला उत्पादक समुह	पु११-पा.न.ब.	बोधराज अर्याल	३१९	२८३	३६	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	सकृय कृषक समुह	पु१३-पा.न.ब.	रविन्द्र थापा	२३०	१९६	३५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	हरियाली एकीकृत कृषि तथा पशुपंछी फार्म	पु११-पा.न.ब.	माधव प्रसाद लामिछाने	१६२	१४०	२२	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	ढाव सुन्तला व्यासायिक कृषक समुह	पु७-पा.न.ब.	हुमबहादुर आले	१५२	१२९	२३	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	ईच्छा व्यवसायिक कृषक समुह	भी८-पा.न.	मन बहादुर साकी	३४१	३००	४१	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/

साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	उर्वर कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	भी३-पा.न.	विजय काफ्ले	२४९	२२०	२९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	आयुक्षा सुनतला तथा फलफूल खेती	वा१०-पा.न.	राजेन्द्र गैह्रे	२६०	२२१	३९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	सुन्तला पकेट सञ्चालक समिति	ग७-पा.न.	राम प्रसाद भट्टराई	३४०	३००	४०	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	लोकमार्ग एकीकृत कृषि फर्म	आँ२-पा.गा.	मदन पौडेल	३१९	२८३	३७	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	प्रगतिशील कृषक समुह	वा१२-पा.न.	देवका डुम्रे	३३९	३००	३९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	बुटुचा कृषक समुह	वा४-पा.न.	कृष्ण गुरुङ्ग	१५८	१४०	१८	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	आँधीखोला कृषि तथा पशुपंछी फर्म	अ३-पा.गा.चौ.	हिमलाल पौडेल	३०६	२६०	४६	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	भीरकोट लोलुङ्गा कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	भी७-पा.न.	सालिकराम अर्याल	१२९	११३	१५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	मनकामना सुन्तला फलफूल तथा तरकारी कृषक समुह	पु११-पा.न.ब.	देवीलाल अर्याल	७९	७०	९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	एलादी कृषि सहकारी संस्था	वा४-पा.न.	सुरेन्द्र चापागाई	१७०	१५०	२०	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	हरेकृष्ण एकीकृत कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	पु५-पा.न.ब.	गुमा रेग्मी	११८	१०९	९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	सुप्रन एकीकृत कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	पु१४-पा.न.ब.	सुर्य मल्ल	१३७	१२२	१५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	मल्ल कृषि तथा पशुपंछी फर्म	पु१४-पा.न.ब.	अरुण मल्ल	१३५	१२०	१५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	कोलडाँडा कृषक समुह	भी७-पा.न.	याम बहादुर कामी	१७०	१५०	२०	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	आस्था व्यवसायिक कृषक समुह	भी८-पा.न.	बुद्ध बहादुर साकी	११४	९७	१७	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	स्याङ्गजा एग्री रिसर्च प्रा लि	पु३-पा.न.ब.	नवराज हमाल	६७	५७	१०	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	आरुपाटा हाईटेक नर्सरी	पु१०-पा.न.ब.	मुक्ति अधिकारी	३३७	२९९	३९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/

साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	मिलिजुली सुन्तला पकेट सञ्चालक समिति	ग७-.पा.न.	युवराज सापकोटा	२१९	१९४	२५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	ढकाल कृषि फर्म	ग३-.पा.न.	केशवराज ढकाल	८२	७०	१२	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	अर्याल एग्रो कृषि फर्म	भी७-.पा.न.	तारा प्रसाद अर्याल	२१५	१९०	२५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	एभरेष्ट कृषि फर्म	पु५-.पा.न.ब.	विशाल थापा	१३१	१११	२०	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	चण्डीकालिका कफी फलफूल तथा तरकारी सहकारी संस्था लि.	पु१४-.पा.न.ब.	ईश्वरी प्रसाद ढकाल	१९८	१७५	२३	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	डाँडाखाल्टा व्यवसायिक कृषक समुह	भी७-.पा.न.	पर्वत खाम्चा	११४	१००	१४	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	परिवर्तन कृषि फर्म	चा५-.पा.न.	विपिन डोटेल	१०१	८६	१५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	वासु केकृषि .के.वि. तथा पशु फर्म	चा६-.पा.न.	तुलसीराम ढकाल	६२	५३	९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	श्री जिमुँहा कृषि उपज कृषक सहकारी संस्था लि.	ग११-.पा.न.	रुमलाल कँडेल	३३९	३००	३९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	राना बहुउद्देश्यीय कृषि पशुपंछी तथा मत्स्य फर्म	चा८-.पा.न.	निर्मल राना मगर	६५	५६	१०	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	तारा किसानी बहुउद्देश्यीय कृषि पशुपालन फर्म	चा८-.पा.न.	तारा देवी ज्ञवाली	६१	५२	९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	खनाल बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	चा१०-.पा.न.	लक्ष्मी प्रसाद खनाल	९८	८३	१५	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	न्यौपाने बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	चा७-.पा.न.	देविलाल न्यौपाने	८४	७१	१३	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	पाकरी बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	चा९-.पा.न.	कल्पना खनाल	७०	५९	१०	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	बेलटारी हरित एकीकृत कृषि फर्म	चा७-.पा.न.	राजिव खनाल	७८	६६	१२	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	जय लक्ष्मी बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	चा८-.पा.न.	बसन्तराज पौडेल	१२८	१०९	१९	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/

साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	कुवाकोट साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	चा६-पा.न.	राजु कोइराला	२२६	२००	२६	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	सिर्जनशिल बहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	चा८-पा.न.	प्रकाश आचार्य	१०७	९१	१६	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	एचएकिकृत कृषि .पि. मत्स्य तथा पशुपालन फर्म	चा६-पा.न.	प्रमोद पोखरेल	१७७	१५०	२७	क्षेत्रफल(सिंचित) वृद्धिविस्तार/
स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	जोगीचौर कृषक समूह	पु१४-पा.न.ब.	बिष्णुमाया पौडेल	१८१२	१६००	२१२	७ हे जग्गामा खाद्यान्न २० मे ट बिउ उत्पादन
स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	जिमूँहा शीत भण्डार सहकारी संस्था लि.	ग११-पा.न.	रुमलाल कँडेल	१९३५	२९०	१६४५	५० हे जग्गामा उत्पादित बीउ आलु तथा खाद्यान्न गरी झण्डै ४०० मे ट कारोबार
स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	नव सिर्जना कृषि सहकारी संस्था लि.	भी८-पा.न.	नन्दलाख खनाल	११३०	१०००	१३०	१५ हे जग्गामा खाद्यान्न ४० मे ट बिउ उत्पादन
भण्डारण, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	करादी कृषि तथा पशुपालन समूह	ग११-पा.न.	दिपक अधिकारी	२२२३	९४४	१२७८	५० हे क्षेत्रफलमा उत्पादन हुने मसालबालीको संकलन भण्डारण र बजारीकरणमा सहयोग पुग्ने
भण्डारण, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	द रोड साइड क्याफे	पु११-पा.न.ब.	कृष्णजंग के सी	१०००	५००	५००	स्याङ्गजाको अर्गानिक कफीको प्रशोधन र तयारी गरी बजारीकरण गर्न अत्याधुनिक कफी मेकर खरिदमा सहयोग
भण्डारण, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	शान्ति शान्ति कफि ट्रेड	पु११-पा.न.ब.	बोधराज अर्याल	१०००	५००	५००	स्याङ्गजाको अर्गानिक कफीको प्रशोधन गरी जारीकरण गर्न अत्याधुनिक कफी रोष्टर खरिदमा सहयोग, १५ मे ट ग्रीनबिन्सको कारोबार भएको
भण्डारण, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	सुन्तला प्रशोधन घर प्रा.लि.	पु१२-पा.न.ब.	अनन्त कुमार श्रेष्ठ	२२७३	२०००	२७३	सुन्तला प्रशोधन गरी जाम जुस र वाईन उत्पादन र बजारीकरण साथै जापानमा निर्यात भएको वार्षिक १ लाख ५० लिटर उत्पादन हुने
भण्डारण, प्राथमिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	हरित क्रान्ति कृषक समूह	पु१३-पा.न.ब.	सिता सुवेदी	६१५	५४५	७०	७५० मे ट सुन्तला को संकलन भण्डारण तथा बजारीकरणमा सहयोग
सुन्तला भण्डारण अध्ययन परीक्षण तथा कोल्डस्टोरकोल्डरुम /	स्याङ्गजा शीत भण्डार सहकारी संस्था	पु११-पा.न.ब.	अनन्त कुमार श्रेष्ठ	१०००	८५०	१५०	परीक्षण प्रभावकारी भएकोले आगामी बर्ष १००० मे ट सुन्तला भण्डारण हुने

संचालन सहयोगकार्यक्रम							
सुन्तला भण्डारण अध्ययन परीक्षण तथा कोल्डस्टोरकोल्डरुम / संचालन सहयोग कार्यक्रम	पञ्चमुखी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	पु१४-.पा.न.ब.	नारायण प्रसाद शर्मा	१६०	१३५	२५	कोल्ड रुम मर्मत सम्भार र १० टन सुन्तला आलु भण्डारण
स्थानीय तहको साझेदारीका सुन्तलाजात फलफूलका जर्मप्लाज्म संकलन तथा संरक्षण बगैँचा स्थापना कार्यक्रम	स्याङ्जा एग्रो एण्ड रिसर्च प्रा.लि.	पु३-.पा.न.ब.	नवराज हमाल	४६२	३९३	६९	१० वटा विभिन्न सुन्तला जातको जर्मप्लाज्म संकलन एवं संरक्षण
स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नमूना सुन्तलाजात फलफूलको बगैँचा स्थापना प्रदर्शन कार्यक्रम	श्री उद्दम तरकारी तथा फलफूल फर्म	पु११-.पा.न.ब.	निलम जि.टी.	४४४	३९७	४७	१५ रोपनीमा उन्नतता प्रविधि सहितको नमुना बगैँचा स्थापना
स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापनासुदृढीकरण/	डेभिड कृषि तथा पशुपंछी फर्म	भी - .पा.न. ८	मन बहादुर सार्की	२५०	१५०	१००	सुन्तलाजात फलफूलको गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग
स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापनासुदृढीकरण/	शुशिल एकिकृत कृषि तथा पशुपालन फर्म	पु -.पा.न.ब. ११	भवानी प्रसाद लामिछाने	५००	४००	१००	सुन्तलाजात फलफूलको गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग
स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापनासुदृढीकरण/	देवी कृषि नर्सरी	पु११-.पा.न.ब.	डबल प्रसाद पौडेल	२३६	२००	३६	सुन्तलाजात फलफूलको गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग
स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापनासुदृढीकरण/	लामिछाने नर्सरी तथा कृषि फर्म	वा .पा.न. ५ -	राम प्रसाद लामिछाने	२७०	२००	७०	सुन्तलाजात फलफूलको गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग
स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापनासुदृढीकरण/	विन्दवासिनि अर्गानिक भिलेज प्रा.लि.	भी - .पा.न. ७	तारा प्रसाद अर्याल	२७०	२००	७०	सुन्तलाजात फलफूलको गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग
स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापनासुदृढीकरण/	शान्ति फलफूल नर्सरी	भी२-.पा.न.	कृष्ण बहादुर अधिकारी	४१२	३५०	६२	सुन्तलाजात फलफूलको गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग

चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग कार्यक्रम	पञ्चमुखी कागती कृषक समूह	पु१४-पा.न.ब.	दिल वहादुर के.सी.	१५७२	७८६	७८६	चक्लाबन्दी मार्फत कागती विरुवा रोपण गरी बगैंचा स्थापना
चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग कार्यक्रम	आयन पशु तथा कृषि फर्म	चा६-पा.न.	सुन्दर मल्ल	१२७८	६६०	६१८	चक्लाबन्दी मार्फत कागती विरुवा रोपण गरी बगैंचा स्थापना
चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग कार्यक्रम	काला भैरव कृषि सुन्तला तथा पशुपंछी फर्म	पु३-पा.न.ब.	दिर्घ नारायण मरासिनी	११६७	६२८	५४०	चक्लाबन्दी मार्फत सुन्तला विरुवा रोपण गरी बगैंचा स्थापना
चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग कार्यक्रम	दर्शन समाज कृषि तथा पशुपालन कृषक समूह	ह४-पा.गा.	चित्र वहादुर मल्ल	१९२५	९६३	९६३	चक्लाबन्दी मार्फत करीब १८० रोक्षेत्रफलमा मकै वीउ उत्पादना
चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग कार्यक्रम	हाइटेक नर्सरी	वा४-पा.न.	खेमराज गुरुङ	१९०६	१००१	९०५	चक्लाबन्दी मार्फत सुन्तला विरुवा रोपण गरी बगैंचा स्थापना
चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग कार्यक्रम	जनकल्याण कृषि सहकारी संस्था लि.	वा५-पा.न.	निलकण्ठ लामिछाने	२०६७	१०३३	१०३३	चक्लाबन्दी मार्फत सुन्तला विरुवा रोपण गरी बगैंचा स्थापना
प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	श्री महिमा माध्यमिक विद्यालय	ह२-पा.गा.	राजु शर्मा	१३०४	९७९	३२५	३३ जना विद्यार्थीहरूले ग्रीन हाउसमा विभिन्न तरकारीहरू उत्पादनमा सहभागी भै प्रविधि सिक्दै उत्पादन गरी आमदानी लिने
प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	श्री सार्वजनिक माध्यमिक विद्यालय	ग१-पा.न.	चुरामणि पाण्डे	५३३	४०८	१२५	६० जना विद्यार्थीहरूले ग्रीन हाउस तथा खेतमा विभिन्न तरकारीहरू उत्पादनमा सहभागी भै प्रविधि सिक्दै उत्पादन गरी आमदानी लिने
प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक	श्री भाग्योदय माध्यमिक विद्यालय	भी६-पा.न.	रेशमलाल खनाल	३९९	३०९	९०	२५ जना विद्यार्थीहरूले ग्रीन हाउसमा विभिन्न तरकारीहरू उत्पादनमा सहभागी भै प्रविधि

उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान							सिक्दै उत्पादन गरी आमदानी लिने
प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	श्री प्रद्युम्न पनेरु माध्यमिक विद्यालय	आँप-पा.गा.	दिप्ति नारायण शर्मा	२९०	२४३	४७	१५ जना विद्यार्थीहरूले ग्रीन हाउसमा विभिन्न तरकारीहरू उत्पादनमा सहभागी भै प्राविधि सिक्दै उत्पादन गरी आमदानी लिने
प्याकेजिङ्ग लेवलिङ्ग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनिकरण कार्यक्रम	त्रिपुत्र वागवानी फर्म	अ१-पा.गा.चौ.	फणिनारायण अर्याल	३१२	२६१	५१	क्षती न्यूनिकरणमा सहयोग
प्याकेजिङ्ग लेवलिङ्ग तथा पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनिकरण कार्यक्रम	ॐ नमुना पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर	भी७-पा.न.	शिव प्रसाद अर्याल	८४१	७१५	१२६	कृषि उपजहरूको संचय, बजारीकरण र क्षती न्यूनिकरणमा सहयोग
कफि नर्सरी स्थापना	युद्धहिरा कृषि फर्म	ग७-पा.न.	कृष्ण प्रसाद पाठक	४६६	३९६	७०	कफिको गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग
शीत भण्डार गृह निर्माण सहयोग	जिमूँहा शीत भण्डार सहकारी संस्था लि.	ग११-पा.न.	रुमलाल कँडेल	१५१८८	४०००	२२७८	१५० मेटन. क्षमताको शीत भण्डार गृह निर्माण हुने
Kisan Technical and Vocational School Laboratory Equipments खरिद तथा संचालन	किसान बहुप्राविधिक शिक्षालय	चा१०-पा.न.	मोहन बहादुर कार्की	७६४२	७६४२	०	माटो परीक्षण र डेरी प्रयोगशाला सम्बन्धि विभिन्न मेशिनरी औजार उपकरणहरू खरिद एवं अटोमेटिक एग्रिकल्चर वेडर स्टेशन स्थापना
कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण केन्द्र निर्माण	आँप लिची जोन समन्वय समिति	चा९-पा.न.	विश्वास पुरी	१२४३	१०००	२४३	आँपलिच एवं अन्य उपजहरूको संकलन/, भण्डारण तथा बजारीकरण
दुध संकलन केन्द्र स्थापना सहयोग कार्यक्रम	तुलसी भञ्ज्याङ साना किसान सहकारी संस्था लि.	ग३-पा.न.	शम्भु प्रसाद अधिकारी	३३५२	२८५०	५०२	दुध तथा दुग्धजन्य पदार्थको बजारीकरणमा सहयोग
दुध संकलन तथा ढुवानीको लागि दुध ढुवानी गाडी खरिद सहयोग	अकला नमुना साना किसान सहकारी सं.लि.	वा६-पा.न.	पुण्य प्रसाद अर्याल	३११८	१२००	१९१८	दुध ढुवानी
आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	फूलबारी बहुउद्देश्यीय कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	वा१३-पा.न.	ओम प्रकाश गैह्रे	४३६	२१९	२१७	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन
आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	हरितज्योति कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	वा८-पा.न.	शिवलाल डुम्रे	४८०	२५०	२३०	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन

आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	त्रिकन्या एग्रो प्रा.लि.	वा१२-पा.न.	राज गुरुङ	४८१	२५०	२३१	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन
आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	स्मार्ट बहुउद्देश्यीय पशु तथा कृषि फर्म	वा५-पा.न.	अशोक के.सी.	२१६	१०८	१०८	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन
आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	दाजुभाई पशुपालन फर्म	भी५-पा.न.	कल्पना अर्याल	२३५	११८	११८	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन
आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	लक्ष्मी भैसीपालन फर्म	ग९-पा.न.	बुद्धिसागर खनाल	१४६	७३	७३	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन
आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	अधिकारी कृषि फर्म	ग८-पा.न.	प्रदिप अधिकारी	४३०	२२०	२१०	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन
आधुनिक गोठ निर्माण सहयोग कार्यक्रम	वराहकालिका कृषि फर्म	वा१-पा.न.	सान्तवना शर्मा	४८२	२५०	२३२	पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण स्वच्छ उत्पादन तथा गोठमल व्यवस्थापन

४.१३ आ व २०७८।७९ मा रु ५० हजार भन्दा कम भुक्तानी लिने लाभग्राहीको सूची (रकम रु हजारमा)

कार्यक्रमको नाम	कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्षेत्र	अनुदान रकम	सेवाग्राही संख्या	उपलब्धी क्षेत्रफलवृद्धि....उत्पादकत्व/उत्पादन /
जोनसुपरजोन क्षेत्रमा कृषि / यान्त्रीकरण सहयोग कार्यक्रम	सुन्तला सुपरजोन-आँप/मुलाबालीजोन/ लिचि जोनको कार्यक्षेत्रहरु	५३२१	२५४ वटा संस्थाहरु (समिति/फर्म/सहकारी/समूह)	५५९ थान विभिन्न मेशीनरी औजार उपकरण वितरण गरिएको जसले गर्दा यान्त्रीकीकरण प्रवर्द्धन, लागत न्यूनिकरण हुने
प्राङ्गारिक मल सहयोग अनुदान	सुन्तला सुपरजोनको कार्यक्षेत्रहरु	४४४	२१ वटा संस्थाहरु (समिति/फर्म/सहकारी/समूह)	उत्पादन वृद्धिमा टेवा पुग्ने
सुन्तला भण्डारण अध्ययन परीक्षण तथा कोल्डस्टोरकोल्डरुम संचालन/ सहयोग कार्यक्रम	सुन्तला सुपरजोनको कार्यक्षेत्रहरु	१००४	व्यवसायिक रुपमा सुन्तला उत्पादन गर्ने कृषकहरु	सुन्तला ४०६० दिन- सम्म कोल्ड स्टोरमा भण्डारण गरिएकोमा जम्मा ५७ प्रतिशत सम्म - क्षति भएको र रु ७० प्रति केजी बजार मुल्यको सुन्तला रु १३५ देखि रु १८० सम्म प्रति केजी बिक्री भई अफ सिजनमा समेत स्याङ्जाको सुन्तलाको आपूर्ति भएको थियो ।

भकारो सुधार कार्यक्रम	सुन्तला सुपरजोनको कार्यक्षेत्रहरु	९५४	८० घरपरिवार	५ वटा कलस्टरहरुमा ८० वटा भकारो सुधार मार्फत गुणस्तरीय मल उत्पादन एवं पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण
बगैंचा सुदृढीकरण अभियान तथा बाली संरक्षण सेवा (निलोतुथो, चुन, खनिज तेल, जैविक विषादि अनुदान)	सुन्तला सुपरजोनको कार्यक्षेत्रहरु	१३७२	३७ वटा संस्थाहरु (समिति/फर्म/सहकारी/समूह)	करिव १०० हेबगैंचामा औंसा कीरा नियन्त्रणको लागि अभियान सम्पन्न भएको र सो कीराबाट हुने क्षतिमा न्यूनिकरण आएको
कफीको क्षेत्र विस्तार	कफी सुपरजोनको कार्यक्षेत्रहरु	९६६	९ वटा संस्थाहरु (फर्म/सहकारी/समूह)	करिव १२ हेजगामा . कफीको क्षेत्रविस्तार भएको ।
जोनसुपरजोन/ प्रभाव क्षेत्रमा क्षेत्रफल विस्तार (सुन्तला)	जिल्लाभर	४१२९	५० वटा संस्थाहरु (समिति/फर्म/सहकारी/समूह)	करिव ४० हे .जगामा सुन्तलाको क्षेत्रविस्तार भएको ।
जोनसुपरजोन/ प्रभाव क्षेत्रमा क्षेत्रफल विस्तार (वेसार/अदुवा)	मसलाबाली जोनको कार्यक्षेत्रहरु	४५६८	३० वटा संस्थाहरु (फर्म/सहकारी/समूह)	करिव ५० हेजगामा . अदुवावेसारको / क्षेत्रविस्तार भएको ।
घाँस उत्पादन कार्यक्रम	भैंसी जोनको कार्यक्षेत्रहरु	४१०	२० घरपरिवार	४ हेजगामा घाँस . उत्पादन
उन्नत प्रविधि सहित क्षेत्र विस्तार	आँपलिचि जोनको/ कार्यक्षेत्रहरु	१५२०	१९ वटा संस्थाहरु (सार्वजनिक विद्यालय/फर्म)	करिव ३० हेजगामा . आँपलिचिको क्षेत्रविस्तार / भएको ।
साना सिंचाई पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	आँपलिचि जोनको/ कार्यक्षेत्रहरु	११३	३ वटा संस्थाहरु (फर्म)	सिंचित क्षेत्र विस्तार
बगैंचा सुदृढीकरण अभियान तथा बाली संरक्षण सेवा	आँपलिचि जोनको/ कार्यक्षेत्रहरु	३०५	२० वटा संस्थाहरु (फर्म/सहकारी/समूह)	करिव ४० हे. क्षेत्रफलमा बाली संरक्षण अभियान मार्फत रोगकीरा नियन्त्रणमा सहयोग भएको/
पशु नश्ल सुधारका लागि भैंसी खरिद सहयोग कार्यक्रम	भैंसी जोनको कार्यक्षेत्रहरु	११५८	१७ घरपरिवार	१७ वटा उन्नत नश्लका दुधालु भैंसी वितरण भएको साथै दुध उत्पादनमा वृद्धि हुने।
गोठ सुधार सहयोग कार्यक्रम	भैंसी जोनको कार्यक्षेत्रहरु	८९५	३६ घरपरिवार	३६ वटा भैंसी गोठ सुधार मार्फत गुणस्तरीय मल उत्पादन एवं पशु रोगको जोखिम न्यूनिकरण

४.१४ आ.व.२०७८/७९ वार्षिक सम्पन्न मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु

क्रस.	सम्पन्न मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरु	सम्पन्न भएका कार्यक्रमको मुख्य मुख्य उपलब्धीहरु
१	चक्लाबन्दीमा आधारीत खेती मार्फत उत्पादन वृद्धिका लागि सहयोग (Land Consolidation/Crop Consolidation) यन्त्र मैत्री गह्वा सुधार गर्ने	१ स्थानमा यन्त्र मैत्री गह्वा सुधारमा सहयोग गरी ३ हे जग्गा यन्त्रमैत्री बनाईएको, १ स्थानमा ७ हे जमिनमा मकै बीउ उत्पादन कार्यक्रम, २ स्थानमा १० हे मा कागती चक्लाबन्दी खेती र ३ स्थानमा २० हे मा सामुहिक चक्लाबन्दीमा सुन्तला खेती भएको ।
२	कस्टम हायरिङ्ग स्थापना सहयोग	
३	कृषि यान्त्रिकीकरण	५५९ थान विभिन्न मेशीनरी औजार उपकरण वितरण गरिएको: १८५ थान मिनिटिलर, ४० थान स्प्रेयर, १० थान फुट स्प्रेयर, ४५ थान चैन स, ७४ थान तराजु, १०० थान आरी, १०० थान सिकेचर, ५ थान मसला पिस्ने मिल अनुदानमा वितरण गरिएको ।
४	पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर स्थापना सहयोग	१ वटा सुन्तला प्रशोधन घर उद्योग स्थापनामा सहयोग जसबाट वार्षिक ५००० लिटर जाम जुस र १लाख ५० हजार लिटर सुन्तलाको वाईन उत्पादन हुने, २ वटा कफी प्रशोधन केन्द्रको लागि रोष्टर तथा कफी मेकर मेशीनरी सहयोग, १ वटा सुन्तला संकलन केन्द्र र १ वटा अदुवा संकलन तथा भण्डारण केन्द्र निर्माण, १ वटा आँप लिची संकलन तथा वितरण केन्द्र
५	प्राविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यावसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	४ वटा स्कुलमा व्यावसायिक कृषि उत्पादन कार्यक्रममा सहयोग भई १३३ जना विद्यार्थी प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका ।
६	पशु नश्व सुधार	१७ वटा उन्नत नश्वका दुधालु भैंसी वितरण भएको ।
७	साना सिँचाई मर्मत सम्भार तथा निर्माण एवं सौर्य सिँचाई निर्माण	५६ वटा सिँचाई योजना मार्फत विभिन्न समुह सहकारी फर्मको १२० हे थप बगैँचा सिँचित हुने
८	बजारीकरणबजार / प्रवर्द्धन सहयोग	
९	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना	६ वटा नर्सरी सुदृढीकरण भई एक लाख गुणस्तरीय बिरुवा उत्पादनमा सहयोग
१०	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा बीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	३ स्थानमा बीउ विजन श्रोत केन्द्र स्थापना भई ७२ हे जग्गाको खाद्यान्न बीउ तथा बीउ आलुको ४६० मे ट उत्पादन प्रशोधन भण्डारण तथा बिक्री वितरण हुने

११	कोल्ड स्टोर निर्माण सहयोग	गल्यांग न पा ११ जिमुहाँमा १५० मे ट को कोल्ड स्टोर पहिले नै भएको, बीउ आलु भण्डारणको क्षमता नपुगेकोले आ व २०७८।७९ मा १५० मे ट को थप कोल्ड स्टोर ठेक्का प्रकृयाबाट निर्माणाधिन भैरहेकोमा आधा काम सम्पन्न भएको आगामी आ व मा बजेट व्यवस्था भएमा सम्पन्न हुने ।
१२	क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	३०० हे मा सुन्तलामा लाग्ने औँसा कीरा नियन्त्रणको लागि प्रोटिन बेट स्प्रे गर्ने अभियान चलाईएको ।
१३	कोल्ड स्टोर सञ्चालन सहयोग	१२०० मे ट क्षमताको एउटा कोल्ड स्टोर र १० मे ट क्षमताको अर्को कोल्डरुम गरी २ वटालाई सुन्तला भण्डारण परिक्षण गरे गर्नको लागि कृषकलाई सहूलियत प्रदान गर्न रसायन, क्लिपर, क्रेट, ढुवानी र बिद्युत महशुलमा अनुदान उपलब्ध गराईएको । यस भण्डारण परिक्षण सफल एवं प्रभावकारी भएकोले आगामी बर्ष १२०० मे ट क्षमताको कोल्ड स्टोरमा समयमा नै पूर्ण क्षमतामा सञ्चालनमा आउने ।
१४	भकारो सुधार	३ वटा क्लस्टरमा ८० वटा भकारो सुधार कार्यक्रम सम्पन्न भएको
१५	गोठ सुधार	३६ वटा भैंसी गोठ सुधार
१६	गोठ निर्माण सहयोग	८ वटा नयाँ गोठ निर्माण
१७	बगैँचा सुदृढीकरण कार्यक्रम	५०० हे सुन्तला तथा ३० हे आँप लिची सुदृढीकरण
१८	दुग्ध संकलन केन्द्र निर्माण सहयोग	सहकारीबाट एउटा चिलीङ्ग भ्याट डिप फ्रिज र मिल्क एनालाईजर सहितको दुग्ध संकलन केन्द्र निर्माण
१९	दुग्ध संकलन तथा ढुवानी गाडी खरिद	सहकारी मार्फत एउटा डबल क्याब बोलेरो जिप खरिद
२०	घाँस उत्पादन कार्यक्रम	४ हे जग्गामा घाँस उत्पादन कार्यक्रम
२१	प्रांगारिक मल अनुदान सहयोग	५० मे ट प्रांगारिक मल वितरण
२२	नमूना बगैँचा प्रदर्शन	उन्नत प्रविधि सहित २ हे बगैँचा प्रदर्शन
२३	पोष्ट हार्भेष्ट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	कफी सुकाउने ड्राईङ्ग फ्लोर तथा सुन्तला ढुवानी र संकलन भण्डारण केन्द्र लाई १५०० थान क्रेट सहयोग
२४	क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम	सुन्तला ४० हे, अदुवा बेसार ५० हे, आँपलिची ३० हे, कफी १२ हे

४.१५ आ. व. २०७८/ ७९ वार्षिक अवधिमा आइपरेका मुख्य मुख्य समस्याहरू

आयोजनामा देखिएका मुख्य मुख्य समस्याहरू	समस्या समाधान गर्न गरिएका प्रयासहरू	MDAC मा प्रस्तुत गर्न पर्ने समस्याहरू	समस्या समाधानका लागि सुझावहरू
कर्मचारी अभाव भएकोले तोकिएको अवधि भित्र तोकिएको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न नसकिएको । दरबन्दी संरचना ढीलो गरी स्वीकृत भई आएको । कृषि तर्फको अधिकृतको दरबन्दी काटिएर आएको । स्वीकृत अस्थायी दरबन्दीको पनि भर्ना नभएको । संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा नर्मसको एकरूपता नभएको	यस सम्बन्धमा परियोजना व्यवस्थापन एकाई तथा मन्त्रालयमा मा जानकारी गराईएको		पाँचवटा जोन तथा सुपरजोन सञ्चालनमा भएकोले नयाँ दरबन्दी संरचनामा कृषि तर्फको स्थायी दरबन्दी सहित स्वीकृत भई कर्मचारी समयमा नै दरबन्दी पूर्ण हुनुपर्ने, कार्यक्रमगत हिसाबले नर्मसको एक रूपताको लागि मन्त्रालयले सहजीकरण गर्नुपर्ने

४.१६ आ व २०७८।७९ मा भएका उल्लेखनीय एवं नवीन कार्य

क्रस	कामको विवरण	साझेदारी संस्था
1	कोल्डस्टोरमा सुन्तला भण्डारण परिक्षण गरी १२०० मे ट क्षमताको कोल्डस्टोरमा सफलता पूर्वक परिक्षण प्रभावकारी भएकोले आगामी सिजनमा पूर्णरूपले सञ्चालनमा आउने ।	जिल्ला शीत भण्डार सहकारी संस्था स्याङ्गजा
२	सुपरजोन क्षेत्रमा सुन्तला प्रशोधन घर उद्योग स्थापनामा सहयोग भई व्यवसायिक परिक्षण उत्पादन शुरु भएको, वार्षिक १ लाख ५० हजार लिटर वाईन, जाम जुस उत्पादन हुने ।	कृषि विकास निर्देशनालय, पोखरा
३	यसै बर्ष देखि सुपरजोन क्षेत्रमा सुन्तलाका २ देखि ३ बर्षे ठूला विरुवा वितरण गरी माघ फागुनमा नै रोपण गर्ने व्यवस्था मिलाईयो । यसबाट कृषक तथा नर्सरी व्यवसायी उत्साहित भएका छन् साथै आगामी सिजनमा हिउँदमा नै लेआउट सहित व्यापक क्षेत्र विस्तार हुने छ ।	निजी नर्सरीहरू

४.१७ इन्टर्नशीप बिद्यार्थीहरुको विवरण आ व २०७८।७९

जोन सुपरजोन/	इन्टर्नको नाम र ठेगाना	सम्पर्क नं	विश्वविद्यालय को नाम	अनुसन्धानको विषय
सुन्तला सुपरजोन	1 निराजन आचार्य, पोखरा म३३-पा.न., कास्की	९८६६०११८९३	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	Awareness and adoption level of Good Agriculture Practices (GAP) among mandarin farmers in Syangja district.
	2 प्रशन्न आचार्य, कावासोती न२-पा., नवलपुर	९८६७३३२९५६	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	Assessment on efficacy of respective performance of different home-made and commercial trapping baits in the surveillance, monitoring and management of fruit-fly in the mandarin orchard, Syangja ,Nepal.
मसलाबाली जोन	3 दिपसागर पाण्डे, सुधोधन गा४-पा., रुपन्देही	९८४४२३३७८३	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	Economic analysis of Ginger production and marketing in ward-11, Municipality, Galyang of Syangja, district.
	4, बिनिता लम्साल, निलकण्ठ न८-पा., धादिङ	९८६०६८३८३२	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	Management of rhizome rot of Ginger using different rhizome treatment methods in Galyang, Syangja.
आँप लिची जोन	5, करिश्मा भुसाल, रेसुङ्गा न१-पा., गुल्मी	९८६७३६६२५२	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	Study on present status and challenges in improved orchard establishment of Mango in Syangja, Nepal.
	6, शशी पाण्डे, देवचुली न-पा. ७, नवलपुर	९८४३८३४७५८	कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	Assessment on present status, farmer's perception and determinants of Litchi farming in Syangja district.
तरकारी ब्लक	७, रिया प्रधान, ईलाम न.पा., ईलाम		कृषि तथा वन विश्वविद्यालय	Value chain analysis of potato in Syangja district

परिच्छेद ५

५. अनुसूचीहरु

५.१ वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम २०७९।८० (कञ्चेवारी)

क्र.स.	कार्यक्रम / क्रियाकलाप	खर्च शीर्षक	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			कैफियत
				परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	परिमाण	भार	बजेट	
अ) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																			
११.३.२.५	मोटरसाईकल	३११२१	संख्या	१	०.३५	३	१	०.३५	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
११.३.७.४५३	डेक्सटप कम्प्युटर तथा प्रिन्टर सेट खरिद (कार्यालयसँग संचालन संग सम्बन्धि यन्त्र, उपकरण तथा मेशिन औजार)	३११२२	सेट	१	०.१५	१.२५	१	०.१५	१.२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
११.३.१७.६४	फोटोकपी मेशिन प्रिन्टर र स्क्यानर सहितको	३११२२	संख्या	१	०.०९	०.७५	१	०.०९	०.७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
११.६.१३.११२	कार्यालयको लागि फर्निचर तथा फर्निचिङ खरिद	३११२३	पटक	१	०.२४	२	१	०.२४	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
११.४.१५.७५	सिंचाइ पुर्बाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	३११५५	संख्या	१८	६.१२	५२	०	०	०	०	०	०	९	३.०६	२६	९	३.०६	२६	
११.४.२२.३५४	स्थानीय तहको लागत सहभागितामा वीउ श्रोत केन्द्र स्थापना	३११५९	संख्या	१	१.७७	१५	०	०	०	०	०	०	१	१.७७	१५	०	०	०	
क) पूँजीगत खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				२३	८.७२	७४	४	८.३७	७	०	०	०	१०	४.८३	४१	९	३.०६	२६	

आ) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु																		
१.१.१.४	रा.प. द्वितीय	२११	जना	०	०.८	६.८	१	०.	२.१	१	०.१	१.५	१	०.१	१.५	०	०.१	१.६
१.१.१.५	रा.प. तृतीय	२११	जना	०	०.७	६.२	१	०.	१.९	२	०.१	१.४	१	०.१	१.४	०	०.१	१.४
१.१.१.६	रा.प.अनं. प्रथम	२११	जना	०	२.४	२०.५	०	०.	६.३	३	०.५	४.७	०	०.५	४.७	०	०.५	४.७
१.१.१.७	रा.प.अनं.द्वितीय	२११	जना	०	१.१	९.८३	०	०.	३.०	२	०.२	२.२	०	०.२	२.२	०	०.२	२.२
१.३.१.१	निजामती कर्मचारीहरुको पोशाक खर्च	२११	जना	८	०.०	०.८	०	०.	०	०	०	०	८	०.०	०.८	०	०	०
१.२.२.१	स्थायी कर्मचारीको महंगी भत्ता	२११	जना	८	०.२	१.९२	८	०.	०.४	८	०.०	०.४	०	०.०	०.४	०	०.०	०.४
१.२.४.२	न्यूनतम समर्थन मूल्य, मूल्याङ्कन समिति, छनौट समिति आदि सञ्चालन बैठक भत्ता	२११	पटक	८	०.०	०.६४	०	०.	०.१	६	०.०	०.१६	०	०.०	०.१	०	०.०	०.१
१.२.१०.	चाड पर्व तथा पालो पहरा भत्ता	२११	पटक/संख्या	३	०.०	०.४	१	०.	०.१	६	०.०	०.२	३	०	०	०	०	०
१.६.४.१	कर्मचारीको योगदानमा आधारित वीमा कोष खर्च	२१२	जना	८	०.०	०.३९	८	०.	०.१	०.१	०.०	०.१	०	०.१	०.१	०	०.१	०.१
२.१.१.८	धाराको महसुल	२२१	महिना	१	०.१	०.८४	१	०.	०.२	०	०.०	०.२	०	०.०	०.२	०	०.०	०.२
२.१.२.१	बिद्युत महशुल	२२१	पटक	८५०	०.१	१.०२	१	०.	०.२	४	०.०	०.२	१	०.०	०.३	१	०.०	०.२
२.१.३.१	जारको पिउने पानी	२२१	जार	४०	०.०	०.२४	३	०.	०.०	६	०.०	०.०	३	०.०	०.०	३	०.०	०.०
२.१.६.१	टेलिफोन महसुल	२२१	महिना	१	०.१	०.८४	१	०.	०.२	४	०.०	०.२	१	०.०	०.२	१	०.०	०.२
२.१.६.१	संचार महशुल (टेलिफोन/इमेल/इन्टरनेट/हुलाक/कुरियर)	२२१	महिना	१	०.२	१.६८	१	०.	०.३	८	०.०	०.४	०	०.०	०.४	०	०.०	०.४

२.२.२.६ ८	सवारी साधनका लागि मोबिल तथा अन्य लुब्रिकेन्टस्	२२२ १२	लीटर	२४०	०.११	०.९७	६०	०.०३	०.२७	६०	०.०३	०.२७	६०	०.०३	०.२७	६०	०.०२	०.१६
२.२.२.९ ८	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने मोटरसाइकलका लागि पेट्रोल	२२२ १२	लीटर	१०८ ०	०.१८	१.५२	२७०	०.०५	०.४२	२७०	०.०५	०.४२	२७०	०.०५	०.४२	२७०	०.०४	०.३३
२.२.२.९ ९	कार्यक्रम संचालन तथा अनुगमनमा प्रयोग हुने गाडीका लागि डिजेल	२२२ १२	लीटर	१७१ ६	०.२८	२.३५	०	०.०७	०.५९	०	०.०७	०.५९	०	०.०७	०.५९	०	०.०७	०.५८
२.३.१.३	दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२ १३	वटा	६	०.४	१.१७	६	०.०४	०.३६	६	०.०४	०.३६	६	०.०४	०.३६	६	०.३३	०.७
२.३.१.११	चार पाङ्ग्रे सवारी साधन मर्मत	२२२ १३	वटा	१	०.५	४.२८	१	०.०८	१.५	१	०.०८	१.५	१	०.०९	१	४	०.३८	०.८
२.९.१.३	बीमा सवारी साधन	२२२ १४	संख्या	६	०.१	०.८४	६	०.०२	०.१	०	०.०२	०.२१	०	०.०२	०.२१	०	०.०२	०.२१
२.९.४.४	सवारी साधन नविकरण शुल्क	२२२ १४	संख्या	५	०.७	०.६	५	०.०२	०.५	०	०.०२	०.१५	०	०.०२	०.५	०	०.०२	०.५
२.३.२.६ ८	मेशिनरी उपकरण मर्मत	२२२ २१	पटक	१२	०.०९	०.७	३	०.०३	०.२२	३	०.०३	०.२२	३	०.०२	०.२१	३	०.०२	०.१३
२.४.१.४	कार्यालयको लागि स्टेसनरी, टोनर तथा अन्य मालसामान	२२३ ११	पटक/ संख्या	४	०.१३	१.१४	१	०.०४	०.३	१	०.०४	०.३	१	०.०४	०.३	१	०.०३	०.२४
२.४.१.१ ५	कार्यालय मसलन्द सामान खर्च	२२३ ११	पटक	४	०.१६	१.३६	१	०.०५	०.४	१	०.०५	०.४	१	०.०५	०.४	१	०.०२	०.६
२.२.३.१ ५	अन्य प्रयोजनको लागि ईन्धन	२२३ १४	पटक/ संख्या	१८	०.०४	०.३४	५	०.०१	०.१	५	०.०१	०.१	४	०.०१	०.८	४	०.०१	०.६
२.४.१.२. १८	कार्यालयलाई आवश्यक विभिन्न सामग्री छपाई	२२३ १५	पटक	४	०.०९	०.८	१	०.०३	०.५	१	०.०३	०.५	१	०.०३	०.५	१	०.०१	०.५
२.४.१.४. २	पत्रपत्रिका, रेडियोमा विज्ञापन तथा सूचना प्रकाशन	२२३ १५	पटक/ संख्या	५	०.१३	१.०९	२	०.०६	०.५	१	०.०६	०.५	१	०.०६	०.५	१	०.०१	०.९
२.५.३.१ ६०	सेवा परामर्श (ओभरसियर)	२२ ४११	जना	१	०.४३	३.६३	१	०.०१	०.९	१	०.०१	०.९	१	०.०१	०.९	१	०.०१	०.९

२.५.७.३	कार्यालय सहयोगी सेवा करारमा लिने	२२ ४१३	संख्या	३	०.१ १	७.७ ४	३	०. २३	१.९ ४	३	०.२ ३	१.९४	३	०.२ ३	१.९ ४	४	०.२ ३	१.९ २
२.५.७.४	सेवा करारका कर्मचारीलाई चाडपर्व खर्च	२२ ४१३	संख्या	९	०.३	२.५२	९	०.७	०.६ ३	०	७	३	०	७	०.६ ३	०	७	०.६ ३
२.५.७.५	सेवा करारका कर्मचारीलाई पोशाक खर्च	२२ ४१३	संख्या	९	०.११	०.९	०	०	०	०	०	०	९	१	०.९	०	०	०
२.५.७.१ ५	सवारी चालक करारमा लिने	२२ ४१३	संख्या	१	०.३ ४	२.९	१	०.९	०.७ ३	१	९	३	१	९	०.७ ३	१	८	१
२.५.७.१ १४	कृषि प्राविधिक करारमा लिने	२२ ४१३	जना	४	१.३ ५	११.४ ५	४	०. ३४	२.८ ७	४	४	७	४	४	०.३ ७	४	३	२.८ ४
२.५.७.२ २०	कृषि सेवाका अधिकृत सेवा करार	२२ ४१३	जना	१	०.४ ५	३.८	१	०.४	०.३ ८	१	३	१.१४	१	३	१.१४	१	३	१.१४
२.५.१०. २१	सरसफाई सेवा करार	२२ ४१९	जना	२	०.६ १	५.१६	२	०.१ ५	१.२ ९	२	५	१.२९	२	५	१.२ ९	२	५	१.२ ९
२.६.४.६ १४	प्रत्येक वडामा वीमा सहजकर्ता श्रोत व्यक्ती विकास तालीम	२२ ५१२	पटक	१	०.१ ६	१.४	१	०.१ ६	१.४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.६.४.६ १३	बाली बस्तु विशेष स्थलगत तालिम	२२ ५१२	संख्या	५	०.१ ४	१.२	१	०. ०३	०.२ ४	३	८	२	१	३	०.२ ४	०	०	०
२.६.४.६ १४	जिल्लास्तर उन्नत प्रविधि/ प्राथमिक प्रशोधन/ पोष्ट हार्भेष्ट व्यवस्थापन/कृषि यान्त्रिकीकरण कृषक तालिम	२२ ५१२	संख्या	१	०.१ ६	१.४	०	०	०	१	६	१.४	०	०	०	०	०	०
२.६.४.६ १५	IPM कृषक पाठशाला	२२ ५१२	संख्या	१	०.१ ९	१.६४	०	०.१ ४	१.२	१	५	४	०	०	०	०	०	०
२.६.६.५ ०८	स्थानीय तहमा कार्यरत कृषि/पशु सेवा प्राविधिकहरुको लागि पकेट/ब्लक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी अभिमुखीकरण	२२ ५१२	पटक	१	०.० ८	०.६४	१	०. ०८	०.६ ४	०	०	०	०	०	०	०	०	०

२.६.६.५ १०	स्थानीय तहबाट सञ्चालित पकेट विकास कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा तथा रिपोर्टिङ्ग	२२ ५१२	पटक	१	०.० ५	०.४५	१	०. ०५	०.४ ५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.७.५.२ ८८	बगैचा सट्टीकरण अभियान तथा बाली संरक्षण सेवा (निलोतुथो, चुन, खनिज तेल, जैविक विषादि अनुदान) (अन्य)	२२ ५२ २	हेक्टर	५००	१.७ ७	१५	०	०	०	०	०	५००	१.७ ७	१५	०	०	०	०
२.७.५.६ २९	स्थानीय FM बाट विभिन्न सम्भागहरुको प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना प्रशारण	२२ ५२ २	पटक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.७.५.६ ४८	जोन/सुपरजोन प्रभाव क्षेत्रमा क्षेत्रफल विस्तार (सुन्तला)	२२ ५२ २	हेक्टर	५०	५.८ ९	५०	०	०	०	०	०	२५	२.९ ४	२५	२५	४	२.९ ४	२५
२.७.५.६ ५०	जोन/सुपरजोन प्रभाव क्षेत्रमा क्षेत्रफल विस्तार (अधुवा वेसार)	२२ ५२ २	हेक्टर	१००	९.४ २	८०	०	०	०	०	०	१००	३.५ ३	३०	०	५.८ ९	५०	५०
२.७.७.१ २८	न्यूनतम समर्थन मूल्य निर्धारणको लागि तथ्यांक संकलन र विश्लेषण	२२ ५२ २	पटक	५	०.२ ९	२.५	५	०. ०७	०.६ ३	०	०.० ७	०.६ ३	१	०.० ७	०.६ ३	०	०.० ७	०.६ १
२.७.१५. १२२२	सुन्तला भण्डारण अध्ययन परीक्षण तथा कोल्डस्टोर/कोल्डरुम संचालन सहयोग कार्यक्रम	२२ ५२ २	महिना	४	१.८ ८	१६	०	०	०	२	०.९ ४	८	२	०.९ ४	८	०	०	०
२.७.१५. १२४०	स्थानीय तहको साझेदारीमा सुन्तलाजात फलफूलका जर्मप्लाज्म संकलन तथा संरक्षण बगैचा स्थापना कार्यक्रम	२२ ५२ २	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.७.१५. ६१९	स्थानीय तहसँगको समन्वयमा नर्सरी श्रोत केन्द्र स्थापना/सुट्टीकरण	२२ ५२ २	संख्या	१	०.५ ९	५	०	०	०	१	०.५ ९	५	०	०	०	०	०	०

२.७.१५. ६८७	बाली तथा बस्तुको उत्पादकत्व निर्धारण (क्रप कटिड)	२२ ५२ २	संख्या	१०	०.० ५	०.४५	०	०.१ १	१०	०.० १	०.११	०	०.० १	०.११	०	०.० १	०.१२	
२.७.१५. ७०२	क्षेत्र विस्तार हुने स्थानको माटो परिक्षण सेवा	२२ ५२ २	पटक	२	०.१ २	१	०	०	१	०.० ६	०.५	१	०.० ६	०.५	०	०	०	
२.७.१५. ७२३	कफिको क्षेत्र विस्तार	२२ ५२ २	हेक्टर	१०	१.१ ८	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	१०	८	१०	
२.७.१५. ७७५	नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन समन्वय बैठक (जिल्ला परियोजना समिति, प्रदेश परियोजना समिति, प्राविधिक समिति, प्राविधिक कार्यदल आदि)	२२ ५२ २	पटक	६	०.३ ५	३	१	०.६ ०.५	२	०.१ २	१	२	०.१ २	१	१	०.० ६	०.५	
२.७.१५. ७७६	वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिलेखीकरण तथा प्रकाशन	२२ ५२ २	पटक	१	०.१ २	१	१	०.१ २	१	०	०	०	०	०	०	०	०	
२.७.१५. ७७८	अन्तर निकाय संयुक्त अनुगमन	२२ ५२ २	पटक	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२.७.१५. ७८१	जोन सञ्चालन समन्वय समितिको गठन/पुनर्गठन/परिचाल न	२२ ५२ २	पटक	२	०.२ ४	२	२	०.६ ०.५	०	०.० ६	०.५	०	०.० ६	०.५	०	०.० ६	०.५	
२.७.१५. ८८९	स्थानिय तह सँगको समन्वयमा नमूना सुन्तलाजात फलफूलको बगैचा स्थापना प्रदर्शन कार्यक्रम	२२ ५२ २	संख्या	१	०.५ ९	५	०	०	०	०	०	१	०.५ ९	५	०	०	०	
२.८.१.८ २	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाईको तर्फबाट संचालित कार्यक्रम	२२ ६११	पटक	१२०	०.६ ५	५.५ २	३०	०.१ ८	१.५ १	३०	०.१ ८	१.५	३०	०.१ ८	१.५१	३०	०.१ २	१

अनुगमन तथा निरिक्षण																			
२.८.२.१ ८	भ्रमण खर्च	२२ ६१२	पटक	५६	३	२.८	१४	०.७	०.६	१६	०.१	१	१६	०.१	१	१०	०.०	२	०.२
२.८.२.३ ३	कार्यक्रम बजेट तर्जुमा तथा समिक्षा गोष्ठीमा भाग लिने	२२ ६१२	पटक	८	७	०.६१	२	०.२	७	२	०.०	०.१	२	०.०	०.१	७	२	१	०.१
२.९.६.४	कार्यालयमा दैनिक चियापान खर्च तथा अन्य भैपरि आउने विविध खर्च	२२ ७११	महिना	१२	३	१.०९	३	०.४	०.३	३	०.०	४	०.३	३	४	०.३	३	२	०.१९
२.९.६.७	नियमित स्टाफ बैठकमा हुने चियापान खर्च	२२ ७११	महिना	१२	४	०.३२	३	०.१	९	३	०.०	१	०.०९	३	१	९	३	१	०.०
२.९.९.२	अन्य अतिथी सत्कार खर्च	२२ ७११	पटक	१२	८	०.६५	३	०.२	८	३	०.०	२	०.१८	३	२	०.१८	३	१	०.११
५.१.११. ३५९	प्याकेजिङ, लेबलिंग तथा पोष्ट हार्भेट क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम	२६ ४१३	पटक	१	८	१०	०	०	०	१	०.५	९	५	०	९	५	०	०	०
५.१.११. ३६८	प्रविधिक शिक्षालयको साझेदारीमा व्यवसायिक उत्पादन कार्यक्रम संचालन अनुदान	२६ ४१३	पटक	२	२.३	५	२०	०	०	०	१	१.१	८	१०	१	८	१०	०	०
२.७.१५. ९०८	चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन बृद्धिका लागि सहयोग (Land consolidation/ Crop consolidation/यन्त्र मैत्री गह्वा सुधार)	२६ ४१३	संख्या	३	५.३	४५	०	०	०	३	१.१	८	१०	१	४.१	२	३५	२००	०
११.३.१०. ४८४	किसान बहुप्राविधिक शिक्षालयको पूर्वाधार निर्माण	२६ ४२	पटक	१	५.८	९	५०	०.५	७	५	१.४	७	१२.५	०	१.४	७	५	०	१.४
११.३.१०. २४७	जोन/सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग	२६ ४२३	पटक	१	२.३	५	२०	०	५९	५	०.५	९	५	०	०.५	९	५	०	०.५

११.४.२२ .३२२	भण्डारण, प्रथामिक प्रशोधन वा प्रशोधन उद्योग स्थापना	२६ ४२३	संख्या	३	५.३	४५	०	०	०	१	१.७ ७	१५	१	१.७ ७	१५	१	१.७ ७	१५
११.६.९. १२४	चक्लाबन्दीमा आधारित खेती मार्फत उत्पादन बृद्धिका लागि पूँजिगत सहयोग (Land consolidation/ Crop consolidation/यन्त्र मैत्री गहा सुधार)	२६ ४२३	संख्या	१	१.१ ८	१०	०	०	०	०	०	०	१	१.१ ८	१०	०	०	०
८.१.३.४	कार्यालयको घर भाडा	२८१ ४२	महिना	५	०.९ ९	८.४	३	२५	२.१	३	०.२ ५	२.१	३	०.२ ५	२.१	३	०.२ ५	२.१
३६	भैँसी जोन					१०८. ७४			०.२ ५			४२. ९९			५५. २५			१०.२ ५
२.६.४.६ ९३	बाली बस्तु विशेष स्थलगत तालिम	२२ ५१२	संख्या	१	०.० ३	०.२४	०	०	०	१	०.० ३	०.२ ४	०	०	०	०	०	०
२.६.४.९ ४७	जिल्लास्तर व्यवसायिक भैँसी पालन तालिम	२२ ५१२	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२.७.१५. १४६९	कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम	२२ ५२	पटक	१	०.१ २	१	०	०	०	१	०.१ २	१	०	०	०	०	०	०
२.७.१५. १४६७	घाँस उत्पादन कार्यक्रम	२२ ५२	हेक्टर	१०	१.१ ८	१०	०	०	०	५	०.५ ९	५	५	०.५ ९	५	०	०	०
२.७.१५. १४७०	पशु रोग व्यवस्थापन, भ्यक्सिन तथा उपचार सहयोग	२२ ५२	पटक	१	०.१ ८	१.५	०	०	०	१	०.१ ८	१.५	०	०	०	०	०	०
२.७.१५. ७८१	जोन सञ्चालन समन्वय समितिको गठन/पुनर्गठन/परिचाल न	२२ ५२	पटक	१	०.१ २	१	१	०.३	०.२ ५	१	०.० ३	०.२ ५	१	०.० ३	०.२ ५	१	०.० ३	०.२ ५
२.७.१५. १४७१	पशु नश्ल सुधारका लागि भैँसी खरिद सहयोग कार्यक्रम	२६ ४१३	संख्या	१००	५.८ ९	५०	०	०	०	५०	२.९ ४	२५	५०	२.९ ४	२५	०	०	०

११.६.९. १९४	गोठ सुधार सहयोग कार्यक्रम	२६ ४२३	संख्या	१८०	५.३	४५	०	०	०	४०	१.१ ८	१०	१००	२.९ ४	२५	४०	१.१ ८	१०	
४४	सुन्तलाजात फलफुल विदेश निर्यात प्रवर्धन कार्यक्रम					६३			४.२ ५			६.२ ५			२१.२ ५			३१.२ ५	
२.७.७.१ ७६	बगैचा दर्ता / अध्याबधिक गर्ने	२२ ५२ २	पटक	१	०.३ ५	३	१	३५	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२.७.७.१ ७७	रोग कीराको सर्वेक्षण, अध्ययन परीक्षण	२२ ५२ २	पटक	४	०.५ ९	५	१	५	५	१	०.१ ५	१.२ ५	१.२५	१.२५	०.१ ५	१.२ ५	१	०.१ ५	१.२ ५
२.७.१५. १८३४	सुन्तलाजात फलफूलमा ग्रिनिड रोगको PCR परिक्षणका लागि नमूना सँकलन, नमूना ढुवानी तथा परिक्षण सुल्क भुक्तानी	२२ ५२ २	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२.७.१५. १८८७	सिट्रस ग्रिनिड रोग व्यवस्थापनको लागि रोगी बिरुवा व्यवस्थापन अभियान तथा क्षतिको राहत वितरण	२२ ५२ २	संख्या	१०० ०	२.९ ४	२५	०	०	०	१०० ०	०.५ ९	५	०	२.३ ५	२०	०	०	०	
२.७.१५. ७४५	क्षेत्रगत कीरा नियन्त्रण कार्यक्रम	२२ ५२ २	हेक्टर	३००	३.५ ३	३०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३००	३.५ ३	३०	
७७	आँप/लिची जोन					७९			०.२ ५			९.२ ५			२४. ७५			४४. ७५	
२.६.४.६ ९३	बाली बस्तु विशेष स्थलगत तालिम	२२ ५१२	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२.६.४.९ ४८	जिल्लास्तर उन्नत आँप/लिची खेती प्रविधि तालिम	२२ ५१२	संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
२.७.१५. १४७२	बगैचा सुदृढिकरण अभियान तथा बाली संरक्षण सेवा	२२ ५२ २	हेक्टर	५०	०.५ ९	५	०	०	०	०	०	०	५०	०.२ ९	२.५	०	०.२ ९	२.५	

२.७.१५. ७७७	उन्नत प्रविधि सहित क्षेत्र विस्तार	२२ ५२ २	हेक्टर	४२	४९ ४	४२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४२	४९ ४	४२
२.७.१५. ७८१	जोन सञ्चालन समन्वय समितिको गठन/पुनर्गठन/परिचाल न	२२ ५२ २	पटक	१	०.१ २	१	१	०.३	०.२ ५	१	३	५	१	३	५	१	३	५
११.३.१०. २४७	जोन/सुपरजोन क्षेत्रमा कृषि यान्त्रीकरण सहयोग	२६ ४२३	पटक	१	०.५ ९	५	०	०	०	०	०	०	१	९	५	०	०	०
११.४.१५ .७५	सिंचाइ पुर्बाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार	२६ ४२३	संख्या	८	१.८ ८	१६	०	०	०	८	७	४	०	१	१२	०	०	०
११.६.९. १९५	कृषि उपज संकलन तथा भण्डारण केन्द्र निर्माण	२६ ४२३	संख्या	२	१.१ ८	१०	०	०	०	१	९	५	१	९	५	०	०	०
ख) चालु खर्च कार्यक्रमको जम्मा:				६७८ १	९१. ३४	७७५ .४४	४८३. ५	७. ४८	६३. २१	१६४ ८.५	१९. ६२	१६६ .२७	२९१ ४	३६. ८३	३१२. ६३	२८४ २	२७. ४८	२३३ .३३
कुल जम्मा खर्च				६८० ४	१०० .०६	८४९. ४४	४८७ .५	८. ३१	७०. २१	१६४ ८.५	१९. ६२	१६६ .२७	२९२ ४	४१. ६६	३५३ .६३	२८५ १	३०. ५४	२५९ .३३

५.२ परियोजना शुरुवात आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. २०७८/७९ सम्म वाली अनुसार एकमुष्ट खर्चको विवरण

रु. हजारमा

क्र. सं	वालीको नाम	आ.व.२०७३/७४		आ.व. २०७४/७५		आ.व.२०७५/७६		आ.व.२०७६/७७		आ.व. २०७७/७८		आ.व. २०७८/७९		आ.व. २०७९/८०		कैफिय
		विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	खर्च	विनियोजित	अनुमानित खर्च	
१०	सुन्तला	१८००	१८००	१७३००	१५२२४	१३५२०	१३११४	८०३०	०	५७९१०	५०८७७	६२१३६	४२२०१	३००००	३००००	
११	आँप											६८७३	५६७९	७३००	७३००	
१५	अदुवा/बेसार							१०४	०	२२२८०	१७०९९	९५१५	६८३६	९८००	९८००	
१६	कफी									१२५०	१२४५	२४९०	१३६२	१०००	१०००	
२४	गाई/भैसी											९०१५	७९६१	१०५००	१०५००	

५.३ परियोजना शुरुवात आ .व.२०७३/७४ देखि आ .व.२०७८/७९ सम्म वाली अनुसार एकमुष्ट बाली अनुसार रोजगारी सृजनाको विवरण

क्र.सं.	वालीको नाम	आ.व.२०७३/७४			आ .व.२०७४/७५			आ.व.२०७५/७६			आ.व.२०७६/७७			आ .व.२०७७/७८			आ .व.२०७८/७९			कै.फि.
		पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	पूर्ण रोजगारी	आंशिक रोजगारी	जम्मा	
१	सुन्तला	१००	४५	१४५	४४५	६८	५१३	५५५	८५	६४०	६८६	२१०	८९६	८६४	३९२	१२५६	६४४	६५०	१२९४	
२	मसला																			
३	भैसी																			
४	आँप लिचि/																			
५	कफि																			

५.३ परियोजना शुरुवात आ .व.२०७३/७४ देखि आ .व.२०७८/७९ सम्म वाली अनुसार एकमुष्ट बाली अनुसार लाभान्वित जनसंख्या विवरण

क्र.सं.	वालीको नाम	आ.व.२०७३/७४			आ .व.२०७४/७५			आ.व.२०७५/७६			आ.व.२०७६/७७			आ .व.२०७७/७८			आ .व.२०७८/७९			कै.फि.
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	
१	सुन्तला				५२८	११९५	१७२३	११५१	१८९७	३०४८	१०२०	१९५६	२९७६	१०८२	२२२१	३३०३	१५२४	८०७	२३३१	
२	मसला																			
३	भैसी																			
४	कफि																			
५	आँप लिचि/																			

५.४ परियोजनाका विभिन्न संभागबाट वितरण भएका मेशीनरी औजार उपकरणको विवरण

५.४.१ परियोजना कार्यान्वयन एकाई (सुपरजोन/जोन)

प.का.ए.	आ.व.	क्र.स.	यन्त्र/उपकरण/औजारको नाम	संख्या	मूल्य (रु.हजारमा)	लाभान्वित कृषकको संख्या	कैफियत
स्याङ्जा	०७३/७४	1	डिजिटल काँटा	१०	100	10	
स्याङ्जा		2	आरी	100	100	100	
स्याङ्जा		3	सिकेचर	100	100	100	
स्याङ्जा		4	मिनि टिलर	10	700	100	
स्याङ्जा		5	पिक अप बोलेरो	1	25	0	सञ्चालक समितिको नाममा रहेको
स्याङ्जा	०७४/७५	1	आरी	४००	160	400	
स्याङ्जा		2	सिकेचर	४००	200	400	
स्याङ्जा		3	स्प्रेयर	७०	175	70	
स्याङ्जा		4	डिजिटल काँटा	१२७	760	127	
स्याङ्जा		5	क्यारेट	१०००	550	80	
स्याङ्जा		6	भर्याङ्ग	१२५	1000	125	
स्याङ्जा		7	मिनि टिलर	६२	2990	20	
स्याङ्जा	075/76	1	रुख काट्ने मेशिन (चेन स)	४४	1500	1084	
स्याङ्जा		2	आरी	८६०			
स्याङ्जा		3	सिकेचर	८१०			
स्याङ्जा		4	व्याट्री स्प्रेयर	६०			
स्याङ्जा		5	गटर स्प्रेयर	१७			
स्याङ्जा		6	सादा स्प्रेयर	२०			
स्याङ्जा		7	मिनि टिलर	२			
स्याङ्जा		8	पलास्टिक क्यारेट	२०१८			2000

स्याङ्जा		9	डिजिटल तराजु	७५			
स्याङ्जा		10	भर्याङ्ग	११०			
स्याङ्जा	०७६/७७	1	मिनि टिलर	१३८	4611.5	138	
स्याङ्जा	०७७/७८	1	आरी	521	513.5	521	यान्त्रिकरण कार्यक्रम तर्फबाट मात्र नभई चकलाबन्दी कार्यक्रम मार्फत पनि वितरण भएका सामग्रीहरु समेत समावेश गरिएको छ।
स्याङ्जा		2	सिक्रेचर	534	475.5	534	
स्याङ्जा		3	क्यारेट	240	121.999	240	
स्याङ्जा		4	स्प्रेयर	175	861.95	175	
स्याङ्जा		5	डिजिटल तराजु	76	497	76	
स्याङ्जा		6	मिनि टिलर	289	13847	289	
स्याङ्जा		7	पावर स्प्रेयर	1	10	1	
स्याङ्जा		8	कम्बाइन मिल	30	1215	30	
स्याङ्जा		9	रुख काट्ने मेशिन (चेन स)	52	882.363	52	
स्याङ्जा		10	खाल्डो खन्ने मेशिन (अर्थ डिगर)	22	585	22	
स्याङ्जा		11	ब्रस कटर	8	208	8	
स्याङ्जा		12	कोदालो	90	103.51	90	
स्याङ्जा		13	हँसिया	46	36.65	46	
स्याङ्जा		14	बेल्चा	54	6	54	
स्याङ्जा		15	हजारी	30	8.7	30	
स्याङ्जा		16	दाँते (कोरेसो)	10	5	20	
स्याङ्जा		17	गैँटी	10	7.8	10	

५.४.२ कृषि ज्ञान केन्द्र (ब्लक विकास कार्यक्रम)

कार्यालय	आ.व.	क्र.स.	यन्त्र/उपकरण/औजारको नाम	संख्या	मूल्य	लाभान्वित कृषकको संख्या	कैफियत
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	०७३/७४						
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	०७४/७५						
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	०७५/७६						
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	०७६/७७						
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	०७७/७८	१	मिनि टिलर	८२		२११० घर धुरी	
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		२	खाल्डो खन्ने मेशिन (अर्थ डिगर)	३			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		३	स्प्रेयर	४६			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		४	पलास्टिक क्यारेट	१५०			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		५	पावर स्प्रेयर	१०			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		६	कम्बाइन मील	१३			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		७	श्रेसर	१			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		८	सिड ड्रिल	१			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		९	बोरा सिलाउने मेशिन	१			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		१०	डिजिटल काँटा	२०			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		११	भर्याङ्ग	१०			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		१२	सिकेचर	१४०			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		१३	आरी	१४०			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		१४	ट्याङ्की	१०			
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा		१५	थोपा सिँचाई	१			

कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	16	मौरी घर	980		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	17	स्ट्यान्ड	400		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	18	Carrying बक्स	10		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	19	कुईन गेट	370		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	20	महादानी	5		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	21	टोपी, पन्जा सेट	350		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	22	बी ब्रस	50		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	23	मौरी समाप्ते झोला	10		
कृषि ज्ञान केन्द्र, स्याङ्जा	24	फिडर	150		

५.४.३ स्थानीय तह (पकेट विकास कार्यक्रम)

आ.व.	पालिकाको नाम	पकेट संचालन भएको बाली/वस्तुको नाम	यन्त्र/उपकरण/औजारको नाम	संख्या	मूल्य(रु हजारमा)	लाभान्वित कृषकको संख्या	कैफियत
०७३/७४	कालीगण्डकी गाउँपालिका	मकै पकेट	मिनि टिलर	३	240	380	
			डिजिटल तराजु	२	24		
			कनसिलर	२	30		
०७४/७५							
०७५/७६	कालीगण्डकी गाउँपालिका	मकै पकेट	मिनि टिलर	६	480	520	
			कनसिलर	५	90		
०७६/७७	कालीगण्डकी गाउँपालिका	मकै पकेट	कम्बाइन मिल	५	220	520	
	कालीगण्डकी गाउँपालिका	मकै पकेट	मिनि टिलर	१		380	
			कम्बाइन मिल				
			सिडविन				

०७७/७८	कालीगण्डकी गाउँपालिका	मसलाबाली पकेट	मिनि टिलर	३	270	150	
			कम्बाइन मिल	२	96		
		मकै बीउ उत्पादन पकेट	मिनि टिलर	३	270	140	
			कम्बाइन मिल	५	240		
		बाखा पकेट	डिजिटल तराजु	६	90	60	
	गल्याङ् न.पा.	एभोकाडो	खाल्टा खन्ने मेशिन (अर्थ डिगर)	१	36	150	
			रुख काट्ने मेशिन (चेन स)	१	34		
	अर्जुन चौपारी गा.पा.	सुन्तला	मिनि टिलर	3	150	70	
			डिजिटल काँटा-१५० के.जी.	३	30	70	
			भर्याङ्ग (अल्मुनियम)	१	10.5	25	
			भर्याङ्ग (हाउसहोल्ड)	१	6	22	
			पावर स्प्रे	३	81	70	
			सिकेचर	२०	18	20	
			आरी	२०	20	20	
			ड्रम पावर स्प्रे	४	19.2	80	
		बाखा	फ्रिज (भ्याक्सिन राखे)	१	23	50	
	वालिङ्ग नगरपालिका	आलु पकेट	मिनि टिलर	१५	825	35	
			बोरा	५००	30		
			क्यारेट	२००	200		
		तरकारी पकेट	मिनि टिलर	१०	550	25	
			स्प्रेयर	१२	30		
		च्याउ पकेट	रुख काट्ने मेशिन (चेन स)	२	80	7 घर धुरी	
			ड्रिल मेशिन	२	40		
			Sowing Gun	२	20		
	विरुवा गाउँपालिका	मौरी पकेट	मौरी घर (फ्रेम सहीत)	१००		१५०	
			स्ट्यान्ड	१०१			

			धुवादानी	१५		
			चक्रु	२०		
			कुईन गेट	१५०		
			महादानी	२		
			टोपी, पन्जा सेट	८०		
			बी ब्रस	१५		
			मौरी समात्रे झोला	२०		
		तरकारी पकेट	मिनी टिलर	१०		१००
			सिफोलिन सीट	३०		
			भर्मी बेड	३०		
			गार्डेन पाइप	५० रोल		
			ट्रिप इरिगेशन	४ सेट		
			मुल्चिंग प्लास्टिक	१० रोल		
	आँधिखोला गाउँपालिका	वर्षे आलु पकेट	मिनि टिलर	१	५५	४८
	हरिनास गाउँपालिका	सुन्तला पकेट	स्प्रेयर	८	१७६	४०
	फेदिखोला गाउँपालिका	तरकारी पकेट	मिनि टिलर	४	२२०	२९
		मसलाबाली पकेट	सोलर ड्रायर	२	३९०	४२
			मसला पिन्ने मेशिन	१	५०	
			बेसार काट्ने मेशिन	२	८०	

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
परियोजना कार्यान्वयन इकाई, स्याङ्जा
५.५ नागरिक बडापत्र

क्र.स.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाहरूको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजातप्रमाणहरू/	काम सम्पन्न हुन लाग्ने अवधि	सम्बन्धित शाखा	जिम्मेवार कर्मचारी	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१	उद्यमशिलता र व्यवसायिक क्षमतादक्षता / विकास तथा स्थलगत तालिम, योजना तर्जुमा गोष्ठी	✓ सूचीकृत भई सम्बन्धित समूह, सहकारी, उपभोक्ता समिति, उद्दमीहरूबाट प्रतिवद्धता सहितको अनुरोध पत्र वा प्रस्तावना	चौमासिक कार्य लक्ष्य अनुसार समावेश गरिने	प्राविधिक शाखा	कृषि अधिकृत, प्राविधिक सहायक	वरिष्ठ कृषि अधिकृत	निशुल्क
३	ऋप कटिङ्ग गर्ने	✓ मौखिक वा लिखित रूपमा बाली कटानी गर्ने सूचना वा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम	बालीको सिजन अनुसार ७ दिन	प्राविधिक शाखा	प्राविधिक सहायक	"	निशुल्क
४	घुम्ती प्रयोगशाला सेवा माटो), बाली संरक्षण,(✓ सम्बन्धित समूह, सहकारी/उपभोक्ता समिति, उद्दमीहरूबाट प्रतिवद्धता सहितको अनुरोध पत्र	चौमासिक कार्य लक्ष्य अनुसार १५ दिन भित्र	"	कृषि अधिकृत, प्राविधिक सहायक	"	निशुल्क
५	परियोजना प्रचार प्रसार सामग्री र प्रविधि पुस्तिका वितरण तथा प्राविधिक सेवाटेवा	✓ मौखिक वा लिखित रूपमा माग	तुरुन्तै	"	कृषि अधिकृत, प्राविधिक सहायक, स्टोर,	"	निशुल्क
८	मेशीनरी औजार, कोल्ड स्टोर, उच्च प्रविधि युक्त नर्सरी, बीउ विजन श्रोत केन्द्र, साना सिंचाई, भकारो सुधार, प्रशोधन सामग्री, भैंसी गोठ, उद्योग स्थापना जस्ता पुँजीगत निर्माण कार्यमा अनुदान सहयोग	✓ रितपूर्वक भरिएको कार्यालयबाट उपलब्ध हुने निवेदन फाराम ✓ सम्बन्धित वडाको सिफारिस	चौमासिक कार्य लक्ष्य अनुसार	"	कृषि अधिकृत, प्राविधिक सहायक	"	कार्यविधि बमोजिम ५० देखि ८५ प्रतिशत अनुदान
९	उन्नत बीउ विजन, बिरुवा, क्षेत्र विस्तार कार्यक्रम, नक्ष सुधार कार्यक्रम, औषधी, विषादी लगायतका चालू खर्च शीर्षक अन्तरगतका उत्पादन सामग्रीहरूमा अनुदान सहयोग	✓ रितपूर्वक भरिएको कार्यालयबाट उपलब्ध हुने निवेदन फाराम	चौमासिक कार्य लक्ष्य अनुसार १५ दिन	"	कृषि अधिकृत, प्राविधिक सहायक	"	कार्यविधि बमोजिम बढीमा ५० प्रतिशत अनुदान
१०	बाली संरक्षण सेवा, रोगकीरा नियन्त्रण अभियान, प्राविधिक शिक्षालय सहयोग कार्यक्रम, चक्लाबन्दी कार्यक्रम	✓ मौखिक वा लिखित रूपमा माग ✓ रितपूर्वक भरिएको कार्यालयबाट उपलब्ध हुने निवेदन फाराम	चौमासिक कार्य लक्ष्य अनुसार				कार्यविधि बमोजिम ५० देखि १०० प्रतिशत अनुदान

५.६ स्याङ्जा जिल्लास्थित सरकारी कार्यालयहरूको सम्पर्क विवरण

क्र.स.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको नाम	सम्पर्क नं.	कार्यालय प्रमुखको सम्पर्क नं.	कार्यालयको इमेल ठेगाना
१	अदालत स्याङ्जा	मा.जि.न्या. राधाकृष्ण उप्रेती	424195	9851100847	syangia.dcourt@gmail.com
	अदालत स्याङ्जा	मा.जि.न्या. रमाकान्त जावली			-
	अदालत स्याङ्जा	स्नेहदेव विश्व प्रसाद रेग्मी		9841782003	-
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	शशीधर घिमिरे	420133	9856047777	daosyangja@moha.gov.np
	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नमिता रेग्मी		9856052444	-
३	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	इन्द्र प्रसाद पौडेल	420140	9856053140	dtco1430@gmail.com
४	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	राजेन्द्र पौडेल	420458 240144	9856009222	ddcsyangja@gmail.com
५	इलाका प्रशासन कार्यलय वालिङ	घनश्याम गौतम	440344	9856054345	aaowaling95@gmail.com
६	करदाता सेवा कार्यालय स्याङ्जा	शोभाकान्त पंगेनी	४२०८८८	९८५६०५००९४	tso-putalibazar@ird.gov.np
७	कारागार कार्यालय	चुडामणी भण्डारी	420124	9856088777	syangia.it@dopm.gov.np
८	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	गुरु प्रसाद मरासिनी	420399	9846039476	ecdeosyangja@gmail.com
९	जिल्ला हुलाक कार्यालय	कृष्ण प्रसाद तिमिल्सेना	420103	9856053103	syangiapostoffice@gmail.com
१०	तथ्याङ्क कार्यालय स्याङ्जा	शारदा शर्मा	420119	9851177090	sosyangja@gmail.com
११	नापी कार्यालय वालिङ	गगन ढकाल	440703	9856055703	waling@dos.gov.np
१२	नापी कार्यालय स्याङ्जा	निसान गुरुङ	420212	9856053212	surveyofficesyangja@gmail.com
१३	प्र.कृ.आ.प. कार्यान्वयन इकाई	माधव लम्साल	४२०९४५	9856050008	pmamp.piu.syangja@gmail.com
१४	मालपोत कार्यालय वालिङ	रविन अधिकारी	440702	9856054702	waling@dolma.gov.np
१५	मालपोत कार्यालय स्याङ्जा	शोभाकान्त पौडेल	420131	9856050131	syangiamalpot@gmail.com
१६	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	गुरु प्रसाद पौडेल	420405/ 420105	9856052405	deosyangja@gmail.com
१७	सरकारी वकिल कार्यालय	राम प्रसाद शर्मा	424101	9856052301	dattosyangja@gmail.com
१८	सडक डिभिजन कार्यालय पोखरा	विश्वराज आचार्य	061-453487		-

१९	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डि.का.पोखरा	शिवजी बराल	६१५५०४२४	९८५६०५०४२४	ftgcdpokhara@gmail.com
२०	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	संजय बहादुर राउत	420284	9856075555	dposyangja@gmail.com
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	रविन्द्र खनाल	९८५१२८१३४३		
२१	ट्रफिक कार्यालय स्याङ्जा	मिन बहादुर कुँवर		९८५६०९०४७३	dtpo.syangja@gmail.com
२२	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	मनोज ढकाल	420141	9856053141	nidosyangja@gmail.com
२३	समरजीत गुल्म आधीखोला व्यारेक	हरि प्रसाद भट्टराई	423220	9851192069	coy-samarjit@nepalarmy.mil.np
२४	सशस्त्र प्रहरी बल ३० नं गुल्म	राजनलाल श्रेष्ठ	9851272518	9851272517	apfsyangja.coy@gmail.com
२५	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका	उज्वल बहादुर बस्नेत		9856052780	arjuanchaupari11@gmail.com
२६	आँधीखोला गाउँपालिका	युवराज अधिकारी		9856005609	andhikholar@gmail.com
२७	कालीगण्डकी गाउँपालिका	देवेन्द्र पाण्डेय	9857650250	9856000070	kaligandakiruralmunicipality@gmail.com
२८	गल्याङ नगरपालिका	दामोदर शर्मा		9856016129	info@galyangmun.gov.np
२९	चापाकोट नगरपालिका	ध्रुव खनाल		9856078111	chapakotmum@gmail.com
३०	पुतलीबजार नगरपालिका	हरिराम नागिला	420410	9856075111	info@putalibazarmun.gov.np
३१	फेदीखोला गाउँपालिका	विष्णु प्रसाद पौडेल		9856066603	phedikhola174@gmail.com
३२	भीरकोट नगरपालिका	धर्मराज ढुंगाना	400177	9856079111	info@bheerkotmun.gov.np
३३	वालिङ नगरपालिका	तेजराज शर्मा	440177	9856074111	walingmun@gmail.com
३४	विरुवा गाउँपालिका	अनन्तराज न्यौपाने	9846040440	9856052112	biruwaruralmun@gmail.com
३५	हरिनास गाउँपालिका	मुकुन्द पौडेल	9856034512	9856050344	harinasruralmunicipality@gmail.com

३६	अस्पताल स्याङ्जा	डा.रमेश आचार्य	423239	9856053239	dhsyangja@gmail.com
३७	आयुर्वेद कार्यालय	देवेन्द्र आचार्य	423272	९८५६०३५६२०	dahcsyan@gmail.com
३८	कृषि ज्ञान केन्द्र	विनोद हमाल	420130	9856055276	akcsyangja@gmail.com
३९	कृषि विकास स्रोत केन्द्र	सुदिप रेग्मी		९८५६०८०१०३	adrcsyangja@gmail.com
४०	कृषि सामग्री क.लि. स्याङ्जा	विश्वेश्वर गिरी	423136	९८५६०४३५४३	syangja@kscl.gov.np
४१	खानेपानी तथा सरसफाई डि.कार्यालय	हरि प्रसाद तिमिल्सिना	423110	९८५६०६९९१०	wss.syangja@gmail.com
४२	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	ठाकुर ढकाल	420102	9856050102	gharelusyangja@gmail.com
४३	जलश्रोत तथा सिंचाइ डि.कार्यालय	हरिदत्त पौडेल	423175	9856054175	widdno2@gmail.com
४४	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई भवन तथा आवास	संजय पाण्डे	६३४२११३०		nradlpiusyz@gmail.com
४५	डिभिजन वन कार्यालय	होम बहादुर बल्लौडी	423135	9856053135	dfosyangja@gmail.com
४६	पूर्वाधार विकास कार्यालय, स्याङ्जा शाखा	सन्तोष अर्याल	420771	९८५६००९३५२	idosyangja@gmail.com
४७	भेरेरिनरी तथा पशु विज्ञ केन्द्र	डा.इन्द्र भट्ट	420108	9856064108	vhl.syangja@gmail.com
४८	मत्स्य विकास केन्द्र मिर्मी	रविन्सन अधिकारी		९८५६०५१००६	cfdcmirmi@gmail.com
४९	सामाजिक विकास कार्यालय, स्याङ्जा	इश्वरी प्रसाद रेग्मी	६३४२११३०	९८५६०५०२५९	sdosyangja@gmail.com
५०	स्वास्थ्य कार्यालय	बसुन्धरा शर्मा	420188	9856051232	syangjadho@gmail.com
५१	कृषि विकास बैंक स्याङ्जा	अर्जुन थापा	४२४१६६	९८५१३१९३६६	syangja.banking@adbl.gov.np
५२	कालीगण्डकी जलविद्युत बेल्टारी	राजेश पाण्डे		९८५११८३४३७	-
५३	दुर सञ्चार कार्यालय स्याङ्जा	पोषकान्त बस्याल	420244	९८५६०२९१२९	poshkanta.basyal.ntc.net.np

५४	ने.वै.लि.स्याङ्जा	विष्णु खनाल	४२०१५५	९८५६०२७३११	syg@nepalbank.com.np
५५	नेपाल विद्युत प्राधिकरण स्याङ्जा वितरण केन्द्र	प्रताप बराल		९८५६०५४८११	syangja@nea.org.np
५६	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक स्याङ्जा	अरविन्द ठाकुर	९८४६०३३४५४	९८५६०५०२८७	syangjabazar@rbb.com.np
-					
५७	किसान बहुप्राविधिक शिक्षालय चापाकोट	जीवन भण्डारी		9851150503	kishantvs05@gmail.com
५८	आँधीखोला बहुप्राविधिक शिक्षालय वालिङ	भुमहेश्वर रन्जितकार		9841068091	

५.७ स्याङ्जा जिल्लाका स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरुको विवरण :

स्याङ्जा जिल्लाका स्थानीय तहका प्रमुख ,उपप्रमुख,प्रशासकीय अधिकृत र वडाअध्यक्षहरुको विवरण

१.पुतलिबजार नगरपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	तुलसीराम रेग्मी	प्रमुख		९८५६०५०९८७
२	देवि अर्याल	उपप्रमुख		९८५६०५०२९५
३	हरिराम नागिला	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०७५१११
४	उत्तम प्रसाद श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	१	९८४६०४३७५०
५	भिम बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	२	९८५६०५१६३०
६	राजेन्द्र श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	३	९८४६०४०३५९
७	शिव थापा	वडा अध्यक्ष	४	९८५६०८८४१०
८	अर्जुन कार्की	वडा अध्यक्ष	५	९८५६०२५५०२
९	खिम बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	६	९८४६०२७८७०
१०	कृष्ण बहादुर आले	वडा अध्यक्ष	७	९८१६१६४८२३
११	इम बहादुर सेन	वडा अध्यक्ष	८	९८४५५५५२४१
१२	लिल बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	९	९८४६११८५०६
१३	अग्नी प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	१०	९८४६०९५९९७
१४	सन्तोष पौडेल	वडा अध्यक्ष	११	९८४६६५४६७४
१५	गञ्ज सिंह गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	१२	९८०३६२२७८९
१६	जुद्ध बहादुर थापा मगर	वडा अध्यक्ष	१३	९८४६०९४५६१
१७	जितेन्द्र प्रकाश मल्ल	वडा अध्यक्ष	१४	९८४६०४३५००

ईमेल ठेगाना : info@putalibazarmun.gov.np

२. भीरकोट नगरपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	गोविन्द कुमार कर्माचार्य	प्रमुख		९८५६०२६७३७
२	भगवती रेग्मी अर्याल	उपप्रमुख		९८४६२७७७१५
३	धर्मराज हुंगाना	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०७९१११
४	दिपेन्द्र के.सी.	वडा अध्यक्ष	१	९८५६०५५६५५
५	श्याम काजी अधिकारी	वडा अध्यक्ष	२	९८५६०२०२११
६	केशर बहादुर खड्का	वडा अध्यक्ष	३	९८४६३४१२७६
७	रत्न प्रकाश श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	४	९८५८३२०५४२
८	कृष्ण बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	५	९८४६०८३१५९
९	लक्ष्मण खत्री क्षेत्री	वडा अध्यक्ष	६	९८४६०७०८५५
१०	तारा प्रसाद अर्याल	वडा अध्यक्ष	७	९८४६११००६८
११	नन्दलाल खनाल	वडा अध्यक्ष	८	९८४६०७३२६०
१२	भीम बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	९	९८५६०९९९४४

३. वालिङ नगरपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	कृष्ण खाँण	प्रमुख		९८५६०२९८७०
२	कविता तिवारी गैह्रे	उपप्रमुख		९८५६०५५४३२
३	तेज प्रसाद शर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०७४१११
४	पदमराज गुरुङ	वडा अध्यक्ष	१	९८५६०२८०६०
५	पोत प्रसाद लम्साल	वडा अध्यक्ष	२	९८५६००६००२
६	भीम बहादुर गुरुङ	वडा अध्यक्ष	३	९८४६२३८०६५
७	हरिप्रसाद खनाल	वडा अध्यक्ष	४	९८४६०७१२८५
८	छविलाल आले	वडा अध्यक्ष	५	९८४६१७३००३
९	श्याम कृष्ण श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	६	९८५६०२८१९३
१०	पाण्डु कुमार थापा	वडा अध्यक्ष	७	९८५६००६००७
११	दामोदर तिवारी	वडा अध्यक्ष	८	९७४५२८०५३९
१२	सेर बहादुर श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	९	९८५६०५५१९५
१३	सुनिल खनाल	वडा अध्यक्ष	१०	९८५६०५४७७३
१४	डण्ड पानी पंगेनी	वडा अध्यक्ष	११	९८५६०५४३७७
१५	विश्व जंग गुरुङ	वडा अध्यक्ष	१२	९८५६०८६८९९
१६	नमलाल डुम्रे	वडा अध्यक्ष	१३	९८५६०५५११६
१७	बोधराज कुँवर	वडा अध्यक्ष	१४	९८५६०५५७२१

ईमेल ठेगना : walingmun@gmail.com

४. गल्याङ नगरपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	गुरुप्रसाद भट्टराई	प्रमुख		९८५६०२८६५७
२	हेमा न्यौपाने तिमिल्सेना	उपप्रमुख		९८५६०५९८६६
३	दामोदर शर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०१६१२९
४	मणि प्रसाद बस्याल	वडा अध्यक्ष	१	९८५६०५१८७३
५	खर्ग बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	२	९८५६०८५०१२
६	कृष्ण प्रसाद भट्टराई	वडा अध्यक्ष	३	९८५६०५१६८२
७	ढाकाराम न्यौपाने	वडा अध्यक्ष	४	९८५६०५०१५०
८	घनश्याम भट्टराई	वडा अध्यक्ष	५	९८५६०५०२५०
९	दिप गुरुङ	वडा अध्यक्ष	६	९८५६०८३५९०
१०	भुविलाल पाण्डे	वडा अध्यक्ष	७	९८४६१०७३९७
११	भिम बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	८	९८५११५०१७७
१२	नामदेव खनाल	वडा अध्यक्ष	९	९८५६०५०६५४
१३	मुक्ति प्रसाद खनाल	वडा अध्यक्ष	१०	९८६९१४९३६५

१४	दल बहादुर सिंजाली	वडा अध्यक्ष	११	९८५६०५१४०४
ईमेल ठेगना : galyangmun123@gmail.com				

५. चापाकोट नगरपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	देव बहादुर खाँड	प्रमुख	३	९८५६०३१११४
२	इशा राना	उपप्रमुख	२	९८४६५७९६५०
३	ध्रुव खनाल	निप्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०७८१११
४	भुपराज वोस्ती	वडा अध्यक्ष	१	९८४६४७६९४१
५	टिकाराम श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	२	९८५६०५३२७१
६	जुत बहादुर राना	वडा अध्यक्ष	३	९८४६२५९९४५
७	अर्जुन कुमार खाँण	वडा अध्यक्ष	४	९८५६०५०१५९
८	वल नारायण श्रेष्ठ	वडा अध्यक्ष	५	९८४७२२११०६
९	तारा देवि पोखरेल	वडा अध्यक्ष	६	९८४६३४५७७२
१०	मोहन के.सी.	वडा अध्यक्ष	७	९८६२२३५६१६
११	टोपलाल न्यौपाने	वडा अध्यक्ष	८	९८५६०५०३९०
१२	कृष्ण प्रसाद सुवेदी	वडा अध्यक्ष	९	९८४११९७९९८
१३	रामु कोइराला	वडा अध्यक्ष	१०	९८५६०५५०९८
ईमेल ठेगना : info@chapakotmun.gov.np				

६. फेदिखोला गाँउपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	घनश्याम सुवेदी	अध्यक्ष		९८५६०६६६०१
२	देउ कुमारी गुरुङ्	उपाध्यक्ष		९८५६०५२१३०
३	विष्णु पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०६६६०३
४	अमृत क्षेत्री	वडा अध्यक्ष	१	९८०४१४६०५७
५	अविलास गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	२	९८५६०२०९६९
६	कृष्ण बहादुर रानाभाट	वडा अध्यक्ष	३	९८४६०४५५२९
७	ख्याम नारायण पौडेल	वडा अध्यक्ष	४	९८५६०६५८०१
८	डिल बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	५	९८५६०२७५५६
ईमेल ठेगना : info@phedikholamun.gov.np				

७. आँधिखोला गाँउपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	विश्व नाथ पौडेल	अध्यक्ष		९८५६००५६००
२	सिता थापा	उपाध्यक्ष		९८५६००५६०७
३	युवराज अधिकारी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६००५६०९

४	पवन काजी अधिकारी	वडा अध्यक्ष	१	९८५६००५६०१
५	कमल प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	२	९८५६००५६०२
६	शेर बहादुर क्षेत्री	वडा अध्यक्ष	३	९८५६००५६०३
७	सिंह बहादुर क्षेत्री	वडा अध्यक्ष	४	९८५६००५६०४
८	कृष्ण प्रसाद पनेरु	वडा अध्यक्ष	५	९८५६००५६०५
९	नविन ढकाल	वडा अध्यक्ष	६	९८५६००५६०६
ईमेल ठेगना : andhikholarm@gmail.com				

८. अर्जुनचौपारी गाउँपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	प्रकाश तिवारी	अध्यक्ष	६	९८५११८९२९९
२	सपना गुरुङ्	उपाध्यक्ष	४	९८४६१६०६०५
३	उज्वल बहादुर बस्नेत	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०५२७८०
४	रण बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	१	९८४६२३६८०६
५	धन बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	२	९८४६१२१९२२
६	शोभाकान्त काफ्ले	वडा अध्यक्ष	३	९८४६१६०६११
७	भुवन सिंह गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	४	९८४६०७०९२२
८	बद्री प्रसाद पौडेल	वडा अध्यक्ष	५	९८५६०५२५८०
९	नारायण प्रसाद ढकाल	वडा अध्यक्ष	६	९८६३४१८४०२
ईमेल ठेगना : arjunchaupari11@gmail.com				

९. विरुवा गाउँपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	सुर्य बहादुर कुँवर	अध्यक्ष		९८५६०६७५५५
२	भगवती शर्मा	उपाध्यक्ष		९८५६०६७५६५
३	अनन्त राज न्यौपाने	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०५२११२
४	राजेन्द्र कुमार के.सी	वडा अध्यक्ष	१	९८५६०६७५०१
५	नोम बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	२	९८५६०६७५०२
६	मनु कुमारी राना	वडा अध्यक्ष	३	९८५६०६७५०३
७	मुक्त बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	४	९८५६०६७५०४
८	डन बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	५	९८५६०६७५०५
९	कृष्ण बहादुर क्षेत्री	वडा अध्यक्ष	६	९८५६०६७५०६
१०	मेखराज गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	७	९८५६०६७५०७
११	नविन कुमार आले	वडा अध्यक्ष	८	९८५६०६७५०८
ईमेल ठेगना : biruwaruralmun@gmail.com , info@biruwamun.gov.np वेबसाईट : www.biruwamun.gov.np				

१०. हरिनास गाउँपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	खिम नारायण मानन्धर	अध्यक्ष		९८५६०३६४६८
२	इन्द्र कुमारी थापा राना	उपाध्यक्ष		९८०५८३३१३३
३	मुकुन्द पौड	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०५०३३४
४	इन्द्र बहादुर गुरुङ्	वडा अध्यक्ष	१	९८४६०६५७६७
५	चित्र ब थापा	वडा अध्यक्ष	२	९७४८४२३६८१
६	ओम प्रकाश सिग्देल	वडा अध्यक्ष	३	९८५६०२५५९०
७	सन्त बहादुर राना	वडा अध्यक्ष	४	९८१७९३६८९५
८	निर्मल लम्साल	वडा अध्यक्ष	५	९८५६०८८६०२
९	दिल बहादुर राना	वडा अध्यक्ष	६	९८१९१९५३९७
१०	भरत थापा	वडा अध्यक्ष	७	९८०६९७३२३५
ईमेल ठेगाना : Harinasruralmunicipality@gmail.com				

११. कालीगण्डकी गाउँपालिका

क्र.स.	नामथर	पद	वडा	मोवाइल नं.
१	खिम बहादुर थापा	प्रमुख		९८५६००००७१
२	सावित्रा कोइराला	उपप्रमुख		९८५६००००७२
३	देवेन्द्र पाण्डे	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६००००७०
४	कृष्ण बहादुर लामिछाने	वडा अध्यक्ष	१	९८५६००००८१
५	खगिसरा आले	वडा अध्यक्ष	२	९८५६००००८२
६	देवेन्द्र कुमार थापा	वडा अध्यक्ष	३	९८५६००००८३
७	यादव प्रसाद पाण्डेय	वडा अध्यक्ष	४	९८५६००००८४
८	रुक बहादुर थापा	वडा अध्यक्ष	५	९८५६००००८५
९	सुन्दर प्रसाद अधिकारी	वडा अध्यक्ष	६	९८५६००००७३
१०	उम प्रसाद भट्टराई	वडा अध्यक्ष	७	९८५६००००८७
ईमेल ठेगाना : kaligandakirualmunicipality@gmail.com				

५.८ परियोजनाबाट सहयोग भएको उत्कृष्ट प्राविधिक एवं आर्थिक सहयोगको प्रभाव

सुन्तलाजात फलफूल प्रशोधन

स्याङजा जिल्ला पुतलीबजार नगरपालिका वडा नं ११ मायाटारी निवासी श्री बोधराज अर्याल विगत केही वर्ष देखि कृषि जन्य उपजहरूको उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्दै आउनु भएको छ । वहाँको सुन्तला झण्डै ७०० सय सुन्तलाका फलेका बोट छन् भने कफी पनि झण्डै २० रोपनी जग्गामा लगाउँदै आउनुभएको छ । वहाँले सुन्तलाका अगौटे तथा पछौटे जात समेत खेती गर्दै आउनु भएको छ । वहाँले सुन्तला कफी लगायत विभिन्न जडीबुटीका प्रशोधित सामग्रीहरू उत्पादन तथा बिक्री वितरण गर्दै आउनुभएको छ ।

मुख्यरूपमा सुन्तला तथा कागतीको जाम र मार्मालेड तयार गरी स्वदेशमा बिक्री गर्नुको साथै जापानमा निर्यात गरिरहनु भएको छ । यस प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना लागु हुनुअघि सामान्य घरेलु हिसाबले प्रशोधित सामग्री उत्पादन गरिरहनुभएको वहाँले परियोजनाबाट उन्नत प्रविधि, पूर्वाधार तथा बजारीकरणमा सहयोग भएपछि व्यवस्थित रूपले उत्पादन प्रशोधन तथा निर्यात गर्न सफल हुनुभएको छ ।

सुन्तलाको जाम बनाउने विधि: ३० के जी जाम बनाउनको लागि

- २० किलो राम्ररी पाकेर पहेंलो भएको सुन्तला लिने ।
- सबै सुन्तलाको बोक्रा र रेसा हटाउने ।
- केसालाई टुक्रा पारी भित्रका सबै बियाँ हटाउने र गुदी मात्रै एउटा भाँडोमा राख्ने ।
- उक्त गुदीबाट जुसर मेशीनको सहायताले जुस निकालेर छुट्टै भाँडोमा राख्ने र जुस निकालेर बाँकी रहेका छोक्रा अर्को छुट्टै भाँडोमा राख्ने ।
- जुसको परिमाण र छोक्राको परिमाण जोखेर राख्ने ।
- सुन्तलाको रसको नमूना लिई सुन्तलामा भएको चिनीको मात्रा (Sugar content) पत्ता लगाउने । सामान्यतया १२ देखि १३ प्रतिशत चिनीको मात्रा हुन्छ ।
- उक्त गुदीमा २ लिटर सुन्तलाको जुस थपेर १० मिनेट जति मन्द आगोमा पकाउने ।
- पाकीसके पछि १५ मिनेट जति सेलाउन दिने ।
- अर्को ठूलो भाँडोमा जुस राख्ने ।
- पाकेर सेलाएको गुदीलाई मिक्सचर मेशीनमा लेदो (Paste) बनाएर जुसमा मिसाउने ।
- यसरी मिसाए पछि उक्त मिश्रणको चिनीको मात्रा ६५ प्रतिशत भन्दा माथि पुग्ने गरी चिनी थप गर्दै जाने । सामान्यतया जुसको परिमाणको आधा परिमाणमा चिनी चाहिन्छ ।
- उक्त परिमाणको चिनी थपेपछि मिश्रणलाई मन्द आगोमा उम्लिने गरी पकाउने र २ मिनेटसम्म उम्लिन दिने ।
- २ मिनेट पछि आगो निभाएर माथि लागेको फिज हटाउने ।
- फिज हटाएको तात्तातो जाम सफा गरिएको बोटलमा वा ड्रममा राखेर हावा नछिर्ने गरी (Air tight) बिको लगाउने ।
- आवश्यकता अनुसार लेवलिङ्ग र प्यकेजिङ्ग गर्ने ।

प्रविधिले Agricultural Transformation मा पारेको योगदान

परियोजनाबाट आधुनिक र व्यवस्थित पूर्वाधार सहयोग भएपछि कामदारलाई काम गर्न सहज भएको, सरसफाई व्यवस्थित भएको, प्रशोधन कार्य सहज भएको, उत्पादित सामाग्रीको गुणस्तर वृद्धि भएको, आधुनिक प्याकेजिङ सामाग्री तथा बजारीकरणमा सहयोग भएको छ ।

यसबाट स्थानीय स्तरमा दैनिक ५ देखि १० जना सम्मले मौसमी रोजगारी प्राप्त गरेका छन् । निर्याताबाट वैदेशिक आम्दानी भएको छ । स्थानीय श्रोतसाधनको अधिकतम उपभोग भएको छ । सुन्तलाको सिजन बाहेक अन्य समयमा अन्य कृषि उपजको संकलन उत्पादन तथा प्रशोधन भई बर्षेभरी उपयोग भएको छ । स्थानीय खेर जाने उत्पादन बढी मूल्यमा बिक्री भएको छ । यसको प्रभावले बाहिरका व्यापारीसँग प्रतिस्पर्धा भई कृषकको उत्पादनले बढी मुल्य पाएको छ ।

फोटोग्राफ: सहयोग भन्दा अगाडि र पछाडि

परियोजनाबाट सहयोग हुनु पूर्वको अवस्था

कफी प्रशोधन गर्दै कामदारहरू

परियोजनाको सहयोगबाट निर्मित प्रशोधन घर

परियोजनाबाट सहयोगमा पूर्वाधार निर्माण भएपछिको अवस्था

तत्कालिन माननीय कृषि मन्त्रीज्यूबाट प्रशोधन केन्द्रको निरीक्षण

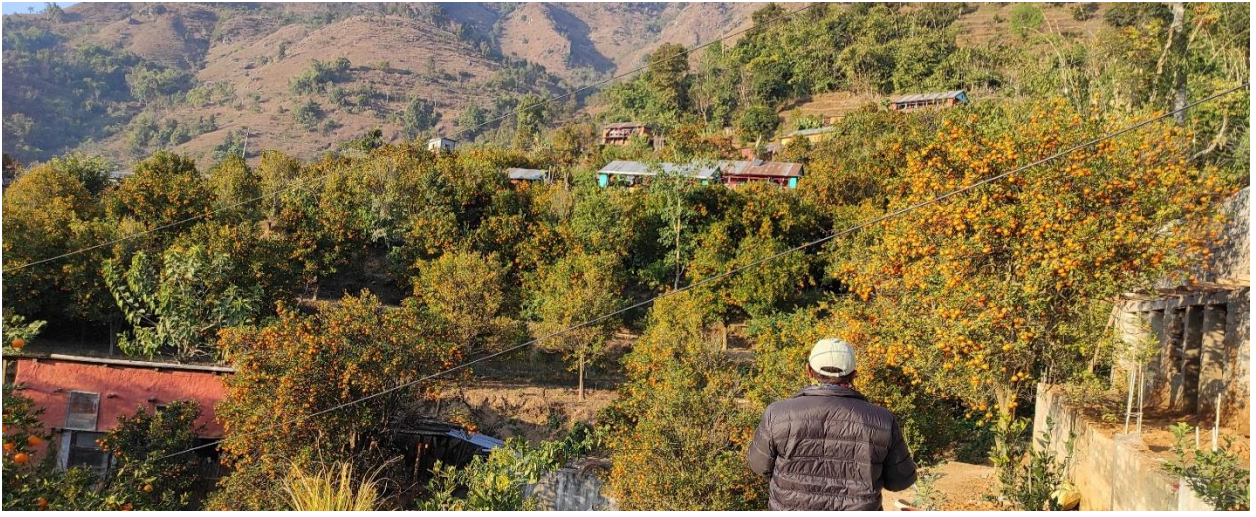
५.९ कार्यक्रमका झलकहरु

बगैंचा व्यवस्थापन: खनजोत गोडमेल तथा मलखाद व्यवस्थापन, अर्जुनचौपारी, स्याङजा ।

होचो कलमी बिरुवामा लटरम्म फलेको सुन्तला: अर्जुनचौपारी, स्याङजा ।

सुन्तलाबारी होमस्टे: बालिङ्ग-४ एलादी खाल्टे ।

सडक छेउमा सुन्तला बिक्री: मायाटारी, स्याङजा ।

बजारीकरणको लागि तयारी अवस्थामा सुन्तला । राङ्गखोला, स्याङजा ।

बजारीकरणको लागि तयारी अवस्थामा सुन्तला । अर्जुनचौपारी, स्याङजा ।

बजारीकरणको लागि तयारी अवस्थामा सुन्तला । मायाटारी, स्याङजा ।

सुन्तला

ग्रेडिङ मेशीन: अर्जुनचौपारी, स्याडजा ।

ग्रेडिङ गरिएका मध्यम ग्रेडका स्याडजाका सुन्तला ।

स्याङ्जाको पहिचान झल्कने गरी प्याकेजिङ तथा ढुवानी वितरण र कार्टुनमा प्याकेजिङ गरिएका सुन्तला ।

कफी प्रशोधन कार्य

सुन्तला कोल्डस्टोरमा भण्डारण परिक्षण

सुन्तला कोल्डस्टोरमा भण्डारण परिक्षण

बगैँचा अनुगमन पुतलीबजार#११, फापरथुम

उत्पादकत्व निर्धारणको लागि बाली कटानी

चक्लावन्दीमा सिंचाई कुलो निर्माण

सुन्तला रोपणको लागि जग्गा तयारी

सुन्तला रोपणको लागि जग्गा तयारी

निलोतुथो लगाईएका व्यवस्थित बगैँचा

चक्लाबन्दी खेतीको लागि जग्गा तयारी

नर्सरीमा बिरुवा उत्पादन

प्राविधिक शिक्षालय अन्तरगत सार्वजनिक मा वि मा प्लाष्टिक घर निर्माण

सिंचाईको लागि प्लाष्टिक पोखरी

क्षेत्र विस्तारको लागि बिरुवा वितरण

गोठमल तथा भकारो सुधार कार्यक्रम

यन्त्रिकीकरणको लागि मिनिटिलर वितरण

औसाकीरा नियन्त्रण अभियान

कृषि उपज संकलन केन्द्र निर्माण, हरिनास

अदुवा प्रशोधन तथा भण्डारण केन्द्र, गल्याङ्ग

सुन्तलाखेती सम्बन्धी व्यवहारिक तालिम

सुन्तलाको औसा कीरा नियन्त्रण अभियान

साना सिंचाईको लागि कुलो निर्माण

सानासिंचाईको लागि पानी टंकी/पोखरी निर्माण

उन्नत प्रविधिसहित अदुवा खेती

अगौटे जातको उन्सु सुन्तला